

Mārupes
novads

MĀRUPES NOVADA DOME

MĀRUPES NOVADA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2020.-2026. GADAM

PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS
RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Rīga, Latvija | 2019

SATURA RĀDĪTĀJS

Saistību atruna	4
Saīsinājumi	5
Ievads	6
Metodoloģija.....	7
1 Izglītības attīstības ietvars.....	8
1.1. Izglītības attīstības plānošanas dokumentu analīze	8
1.2. Izglītības attīstības virzieni.....	10
2 Mārupes novada attīstības raksturojums	12
2.1. Mārupes novada sociālekonomiskās attīstības tendences	12
2.2. Demogrāfijas analīze un prognozes	13
3 Izglītības pakalpojumu raksturojums.....	16
3.1 Vispārējās izglītības pakalpojumi	16
3.2 Interesu un profesionālās ievirzes izglītība	18
3.3 Speciālā un iekļaujošā izglītība	20
3.4 Karjeras izglītības pakalpojumi	21
3.5 Pieaugušo izglītība.....	21
3.6 Izglītības pakalpojumu novietojums un sasniedzamība	21
3.7 Izglītības iestādes izvēles kritēriji	22
3.8 Iedzīvotāju vērtējums par izglītības pakalpojumiem	23
4 Izglītojamo skaits un tendences	25
4.1 Izglītojamo skaits un struktūra pašvaldības izglītības iestādēs	25
4.2 Pašvaldībā deklarēto un nedeklarēto izglītojamo skaita attiecības	27
4.3 Vietu trūkums pirmsskolas izglītības iestādēs	30
5 Izglītojamo sasniegumi	32
5.1 Centralizēto eksāmenu rezultāti 12. klasēm.....	32
5.2 Valsts pārbaudes darbu rezultāti 9. klasēm	34
5.3 Izglītojamo dalība un sasniegumi olimpiādēs un zinātniski pētnieciskajā darbā	36
6 Resursi izglītībai.....	38
6.1 Infrastruktūra.....	38
6.2 Materiāli tehniskā bāze un IKT	41
6.3 Cilvēkresursi	42
6.4 Finanšu resursi izglītībai	46
6.5 Komunikācija un sadarbība.....	50
7 SVID analīze	52
8 Kopsavilkums un secinājumi	55
9 Pielikumi.....	57
1. pielikums. Demogrāfijas analīze un prognozes	57

2. pielikums: Informācija par pašvaldības un privāto izglītības iestāžu juridisko statusu, akreditācijas termiņiem un izglītības programmām	69
3. pielikums: Privāto PII raksturojums.....	72
4. pielikums. Mārupes novadā deklarēto izglītojamo visbiežāk apmeklētās izglītības iestādes citās pašvaldībās	75

SAISTĪBU ATRUNA

Šis dokuments – “Mārupes novada izglītības attīstības stratēģija 2020.-2026. gadam” – ir sagatavots saskaņā ar 2019. gada 4. februāra noslēgto pakalpojuma līgumu Nr. 1/4-2/28-2019 starp Mārupes novada domi un SIA “Dynamic University”.

Informācijas apkopojums, situācijas izvērtējums un secinājumi, kas minēti šajā dokumentā, ir balstīti uz apkopoto datu izpēti un intervijās gūto informāciju. Par minēto dokumentu datu, informācijas un paziņojumu precizitāti, pilnību un atbilstību dokumentu oriģināliem, ir atbildīgi attiecīgās informācijas sniedzēji, un SIA “Dynamic University” nesniedz garantijas vai saistības šajā sakarā. SIA “Dynamic University” neatbild par sekām, kas izriet no šī dokumenta vai kādas tā daļas izmantošanas.

Pasūtītājs: Mārupes novada Dome

Izpildītājs: SIA “Dynamic University”

Pamatojums: 2019. gada 4. februāra noslēgtais pakalpojuma līgums Nr. 1/4-2/28-201

Izstrādes periods: 2019. gada februāris – 2019. gada jūlijs.

SAĪSINĀJUMI

SAĪSINĀJUMS	ATŠIFRĒJUMS, SKAIDROJUMS
1	2
CE	centralizētie eksāmeni
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
Eiropa 2020	Eiropas Savienības izaugsmes un nodarbinātības programmā "Stratēģija "Eiropa 2020""
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
IAP	Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam
II	izglītības iestādes
IPII	interesu un profesionālās ievirzes izglītības iestādēs
Izglītība un apmācība 2020	Eiropas Savienības darba programma "Izglītība un apmācība 2020"
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
Latvija 2030	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
m.g.	mācību gads
MK	Ministru kabinets
N/D	nav datu
NAP	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
PPII	privātā pirmsskolas izglītības iestāde
psk.	pamatskola
Stratēģija	Mārupes novada izglītības attīstības stratēģija 2020.-2026. gadam
VII	vispārīzglītojošā izglītības iestāde
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
VISC	Valsts izglītības satura centrs

IEVADS

Mārupes novada izglītības attīstības stratēģijas 2020.-2026. gadam (turpmāk – Stratēģija) ir vidēja termiņa nozares plānošanas dokuments, kas nosaka mērķus, uzdevumus un rīcības izglītības nozares attīstībai Mārupes novadā. Stratēģija ir pamats Mārupes novada pašvaldības rīcību, investīciju u.c. resursu koordinētai un mērķtiecīgai plānošanai un īstenošanai izglītības nozares attīstībai.

Stratēģijas mērķis ir apzināt pašreizējo situāciju un pastāvošos izaicinājumus un noteikt Mārupes novada specifiskās attīstības tendences un iespējamās nākotnes vajadzības izglītības nozarē. Stratēģijas uzdevumi ir:

- ▶ sekmēt efektīvu, ilgtspējīgu, kvalitatīvu izglītības pakalpojumu pieejamību Mārupes novadā;
- ▶ veicināt izglītības infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes nodrošinājumu;
- ▶ panākt pieejamo resursu koordinētu un mērķtiecīgu izmantošanu saskaņā ar Mārupes novada pašvaldības ilgtspējīgas attīstības iecerēm.

Stratēģija ir izstrādāta saskaņā ar Attīstības plānošanas sistēmas likumu, Ministru kabineta (02.12.2014.) noteikumiem Nr. 737 “Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi” un Ministru kabineta (25.08.2009.) noteikumiem Nr. 970 “Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”. Stratēģija ir izstrādāta saskaņā ar Mārupes novada attīstības plānošanas dokumentos izvirzītajām prioritātēm, kā arī ar izglītības nozari saistītajiem starptautiskajiem un nacionāla līmeņa dokumentiem un normatīvajiem aktiem.

Stratēģijā analizētie izglītības pakalpojumi ietver pirmsskolas izglītību, pamata un vidējo izglītību, profesionālās ievirzes un interešu izglītību, pieaugušo izglītību, speciālo izglītību. Stratēģijā analizēti dati par šādām izglītības iestādēm:

- Pašvaldības izglītības iestādes – Mārupes vidusskola¹, Mārupes pamatskola, Jaunmārupes pamatskola, Mārupes novada Skultes sākumskola, pirmsskolas izglītības iestāde “Lienīte”, pirmsskolas izglītības iestāde “Zeltīti”, pirmsskolas izglītības iestāde “Mārzemīte”, Mārupes Mūzikas un mākslas skola.
- Privātās izglītības iestādes - privātā pirmsskolas izglītības iestāde “Mazulītis Rū”, bērnu un jaunatnes radošo spēju attīstības centrs “Namiņš”, privātā pirmsskolas izglītības iestāde “Zelta Rasa”, privātā pirmsskolas izglītības iestāde “m’Kripatiņas”, ģimenes izglītības centrs “Balodītis”, pamatskola “Brīvā Māras skola”.

¹ Ar 2019. gada 1. septembri Mārupes vidusskolai tiek piešķirts valsts ģimnāzijas statuss, mainot izglītības iestādes nosaukumu uz Mārupes Valsts ģimnāzija.

METODOĻĢIJA

Stratēģijas izstrādē izmantotās metodes un īstenotās pētnieciskās darbības ir apkopotas 1. tabulā.

1. tabula: **Stratēģijas izstrādes metodoloģija.**
(Avots: Autoru izstrādāts)

NR.P.K.	METODE	SKAIDROJUMS
1	2	3
1.	Dokumentu analīze	Stratēģijas izstrādē ņemti vērā starptautiski, nacionāli un lokāli plānošanas dokumenti, kas ietekmē un plāno izglītības pakalpojumu attīstību. Tāpat, ņemti vērā arī normatīvie akti, kas regulē izglītības pakalpojumu saņemšanu un nodrošināšanu. Kā datu avots izmantoti Mārupes novada pašvaldības izglītības iestāžu pašvērtējuma ziņojumi, attīstības plāni u.c. dokumenti.
2.	Sekundāro datu analīze	Esošās situācijas analīzē izmantoti sekundārie dati no publiski pieejamiem datu avotiem – CSP, PMLP, VARAM, Mārupes novada pašvaldība.
3.	Kohortas analīzes matemātiskā modelēšana	Demogrāfiskās situācijas analīzei izmantots kohortas analīzes matemātiskais modelis, kas balstās uz Beijesa teorēmu un CSP datiem par laika posmu no 2011. gada (iedzīvotāju skaits novadā, iedzīvotāju dzimuma un vecuma struktūra, dzimušo skaits, migrācijas saldo, dzimstības koeficienti, mirstības koeficienti, u.c.). Lai palielinātu matemātiskā modeļa precizitāti, aprēķina formulās iekļauta arī migrējošo iedzīvotāju vecuma struktūra, kas iegūta, kombinējot Latvijā, Vācijā un Šveicē ienākošo imigrantu vecuma struktūru (Eurostat dati). Lai uzlabotu prognožu ticamību, tika salīdzināts migrācijas saldo ar Mārupes novadā izsniegto būvatļauju skaitu dzīvojamām mājām (Mārupes novada būvvaldes dati).
4.	Klātienas vizītes	Klātienas vizītes pašvaldības izglītības iestādēs, kuru ietvaros tiek apskatīta izglītības iestāžu infrastruktūra, mācību vide, kā arī veiktas intervijas ar izglītības iestāžu vadību un pārstāvjiem.
5.	Intervijas	Padziļinātas, daļēji strukturētas intervijas ar: - Izglītības dienesta darbiniekiem; - pašvaldības administrācijas darbiniekiem; - pašvaldības izglītības iestāžu vadītājiem un darbiniekiem.
6.	Telefonintervijas	Telefonintervijas ar privāto izglītības iestāžu pārstāvjiem.
7.	Darba grupa	Strukturētas sanāksmes ar Pasūtītāja pārstāvju darba grupu, t.sk. Izglītības konsultatīvo padomi. Darba grupās pēc nepieciešamības pieaicināti arī ieinteresētie novada iedzīvotāji un nozares speciālisti.
8.	Diskusija (sabiedrības līdzdalības ietvaros)	Sabiedrības līdzdalības aktivitāšu ietvaros organizēta strukturēta diskusija ar ieinteresētajiem sabiedrības pārstāvjiem.

1 IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS IETVARŠ

Stratēģijas izstrādē ir ņemti vērā starptautiskas un nacionālas nozīmes attīstības plānošanas dokumenti, kā arī aktuālās un plānotās izmaiņas izglītības nozarē.

1.1. Izglītības attīstības plānošanas dokumentu analīze

2. tabulā ir apkopotas būtiskākās attīstības plānošanas dokumentu atziņas, kas jāņem vērā plānojot izglītības nozares attīstību Mārupes novadā.

2. tabula: **Kopsavilkums par izglītības attīstības plānošanas dokumentiem.**

(Avots: Autoru izstrādāts)

DOKUMENTS	TĒZES IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAI
1	2
I: STARPTAUTISKA LĪMEŅA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI	
Eiropas Savienības izaugsmes un nodarbinātības programma “Stratēģija “Eiropa 2020””	Eiropas Savienības izaugsmes un nodarbinātības programmā “Stratēģija “Eiropa 2020”” ² (turpmāk – Eiropa 2020) uzsver, ka kvalitatīva un pieejama izglītība ir priekšnosacījums tautsaimniecības izaugsmei. Attiecībā uz izglītības kvalitāti Eiropas izglītības telpā virsmērķis ir kompetenču attīstības veicināšana visos izglītības pakalpojumu veidos un pakāpēs, t.sk. mūžizglītībā ³ . “Eiropa 2020” ieviešanas monitoringa ziņojumā norādīts, ka izglītības sistēmas mērķis ir nodrošināt sabiedrības locekļus ar pēc iespējas daudzveidīgākām prasmēm un kompetencēm ⁴ . Attiecībā uz izglītības pieejamību Eiropa 2020 pamatmērķi ir: 1) nodrošināt, ka vismaz 95% bērnu saņem obligāto pirmsskolas izglītību (5-6 gadīgie), 2) samazināt obligātās izglītības priekšlaicīgi pametušo skolēnu skaitu līdz 10%, 3) panākt vismaz 40% iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvaru kopējā sabiedrībā, 4) paaugstināt mūžizglītībā iesaistīto iedzīvotāju īpatsvaru līdz 15% un 5) mazināt sociālo nevienlīdzību ⁵ .
ES darba programma “Izglītība un apmācība 2020”	ES darba programma “Izglītība un apmācība 2020” (turpmāk – Izglītība un apmācība 2020) norāda, ka pieaugušo izglītība var sniegt nozīmīgu devumu ekonomikas attīstībā, uzlabojot darba ražīgumu un konkurētspēju, veicinot radošumu, inovāciju un uzņēmējdarbību, izvirzot nepieciešamību ieviest efektīvu mūžizglītības karjeras atbalsta sistēmu visiem iedzīvotājiem. Izglītība un apmācība 2020 īpaši akcentē prasmes, kuru nozīmīgums sabiedrībā un tautsaimniecībā aizvien pieaug: iedzīvotāju uzņēmējspējas, digitālās prasmes, “transversālās” prasmes – spēju kritiski domāt, uzņemties iniciatīvu, risināt problēmas, sadarboties, u.tml.
Eiropas izglītības programma pieaugušajiem	Eiropas Savienības padomes “Rezolūcijā par atjaunotu Eiropas izglītības programmu pieaugušajiem” ⁶ noteikts, ka pieaugušo izglītībā īpaša uzmanība ir jāvelta tam, lai uzlabotu izglītības sniegšanu iedzīvotājiem ar zemu kvalifikāciju.
II: NACIONĀLA LĪMEŅA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI	
Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam (turpmāk – Latvija 2030) mērķi ir Latvijā izveidot vienu no labākajām izglītības sistēmām ES un kļūt par vienu no līderēm pieaugušo izglītībā pieejamības un izmantošanas ziņā. Latvija 2030 mudina radīt vispārējās un kultūrizglītības sistēmas pārvaldības modeli, kurā

² Eiropas komisija (2010). “Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei”. Pieejams: http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_LV_ACT_part1_v1.pdf, skatīts 01.04.2019.

³ Eiropas savienības padome (22.05.2018.). “Ieteikums par pamatkompetencēm mūžizglītībā”.

⁴ Eurostat (2016). Stratēģijas “Eiropa 2020” indikatori. Pieejams: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/7566774/KS-EZ-16-001-EN-N.pdf/ac04885c-cfff-4f9c-9f30-c9337ba929aa>, skatīts 01.04.2019.

⁵ OECD (2015). “2016. gada ziņojums “Izglītība Latvijā””.

⁶ Eiropas savienības padome (20.12.2011.). “Padomes rezolūcija par atjaunotu Eiropas izglītības programmu pieaugušajiem”. Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011G1220\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011G1220(01)&from=EN), skatīts 02.04.2019.

DOKUMENTS	TĒSES IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAI
1	2
	izglītības iestādes, mācībspēki, izglītojamie un vecāki apzinās savu līdztbildību kvalitatīvas izglītības nodrošināšanā. Latvija 2030 akcentē nepieciešamību attīstīt vispārējo, profesionālo un augstāko izglītības iestāžu sistemātisku sadarbību, veidojot mācību saturu un pilnveidojot pedagogu kompetences. Izglītības sistēmai sadarbībā ar darba devējiem ir jāveicina mūžizglītības kultūra sabiedrībā, motivējot individuālus nepārtraukti papildināt savas zināšanas un prasmes. Kā būtiskas problēmas Latvija 2030 aktualizē nevienlīdzību pirmsskolas vecuma bērnu sagatavotībā skolas gaitām un ierobežotu pieejamību izglītībai cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.
Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam	Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014. – 2020. gadam (turpmāk – NAP) izglītība ir priekšnosacījums valsts ekonomiskai attīstībai un labklājībai. NAP redzējumā par Latviju 2020. gadā noteikts, ka Latvijā ikvienam ir pieejamas moderni iekārtotas skolas un mācību saturs veido pamatu kompetenču un prasmju attīstībai. NAP vīzijā par vispārējo izglītību Latvijā skolas ir ieinteresētas mācību vides pilnveidošanā un labu mācību rezultātu sasniegšanā, vecāki ir aktīvi un līdztbildīgi izglītības procesa dalībnieki, un skolēniem jau no pirmajām dienām skolā tiek atrisītas visdažādākās spējas un prasmes, gatavojot tos konkurētspējīgai dalībai nākotnes darba tirgū. NAP uzsver nepieciešamību nodrošināt pilnvērtīgu un kvalitatīvu iekļaujošu izglītību, kā arī vecāku izvēlētu pirmsskolas izglītības pieejamību ikvienam bērnam, sākot no 1,5 gadu vecuma.
Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam	Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam (turpmāk – IAP), izvirzot mērķus vispārējai izglītībai līdz 2020. gadam, nosaka, ka izglītībā jāizmanto 21. gs. mācību metodes, jāveicina radoša domāšana, jāattīsta svešvalodu un IKT prasmes, jāattīsta individualitāte un jāatbalsta karjeras izvēle. Vispārējai izglītībai ir jābūt sociāli iekļaujošai, ģeogrāfiski un sociālekonomiski pieejamai, caurspīdīgi pārvaldītai un adekvāti finansētai. IAP stratēģiskās prioritātes vispārējā izglītībā ir visaptveroša satura pilnveide un pedagoģiskās kvalitātes paaugstināšana. Vispārējās izglītības pakalpojumu pilnveide tiek saistīta arī ar individualizētu un iekļaujošu mācību vidi, karjeras izvēles atbalsta nodrošināšanu un integrētu saturu latviešu valodā un svešvalodās. Akcentējot vispārējās izglītības sasaisti ar tautsaimniecības attīstību, IAP norāda uz nepieciešamību īpaši sekmēt dabaszinātņu un matemātikas jomas. Tāpat IAP akcentē arī nepieciešamību pilnvērtīgāk sasaistīt pirmsskolas izglītību ar nākamajām izglītības pakāpēm. Nozīmīgi izaicinājumi izglītības jomā Latvijā ir nepietiekama iekļaujošās izglītības un individualizētas mācību pieejas ieviešana, kā arī zema profesionālās izglītības pievilcība un izglītības sasaistes ar darba tirgu trūkums.
Karjeras izglītības īstenošanas plāns valsts un pašvaldību vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs 2015.-2020. gadam	Karjeras izglītības īstenošanas plāna valsts un pašvaldību vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs 2015.-2020. gadam ⁷ mērķis ir attīstīt atbalsta sistēmu, kas veicina indivīda karjeras vadības prasmes jebkurā dzīves posmā. Karjeras atbalsta pasākumus paredzēts īstenot vispārējām izglītības iestādēm, sadarbojoties ar pašvaldībām, Vispārējās izglītības satura centru, un pasākumu īstenošanā iesaistot arī citas, karjeras atbalstā ieinteresētās iestādes un organizācijas, jo īpaši darba devējus.
III: MĀRUPES NOVADA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI	
Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2026. gadam	Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013.-2026. gadam viens no trīs stratēģiskajiem mērķiem ir “prasmīgi, radoši, labklājīgi un sabiedriski aktīvi cilvēki, kuriem nodrošināti un pieejami daudzveidīgi un kvalitatīvi pakalpojumi”. Mērķis paredz “ikvienam pieejamas izglītošanās iespējas visa mūža garumā”.

⁷ Izglītības un zinātnes ministrija (30.12.2015.). “Karjeras izglītības īstenošanas plāna valsts un pašvaldību vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs 2015.-2020. gadam”. Pieejams: <http://polsis.mk.gov.lv/documents/5446>, skatīts 02.04.2019.

DOKUMENTS	TĒSES IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAI
1	2
Mārupes novada Attīstības programma 2013.-2019. gadam	Mārupes novada Attīstības programmā 2013.-2019. gadam noteikts, ka "pašvaldības galvenā prioritāte ir bērni, jaunieši un izglītības joma". Pieaugošais bērnu skaits novadā ir mudinājis pašvaldību veikt strukturālas izmaiņas novada izglītības sistēmā un paplašināt izglītības iestāžu infrastruktūru.
Mārupes novada Rīcības un investīciju plāns 2017.-2019. gadam	Mārupes novada Rīcības un investīciju plānā 2017.-2019. gadam iekļautie izglītības jomas pasākumi aptver pasākumus visos izglītības veidos un pakāpēs, un tie galvenokārt ir saistīti ar izglītības pieejamības nodrošināšanu un kvalitātes celšanu. Rīcības plāna pasākuma "mācību vides infrastruktūras uzlabošana vispārējās izglītības iestādēs" ietvaros ar ES fondu atbalstu plānots pilnveidot izglītības iestāžu materiāltehnisko bāzi, ieviest inovatīvus IKT risinājumus mācību procesā, ieviest ergonomiskus mācību vides risinājumus, iekārtot dabas zinātņu kabinetus, attīstīt vispārīzglītojošo skolu sporta infrastruktūru, nodrošināt vides un informācijas pieejamību personām ar īpašām vajadzībām. Ar ES fondu atbalstu plānots īstenot arī pasākumu "pamata un vidējās izglītības pieejamības un kvalitātes nodrošināšana", kas lielākoties saistās ar mācību vides uzlabojumiem Mārupes vidusskolā, taču ietver arī citus pasākumus - "pedagogu kvalifikācijas nodrošināšanu", "mūžizglītības pieejamību un kvalitāti", "sporta infrastruktūras attīstību" un "atbalstu vispārējās izglītības iestādēm izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai un karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās izglītības iestādēs".
Mārupes novada Sporta un aktīvās atpūtas attīstības stratēģija 2016.-2020. gadam	Mārupes novada Sporta un aktīvās atpūtas attīstības stratēģija 2016.-2020. gadam paredzēts pilnveidot sporta infrastruktūru visās vispārīzglītojošās skolās Mārupes novadā.
Mārupes novada Kultūrvides attīstības un tradīciju plānā 2017.-2023. gadam	Mārupes novada Kultūrvides attīstības un tradīciju plānā 2017.-2023. gadam plānota pašreizējās Mārupes mūzikas un mākslas skolas rekonstrukcija un pārveidošana par radošo pakalpojumu centru, paredzot tajā amatnieku un radošo aktivitāšu atbalsta un mūžizglītības funkciju.

1.2. Izglītības attīstības virzieni

Eiropas Komisijas 2019. gada ziņojumā par Latviju⁸ norādīts, ka izglītības sistēma Latvijā joprojām saskaras ar problēmu apvienot resursus, vienlaikus uzlabojot kvalitāti un efektivitāti. Nesamērīga resursu daļa tiek izmantota skolu tīkla uzturēšanai, nevis lai efektīvi atbalstītu mācīšanu un mācīšanos. OECD ziņojumā⁹ kā nozīmīgas problēmas izglītības nozarē Latvijā izvirzītas zema pedagoga atalgojums, pedagogu un skolotāju novecošanās, kā arī skolotāja amata prestiža trūkums. Lai arī Latvijas skolēnu rezultāti starptautiskos pētījumos atbilst OECD valstu vidējam līmenim, tomēr skolēnu īpatsvars ar augstu kompetenci (5. un 6. līmeni no sešiem līmeņiem kopā) ir uz pusi mazāks nekā Eiropā vidēji, un katrs piektais piecpadsmitgadnieks Latvijā ir ar zemu kompetenci. Vispārējo izglītību nākamo gadu laikā skars šādas izmaiņas:

1. **Projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" ieviešana** – 20.09.2019. LR Saeima atbalstīja grozījumus Izglītības likumā, kas paredz jaunā izglītības satura pakāpenisku ieviešanu. Pilnveidotais pirmsskolas izglītības saturs stāsies spēkā 2019. gada 1. septembrī, savukārt jaunā mācību satura ieviešana skolās sāksies 2020. gada 1. septembrī 1., 4., 7. un 10. klasē, 2021. gada 1. septembrī – 2., 5., 8. un 11. klasē, bet 2022. gada 1. septembrī – 3., 6., 9. un 12. klasē.
2. **Pakāpeniska pāreja uz mācībām tikai latviešu valodā** – 22.03.2018. LR Saeima atbalstīja grozījumus Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā, kas paredz pakāpenisku pāreju uz mācībām valsts

⁸ Eiropas Komisija (27.02.2019.) 2019. gada ziņojums par Latviju. Pieejams: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-latvia_lv.pdf, skatīts 04.03.2019.

⁹ Starptautiskās ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD) (2018.). Ziņojums par izglītību "Education at a Glance 2018: OECD indicators".

valodā vidusskolas posmā, kā arī pārmaiņas pirmsskolā (būtiski palielinot latviešu valodas lomu) un esošo mazākumtautību izglītības modeļu pamatizglītībā aizstāšanu ar jauniem.

3. **Prasības attiecībā uz minimālo platību viena izglītojamā vietai** – no 01.01.2020. spēkā stājas¹⁰ MK noteikumu (27.12.2002.) Nr. 610 "Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas" nosacījumi par minimālo mācību platību izglītojamajiem (2 m² - mācību telpā, 2.4 m² - ķīmijas un fizikas kabinetā, 4.65 m² - mājturības un tehnoloģiju kabinetā, 8 m² - sporta zālē, 3 m² - datorklasē).
4. **Valsts ģimnāziju iespējas īstenot pamatizglītības (1.–9. klase) un starptautiskā bakalaurāta diploma programmu** – izmaiņas Vispārējā izglītības likumā kopš 01.09.2018.;
5. **Minimāli pieļaujamais izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestāžu vidējās izglītības pakāpes klašu grupā ir 120 izglītojamie** – ar 01.08.2020. spēkā stāties MK noteikumi (11.09.2018.) Nr. 583 "Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē".
6. **Iekļaujošās izglītības īstenošana** – 2018. gadā pieņemtie grozījumi Vispārējās izglītības likumā paredz, ka, sākot ar 01.09.2020., speciālās izglītības iestādes īsteno tikai tādas speciālās izglītības programmas, kuras objektīvu apsvērumu dēļ nav iespējams īstenot vispārējās izglītības iestādē¹¹. Ar 01.09.2020. spēkā stājas arī nosacījumi MK noteikumos (13.10.2015.) Nr. 591 "Kārtība, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības programmās, speciālajās izglītības iestādēs un speciālajās pirmsskolas izglītības grupās un atskaitīti no tām, kā arī pārcelti uz nākamo klasi", kas nosaka, ka vispārējās izglītības iestāžu klasēs var uzņemt ne vairāk kā četrus izglītojamos ar speciālām vajadzībām un kopējais bērnu skaits klasē nevar pārsniegt 22.¹²

Šobrīd ir uzsākts Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam izstrādes process. Nākamā perioda NAP noteiks valsts investīciju prioritātes, balstoties kurās tiks pieņemti lēmumi arī par ES daudzgadu budžetu 2021.-2027. gada periodam. Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020. gadam vidusposma izvērtējumā¹³ norādīts, ka vispārējās izglītības attīstība ir neapmierinoša, nepietiekami mazinot skolēnu īpatsvaru ar zemu sasniegumu līmeni un nepietiekami veicinot talantu attīstību vispārējā izglītībā. Kā viens no lielākajiem izaicinājumiem nevienlīdzības mazināšanas jomā minēta nepieciešamība panākt plašāku iesaisti pieaugušo izglītībā. Kā izaicinājums minēta jauno pedagogu nodrošināšana ar prasmēm un kompetencēm, kuras atbilst nākotnes prasībām. Latvijas ziņojumā par Ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanu rekomendēta plašāka iesaiste pieaugušo izglītībā, kā arī iekļaujošās izglītības principa ieviešanas turpināšana. Pievērsties konkrētām prasmēm, uzsverta nepieciešamība attīstīt digitālās prasmes kā vispārējā, tā pieaugušo izglītībā. Paredzams, ka sociālās iekļaušanas veicināšana visās izglītības pakāpēs, kā arī mūžizglītības attīstība būs prioritāri attīstības virzieni ES fondu 2021.-2027. gada periodā¹⁴.

¹⁰ Pēc Ministru prezidenta K. Kariņa aicinājumā Veselības ministrijā izveidota darba grupa, kas izstrādā priekšlikumus par noteikumu spēkā stāšanās datuma maiņu (<https://medicine.lv/raksti/rosina-atlikt-pirms-pieciem-gadiem-pienemto-lemumu-par-minimalo-telpu-platibu-skolas>).

¹¹ Speciālās izglītības programmas izglītojamajiem ar garīgās veselības (57), garīgās attīstības (58), smagiem garīgās attīstības vai ar vairākiem smagiem attīstības (59) traucējumiem, kā arī redzes (51) un dzirdes (52) traucējumiem.

¹² Uzņemot izglītojamo vispārējās izglītības iestādē, lai īstenotu pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinumā ieteikto speciālās izglītības programmu vai pedagoģiski medicīniskās komisijas, logopēda, izglītības vai klīniskā psihologa atzinumā noteiktos atbalsta pasākumus, izglītības iestāde nodrošina, ka vienā klasē var integrēt (iekļaut) kopumā ne vairāk kā četrus izglītojamos ar speciālām vajadzībām, no kuriem: 1) ne vairāk kā trīs izglītojamie ir ar redzes, dzirdes vai fiziskās attīstības traucējumiem; 2) ne vairāk kā četri izglītojamie ir ar valodas, mācīšanās vai garīgās veselības traucējumiem; 3) ne vairāk kā divi izglītojamie ir ar garīgās attīstības traucējumiem, smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem traucējumiem.

¹³ Pārresoru koordinācijas centrs (2017.). Kā Latvija sasniedz tās mērķus. Pieejams: https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2020%20vidusposma%20ziņojums%20final_1.pdf, skatīts 16.04.2019.

¹⁴ LR Ministru kabinets (11.12.2018.). Informatīvais ziņojums par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40467269>, skatīts 16.04.2019.

2 MĀRUPES NOVADA ATTĪSTĪBAS RAKSTUROJUMS

Šajā nodaļā apkopotas Mārupes novada sociālekonomiskās attīstības tendences un raksturota demogrāfiskā situācija un iedzīvotāju skaita prognozes līdz 2040. gadam.

2.1. Mārupes novada sociālekonomiskās attīstības tendences

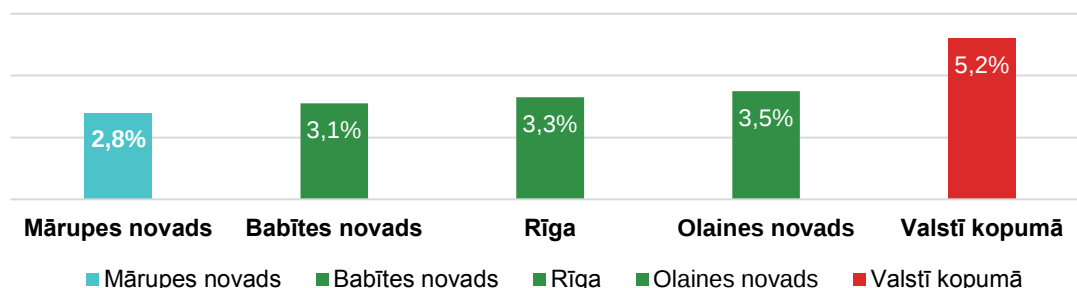
Mārupes novads atrodas Pierīgas teritorijā un robežojas ar Rīgas pilsētu, Olaines un Babītes novadiem. Mārupes novadā notiek intensīva dzīvojamu un darījumu teritoriju apbūve – pēdējo gadu laikā novadā ir uzcelti un vēl aizvien top ciematī, daudzdzīvokļu māju kompleksi un daudzskaitliski individuālie projekti. Vienlaikus novadā saglabājas arī lauksaimniecība un plašas lauku ainavas, kas padara to par pievilcīgu dzīvesvietu jaunajām ģimenēm. 3. tabulā ir apkopoti rādītāji, kas raksturo Mārupes novadu.

3. tabula: Mārupes novadu raksturojoši rādītāji.
(Avots: Autoru apkopots)

MĀRUPES NOVADA RAKSTUROJUMS	
NOVADA TERITORIJAS PLATĪBA ¹⁵ :	103.9 km ²
DEKLARĒTO IEDZĪVOTĀJU SKAITS:	22 025 (21.02.2019.; PMLP)
IEDZĪVOTĀJU BLĪVUMS:	204.09 cilvēki/km ² (2019, VARAM RAIM)
ADMINISTRATĪVAIS CENTRS:	Mārupe
APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA:	Mārupes novadu viedo pieci ciemi – Mārupe, Jaunmārupe, Tīraine, Skulte, Vētras.
NODARBINĀTĪBA:	Reģistrēto darbavietu skaits 23 828 (2017, Lursoft). Bezdarba līmenis 2.8% (31.01.2019., NVA).
DABAS RESURSI:	42% novada teritorijas ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 34% - meži. Novadā atrodas Natura 2000 teritorija – dabas liegums "Cenas tīrelis".
TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS INDEKSS:	Mārupes novada teritorijas attīstības līmeņa indekss ir 2.481, ieņemot 1. vietu starp pašvaldībām Latvijā (2017, VARAM RAIM).

Bezdarba līmenis Mārupes novadā ir viens no zemākajiem valstī; tas ir zemāks nekā Babītes un Olaines novados un ievērojami zemāks, nekā vidēji Latvijā (skat. 1. attēls).

1. attēls: Bezdarba līmenis uz 31.01.2019., %.
(Avots: NVA)

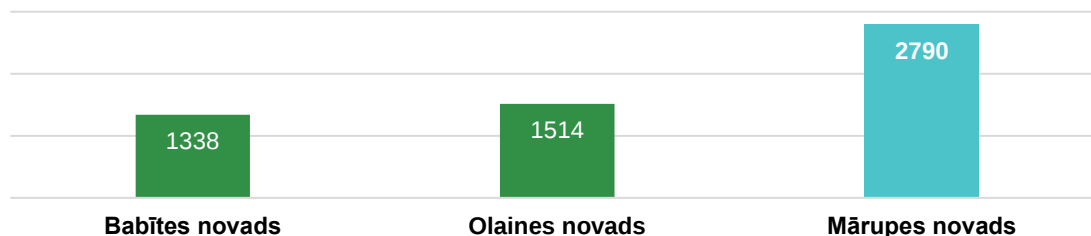

Iedzīvotāju un uzņēmumu līmenī Mārupes novada un kaimiņu pašvaldību robežas ir "nemanāmas". Visciešākā saskarsme Mārupes novadam ir ar Rīgas pilsētu, taču perspektīvi sadarbības partneri ir arī Jūrmalas pilsēta un Ķekavas novads – pašvaldības, kas tieši nerobežojas ar Mārupes novadu. Darbaspēka plūsma ir izteikta abos virzienos: ievērojams skaits Mārupes novada iedzīvotāju strādā Rīgas pilsētā, tai pat laikā – ievērojams skaits cilvēku uz Mārupes novadu dodas strādāt no kaimiņu teritorijām. Novada ģeogrāfiskais stāvoklis (Rīgas tuvums,

¹⁵ Mārupes novada Attīstības programma 2013.-2019. gadam.

transporta infrastruktūra) ir izdevīgs gan ražojošās, gan pakalpojumu sfēras uzņēmumu attīstībai. Mārupes novadā 2019. gadā reģistrēti ~2800 dažādu nozaru uzņēmumi. Visplašāk pārstāvētas ir konsultāciju, nekustamo īpašumu, būvniecības un loģistikas nozares. Mārupes novadā, ņemot vērā lidostas klātbūtni, veidojas aviācijas klasteris, un novadā savu darbību ir izvērsuši lielākie pārvadājumu un loģistikas nozares uzņēmumi. Ņemot vērā iedzīvotāju skaitu, Mārupes un Babītes novados ir līdzvērtīga ekonomiskā aktivitāte, taču tā ir ievērojami augstāka, nekā Olaines novadā (skat. 2. attēls).

2. attēls: Reģistrēto aktīvo uzņēmumu skaits, 2019. g.
(Avots: SIA "Lursoft")

Mārupes novada ekonomiskā specializācija ir noteikta Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013.-2026. gadam (skat. 4. tabula).

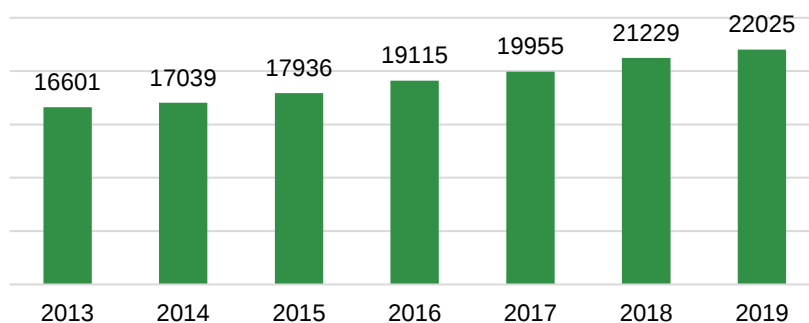
4. tabula: Mārupes novada ekonomiskā specializācija.
(Avots: Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2026. gadam)

Rīgas reģions	Mārupes novads Rīgas reģiona līmenī specializējas loģistikas un industriālo teritoriju attīstībā, specializētā un netradicionālā lauksaimniecībā, specializētā tūrisma attīstībā (golfa laukumi, aktīvās atpūtas piedāvājums, viesnīcas, veloceliņi, zirgu izjādes, peldvietas, u.tml.). Mārupes novada pašvaldība iesaistās tūrisma un aktīvās atpūtas iespēju popularizēšanā, piesaistot Rīgas pilsētas un citu pašvaldību iedzīvotājus.
Latvija	Mārupes novads ekonomiskā specializācija Latvijas mērogā ir saistīta ar lidostas "Rīga" darbību un attīstību, un biznesa parka izveidi. Vienlīdz nozīmīga ir arī lauksaimniecības nozare. Mārupes novada teritorijā tiek nodrošināts augsts pakalpojumu līmenis iedzīvotājiem un uzņēmējiem.
Eiropas un pasaules līmenis	Globālā mērogā Mārupes novads specializējas kā Baltijas un Eiropas biznesa darījumu "šūna" ar attīstītiem biznesa infrastruktūras pakalpojumiem, t.sk. konferenču organizēšana, biroju telpas, loģistika. Būtiska ir arī starptautiskās lidostas „Rīga” attīstība un dzelzceļa tīkla RailBaltic attīstība Mārupes novadā.

2.2. Demogrāfijas analīze un prognozes

Saskaņā ar PMLP datiem Mārupes novadā deklarēto iedzīvotāju skaits aizvien palielinās: 2013. gadā Mārupes novadā bija deklarēti 16 601 iedzīvotājs, 2017. gadā - 19 995, 2018. gadā - 21 229, bet 2019. gada sākumā Mārupes novadā bija deklarēti 22 025 iedzīvotāji (skat. 3. attēls). Kopumā laika periodā no 2013. līdz 2019. gadam deklarēto iedzīvotāju skaits Mārupes novadā pieaudzis par 5 424 iedzīvotājiem jeb 32%. Kopš 2013. gada Mārupes novadā deklarēto iedzīvotāju skaits ir pieaudzis vidēji par 5% gadā.

3. attēls: Mārupes novadā deklarēto iedzīvotāju skaits.
(Avots: PMLP)

Lai prognozētu pieprasījuma izmaiņas pēc izglītības pakalpojumiem, veiktas Mārupes novada iedzīvotāju demogrāfijas prognozes līdz 2040. gadam. Demogrāfijas prognozes ir balstītas CSP datos par iedzīvotāju skaitu, dzimuma un vecuma struktūru, dzimstības un mirstības koeficientiem, migrācijas saldo, u.c. Jāatzīmē, ka atšķirība starp CSP un PMLP datiem par iedzīvotāju skaitu Mārupes novadā sastāda 7.1%¹⁶, un šāda datu nesakritība īpaši vērojama Rīgas un Pierīgas pašvaldībās, kuras raksturo augsta iedzīvotāju mobilitāte. PMLP iedzīvotāju reģistrs uzskaita deklarētos iedzīvotājus, taču lēmumu par to, kurā pašvaldībā deklarēties ietekmē pašvaldību sociālā politika, pakalpojumu pieejamība, nodokļu u.c. atvieglojumi. CSP iedzīvotāju uzskaites metodoloģija¹⁷ balstās tautas skaitīšanas rezultātos, taču ikgadēji pielāgo tos ar datiem par dzimušajiem, mirušajiem, kā arī migrāciju (faktiski dzīvo Latvijā vai faktiski dzīvo ārzemēs). Arī CSP uzskaitē tiek ņemti vērā dati par personu deklarēšanos, vienlaikus analizējot arī iedzīvotāju fiksētās aktivitātes dažādos citos valsts reģistros un informācijas sistēmās. Detalizēta demogrāfijas analīze un prognožu scenāriji (bāzes, krīzes, imigrācijas) ir apkopoti 1. pielikumā.

CSP datu analīze parāda, ka pašreizējā iedzīvotāju vecuma struktūra Mārupes novadā ir Latvijai netipiska: lielākā daļa iedzīvotāju ir 30-44 un 0-9 gadu vecumā, senioru īpatsvars ir zems (skat. 4. attēls). Mārupes novadā lielā skaitā ienāk jauni iedzīvotāji. Esošā iedzīvotāju vecuma struktūra un tendences ļauj prognozēt augstu dzimstību arī nākotnē. Iedzīvotāju skaits 15-24 gadu grupā ir samērā zems, kas liecina, ka tuvākajos gados auglīgo vecumu sasniegs aizvien mazāk novada iedzīvotāju, tomēr iedzīvotāju skaitu ietekmēs jaunienācēji. Ja turpmākajos gados jaunu iedzīvotāju ienākšana novadā krasi samazināsies, arī jaundzimušo skaits var kristies. Jāatzīmē, ka 2018. un 2019. gada būvniecības sezonā izsniegts ievērojami lielāks skaits būvatļauju mājokļu būvniecībai (attiecīgi 950 un 1050 iedzīvotājiem), nekā iepriekšējos gados, kas ļauj prognozēt vēl lielāku iedzīvotāju skaita pieaugumu novadā. Šādas demogrāfiskās tendences sola krasu izglītojamo skaita pieaugumu novada izglītības iestādēs jau tuvākajos gados.

4. attēls: Iedzīvotāju vecuma struktūra Mārupes novadā, 2018. gads.
(Avots: CSP)

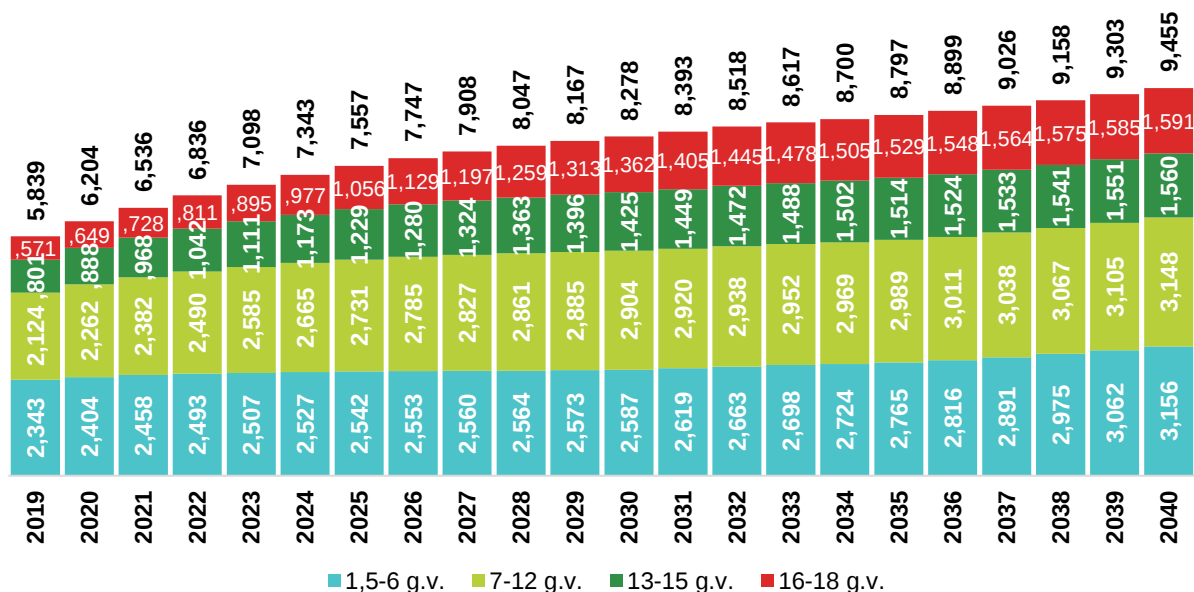
¹⁶ Saskaņā ar PMLP datiem uz 01.01.2019. Mārupes novadā bija deklarēti 22 025 iedzīvotāji, taču CSP (prognoze) – 20 472 (starpība 1 553 jeb 7.1%). Salīdzinot atšķirības datus pa vecuma grupām, vislielākās atšķirības ir vērojamas darbspējīgo iedzīvotāju grupā (25-49 gadi). Šajā vecuma grupā deklarēto iedzīvotāju skaits par 12.8% pārsniedz CSP rādītājus.

¹⁷ CSP, iedzīvotāju statistikas sagatavošanas metode, pieejams

https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/data/LV/DemStat_Metodologija_LV.pdf, skatīts 15.05.2019.

Demogrāfijas prognožu "bāzes" scenārijā tiek pieņemts, ka novadā turpināsies līdzšinējās demogrāfiskās tendences, t.i. pakāpeniski samazināsies mirstības rādītāji, nedaudz pieaugs dzimstības koeficients, un galvenais – turpināsies jaunu iedzīvotāju ienākšana novadā. Balstoties uz informāciju par izsniegtajām būvatļaujām jaunu mājokļu būvniecībai novadā, tiek pieņemts, ka migrācijas maksimums tiks sasniegts 2019. gadā, bet pēc tam jaunu iedzīvotāju ienākšana stabilizēsies, kopējam iedzīvotāju skaitam ik gadu pieaugot par 300-380. Šie skaitļi ir zemāki, nekā pieaugums 2004.-2009. gadā, jo tiek pieņemts, ka turpmāk palielināsies Rīgas kā dzīvesvietas popularitāte, kā arī ir samazināsies kopējais iedzīvotāju skaits Latvijā. "Bāzes" scenārijā Mārupes novada iedzīvotāju skaits turpinās stabili pieaugt, palielinoties iedzīvotāju skaitam visās vecuma grupās, jo īpaši darbaspējīgā vecumā. Visās izglītojamo vecuma grupās pieaugums turpināsies arī pēc 2029. gada (skat. 5. attēls).

5. attēls: Bērnu un jauniešu skaita nākotnes prognoze Mārupes novadam, bāzes scenārijs.
(Avots: CSP)

"Bāzes" scenārijā tiek prognozēts, ka turpmākajos gados stabilizēsies pieprasījums pēc pirmsskolas izglītības pakalpojumiem. 1,5 līdz 6 gadus vecu bērnu skaits turpmākajos 10 gados pieaugs par aptuveni 230 bērniem. Pieprasījums straujāk (+40 līdz 50 bērni/gadā) pieaugs laika posmā līdz 2024. gadam, pēc tam līdz 2030. gadam tas stabilizēsies. Ja novadā turpināsies stabila iedzīvotāju ienākšana, ap 2030. gadu pieprasījums pēc pirmsskolas izglītības pakalpojumiem pieaugs straujāk. Straujāk pieaugs pieprasījums pēc sākumskolas pakalpojumiem 1.-6. klasēs (7-12 gadus veci bērni): laika posmā līdz 2029. gadam šāda vecuma bērnu skaits pieaugs par aptuveni 760. Sākotnēji, līdz 2024. gadam, tas palielināsies par aptuveni 120-140 bērniem ik gadu, pēc tam pieaugums palēnināsies. 7.-9. klašu izglītojamo skaits (13-15 gadus veci jaunieši) pieaugs par aptuveni 600. Sākotnēji (līdz 2024. gadam) tas palielināsies par aptuveni 120-140 bērniem ik gadu, pēc tam pieaugums palēnināsies. Visstraujāk pieaugs pieprasījums pēc vidējās izglītības: 10.-12. klašu izglītojamo skaits (16-18 gadus veci jaunieši), dubultojoties jau ar 2026. gadu, bet līdz 2029. gadam pieaugot par 730 potenciālajiem izglītojamiem. Vērtējot attīstību dalījumā pa Mārupes apdzīvotajām vietām, straujākais izglītības pakalpojumu pieprasījuma pieaugums ir gaidāms Tirainē un tās tiešā tuvumā, kas saistīts ar intensīvu daudzdzīvokļu namu būvniecību un būvatļauju izsniegšanu. Jāpievērš uzmanība topošajam Vētru ciemam, kā arī tam pieguļošajai Mārupes ciema dienvidu daļai: šajā novada teritorijā tiek attīstīts liels skaits jaunu dzīvojamo savrupmāju, kā arī rindu mājas un jau tuvākajos gados pieprasījums pēc jaunāko skolas klašu izglītības šeit var būt tik liels, ka ir pamatoti attīstīt jaunu izglītības iestādi.

Lai izzinātu apkārtējo novadu izglītības attīstības vajadzības un izvērtētu sadarbības iespējas izglītības pakalpojumu nodrošināšanā, demogrāfijas analizē 1. pielikumā iekļautas arī Babītes un Olaines novadu demogrāfiskās prognozes. Iedzīvotāju skaita ziņā Mārupes un Olaines novadi ir līdzīgi, taču teju divas reizes pārsniedz Babītes novadu. Iedzīvotāju vecuma struktūras ziņā situācija Mārupes novadā ir līdzīgāka Babītes novadam, bet būtiski atšķiras no Olaines. Babītes novada demogrāfisko prognožu "bāzes" scenārijā pieprasījums pēc vispārējās izglītības pakalpojumiem būtiski nemainīsies, un nozīmīgs pieaugums paredzams tikai vidusskolas vecuma grupā. Tas liecina, ka varētu pieaug Babītes novadā deklarēto jauniešu interese par vidējās izglītības pakalpojumiem Mārupes novadā. Arī Olaines novada demogrāfisko prognožu "bāzes" scenārijā pieprasījums pēc vispārējās izglītības pakalpojumiem būtiski nemainīsies, tam pieaugot tikai vidusskolas vecuma grupā.

3 IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMU RAKSTUROJUMS

Šajā nodaļā raksturots izglītības pakalpojumu piedāvājums un pieejamība Mārupes novadā.

3.1 Vispārējās izglītības pakalpojumi

Vispārējās izglītības pakalpojumus Mārupes novadā sniedz 7 pašvaldības izglītības iestādes: PII "Lienīte", PII "Zeltrīti", PII "Mārzemīte", Mārupes pamatskola ar PII grupām, Jaunmārupes pamatskola ar PII grupām, Mārupes novada Skultes sākumskola ar PII grupām un Mārupes vidusskola. Visas Mārupes novada izglītības iestādes ir orientētas uz izglītojamo mācību rezultātiem un sasniegumiem un veicina individuālu un diferencētu pieeju mācību darbā. Katras iestādes īss raksturojums, ietverot būtiskos rādītājus ir apkopots 5. tabulā un 2. pielikumā. Izglītības pakalpojumus Mārupes novadā sniedz arī virkne privāto izglītības pakalpojumu sniedzēju. Izglītības iestāžu darbu koordinē Izglītības dienests, kura uzdevums ir sekmēt novada izglītības iestāžu kvalitatīvu darbību un mācību programmu realizāciju un organizēt pašvaldības funkciju izpildi izglītībā un jaunatnes lietās. Izglītības dienests ir atbildīgs arī par sadarbību ar privātajām izglītības iestādēm un aukļu pakalpojumu.

5. tabula: **Pašvaldības izglītības iestāžu raksturojums.**
(Avots: Autoru apkopots¹⁸)

PII "LIENĪTE"	Izglītojamo skaits: 248	Grupu skaits: 12	Pedagogu skaits: 31
Dibināšanas gads: 1972	- Senākā PII Mārupes novadā; 2015. gadā atvērta iestādes otra ēka. - Tradīcijām bagāta un apkārtējo iedzīvotāju novērtēta PII. - Atrodas klusā un ainaviskā vietā. - Uzņem bērnus no 1,5 gadu vecuma. - Profesionāls personāls, kas pastāvīgi pilnveidojas un izglīto citus. - Viena izglītojamo grupa tiek apmācīta, izmantojot Montessori pedagoģijas metodes.		
Novietojums: Mārupe			
PII "ZELTRĪTI"	Izglītojamo skaits: 280	Grupu skaits: 12	Pedagogu skaits: 33
Dibināšanas gads: 2010	- Izveidota 2010. gadā privātās-publiskās partnerības (PPP) izglītības projekta ietvaros. - Moderna un plaša PII. - Uzņem bērnus no 3 gadu vecuma. - Piedalās vides izglītības Ekoskolu programmā, vietējos un starptautiskos projektos. - Profesionāls personāls, kas pastāvīgi pilnveidojas un izglīto citus. - Privātie partneri nodrošina telpu un teritorijas uzkopšanas, apsardzes, apgādes, apsaimniekošanas un ēdināšanas pakalpojumus, arī materiāltehnisko bāzi. - PPP modelī pedagogu palīgi neveic sadzīviskus pienākumus; visu uzmanību veltot bērniem.		
Novietojums: Mārupe			
PII "MĀRZEMĪTE"	Izglītojamo skaits: 288	Grupu skaits: 12	Pedagogu skaits: 33
Dibināšanas gads: 2016	- Jauna un moderna PII – darbību uzsāk 2016. gadā. - Iestādei ir plašas un gaišas telpas. - PII tiek veicināta bieža un daudzveidīga bērnu darbošanās ārā, ko atbalsta plašā un moderni iekārtotā āra teritorija. - Piedalās vides izglītības Ekoskolu programmā - Uzņem bērnus no 3 gadu vecuma. - Profesionāls personāls, kas pastāvīgi pilnveidojas un izglīto citus. - Darbinieki aktīvi iesaistās iestādes veidošanā un attīstībā. - Iestāde aktīvi meklē un attīsta sadarbības iespējas Latvijas un starptautiskā mērogā.		
Novietojums: Mārupe			

¹⁸ Izglītojamo un pedagogu skaits no VIIS datiem uz 2018./2019. m.g. sākumu; cita informācija no intervijām, izglītības iestāžu mājas lapām, pašnovērtējuma ziņojumiem, attīstības plāniem.

MĀRUPES PAMATSKOLA	Izglītojamo skaits: PII 108; VII 523	Pedagogu skaits: 62
Dibināšanas gads: 1949	2010. gadā uzsākta pirmsskolas izglītības īstenošana, pievienojot skolai PII. 2015. gadā skolai izveidota moderna piebūve. - Draudzīga, radoša un atvērta mācību un sociālā vide. - Īsteno iekļaujošo izglītību. - Pilotskola SAM 8.2.3. projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā". - Veicina individuālu un diferencētu pieeju mācību satura apguvei. - Ieviesta socializācijas programma "Atbalsts pozitīvai uzvedībai". - Organizēta pedagogu sadarbība un pieredzes apmaiņa, atbalsts. - Izglītojamo vecāki tieši iesaistās skolas attīstībā. - PII uzņem bērnus no 3 gadu vecuma.	
Novietojums: Tīraine		
JAUNMĀRUPES PAMATSKOLA	Izglītojamo skaits: PII 163; VII 776	Pedagogu skaits: 90
Dibināšanas gads: 2005	2012. gadā tiek licencētas pamatizglītības pirmā posma (1.-6. klase) izglītības programmas, uzsākta bērnu izglītošana 5. un 6.klasēs. 2014. gadā reorganizēta no sākumskolas par pamatskolu, veidojot izglītības programmu ar padziļinātu svešvalodu, matemātikas un IT priekšmetu apguvi. - Pilotskola SAM 8.2.3. projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā". - Skolā tiek piedāvāts plašs interešu izglītības klāsts, notiek peldētapmācība. - Izmēģinājuma skola Valsts izglītības satura centra īstenotajā Erasmus+ projektā "Mācīties būt" (sociāli emocionālās mācīšanās pieejas un izstrādāto materiālu efektivitātes noteikšana nacionālā un starptautiskā kontekstā). - PII uzņem bērnus no 3 gadu vecuma. - Jaunmārupē plānota jaunas PII būvniecība, pārceļot tur Jaunmārupes pamatskolas PII grupas un reorganizējot telpas par pamatskolas klasēm.	
Novietojums: Jaunmārupe		
SKULTES SĀKUMSKOLA	Izglītojamo skaits: PII 96, VII 41	Pedagogu skaits: 27
Dibināšanas gads: 1972	- Īsteno speciālās pirmsskolas un pamatskolas izglītības programmas. - Vienīgā izglītības iestāde novadā, kas īsteno mazākumtautību izglītības programmas. - Augsts izglītojamo ar speciālām vajadzībām īpatsvars. - PII uzņem bērnus no 1,5 gadu vecuma. - Samērā maz pirmsskolas absolventu uzsāk mācību gaitas izglītības iestādes 1. klasē; mācības turpina lielākoties bērni ar speciālām vajadzībām.	
Novietojums: Skulte		
MĀRUPES VIDUSSKOLA	Izglītojamo skaits: 1240	Pedagogu skaits: 96
Dibināšanas gads: 1911	2009. gadā izveidota skolas ēkas piebūve, uzņemot sākumskolas klases. 2012.gada rudenī tiek atklāts Mārupes novada Sporta centrs, kurā notiek Mārupes vidusskolas sporta stundas. 2019. gada vasarā plānots pabeigt ēkas piebūvi, lai nodrošinātu papildus klašu atvēršanu. - Ar 2019./2020. m.g. skola iegūst valsts ģimnāzijas statusu. - Skola vērsta uz augstiem izglītojamo mācību rezultātiem un sasniegumiem. - Pilotskola jaunā mācību satura aprobācijai projektā "Kompetencēs balstīts mācību saturs". - Skolā strādā 5 "Iespējamās misijas" skolotāji.	
Novietojums: Mārupe		

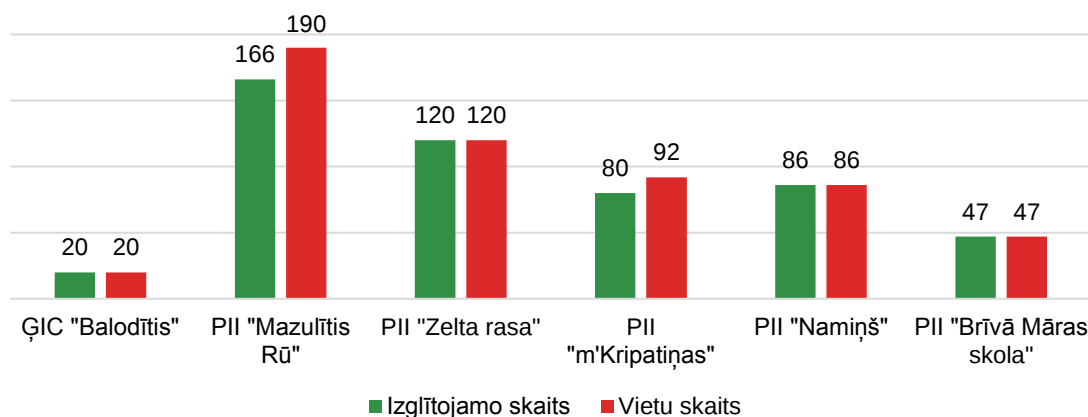
Pirmsskolas izglītības pakalpojumus Mārupes novadā sniedz arī kopskaitā 10 privātās pirmsskolas izglītības iestādes¹⁹ (turpmāk – PPII), kas atrodas Mārupes pašvaldībā un ir noslēgušas sadarbības līgumu par līdzfinansējuma saņemšanu no Mārupes novada Domes. 3. pielikumā ir sniegta izvērsta informācija par Mārupes novadā "ieciņītajām" privātās izglītības iestādēm. Stratēģijas izstrādes ietvaros tika apzinātas 6 no 10 Mārupes novada privātajām izglītības iestādēm, no kurām sešas tiek īstenota pirmsskolas izglītība, bet vienā arī pamata izglītība (Brīvā Māras skola). Šīs sešas izglītības iestādes kopskaitā var uzņemt 555 bērnus pirmsskolas izglītības pakalpojumā (skat. 6. attēls). Uzņemto bērnu skaits sastāda 519 bērnus, jo divas no iestādēm pakāpeniski

¹⁹ "Mazulītis Rū", "Bembi", Bērnu un jaunatnes radošo spēju attīstības centrs "Namiņš", "Zelta Rasa", "m'Kripiņas", Ģimenes izglītības centrs "Balodītis", pamatskola "Brīvā Māras skola", "Bērnu attīstības centrs Pīlīte", "Mikija skoliņa", "Saulespuķe".

samazina bērnu skaitu, neskatoties uz augsto pieprasījumu. Bērnu skaita samazinājums pamatojas kvalitātes apsvērumos, jo mazāks bērnu skaits grupiņā ļauj realizēt individualizētu pieeju.

6. attēls: Bērnu un vietu skaits privātajās PII Mārupes novadā.

(Avots: CSP)

Visas privātās izglītības iestādes attīsta individuālu pieeju darbam ar izglītojamajiem. Trīs no iestādēm ir licencējušas arī speciālās izglītības programmas, tomēr izglītojamie ar speciālām vajadzīgām, kā arī štata atbalsta personāls ir tikai vienā no tām (ĢIC "Balodītis"). Privātās izglītības iestādes piesaista atbalsta personālu pēc vajadzības. Kā problemātiskus aspektus visas aptaujātās privātās izglītības iestādes min infrastruktūras paplašināšanas iespējas, atsevišķas iestādes arī kadru piesaisti. Privātās izglītības iestādes kritiski vērtē pašvaldības iepirkumu pirmsskolas izglītības pakalpojumam, jo mainīgais izglītojamo skaits rada finansiālu slogu iestādēm. Privātās izglītības iestādes vēlētos saņemt informāciju par pedagogu profesionālās pilnveides iespējām un izglītības pasākumiem Mārupes novadā, kā arī attīstīt metodisko sadarbību ar pašvaldības izglītības iestādēm. Privātās izglītības iestādes labprāt sadarbotos ar Mārupes novada Izglītības dienestu, koplietojot izglītības atbalsta resursus (speciālais pedagogs, logopēds, psihologs).

Par pakalpojuma maksas līdzfinansēšanu 2018./2019. m.g. Mārupes novada Dome ir noslēgusi līgumus ar kopskaitā 70 privātajām PII, no kurām 60 atrodas ārpus Mārupes pašvaldības teritorijas²⁰. Mārupes pašvaldība, tāpat kā apkārtējās pašvaldības, nodrošina līdzfinansējumu novadā deklarētiem bērniem, kas apgūst pirmsskolas izglītības programmu privātajā PII²¹. Līdzfinansējuma apmērs Mārupes novadā ir augstāks, nekā Rīgas pilsētā un Olaines novadā, taču atpaliek no Babītes (skat. 6. tabula).

6. tabula: Pašvaldības līdzfinansējums pirmsskolas izglītības apguvei (EUR/mēn.), 2019.g.
(Avots: pašvaldību mājaslapas, normatīvie akti, www.vietagimenei.lv)

	Mārupes novads	Babītes novads	Olaines novads	Rīgas pilsēta
Pirmsskolas izglītības programma bērniem (1,5-4 g.)	262,96	320,00	257,08	246,00
Obligātā sagatavošana pamatzglītības ieguvei (5-6 g.)	204,76	266,00	199,29	187,00
Līdzfinansējums bērnu uzraudzības pakalpojumam	188,00	128,00	197,39	142,12

3.2 Interesu un profesionālās ievirzes izglītība

Interesu un profesionālās ievirzes izglītību Mārupes pašvaldībā īsteno Profesionālās ievirzes izglītības iestāde Mārupes Mūzikas un mākslas skola un Mārupes novada domes Mārupes Sporta centrs (sporta izglītības interešu programmas).

²⁰ Lielākoties tās atrodas Rīgas pilsētā, taču atsevišķas arī Babītes, Jūrmalas, Inčukalna, Ogres, Cēsu, Raunas, Jelgavas, Valmieras pašvaldībās.

²¹ MK (08.12.2015.) noteikumi Nr. 709 "Noteikumi par izmaksu noteikšanas metodiku un kārtību, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātai izglītības iestādei".

7. tabula: **Mārupes Mūzikas un mākslas skolas raksturojums.**
(Avots: autoru izstrādāts)

MĀRUPES MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA	Izglītojamo skaits: 455	Pedagogu skaits: 52
Dibināšanas gads: 2000	- Vienīgā kultūrizglītības iestāde Mārupes novadā. - Izglītības iestādi apmeklē ~10% no visiem Mārupes novadā dzīvojošajiem bērniem un jauniešiem (t.i. katrs desmitais). ~80% izglītības iestādes audzēkņi ir no Mārupes novada, pārējie – no citām pašvaldībām. 2/3 audzēkņu mācās mūzikas programmās, 1/3 – mākslas programmās. - Profesionālās ievirzes izglītības programmās tiek rīkota audzēkņu atlase. - Iestādes pamatdarbība ir profesionālās ievirzes izglītības programmas, taču īsteno arī plašu klāstu interešu izglītības programmas, piedāvā nodarbības pieaugušajiem. 2020. gadā plānota ēkas rekonstrukcija, kāpinot kapacitāti (~600 audzēkņi).	
Izglītības programmas: 19 profesionālās ievirzes izglītības programmas, interešu izglītības programmas mūzikā un mākslā		

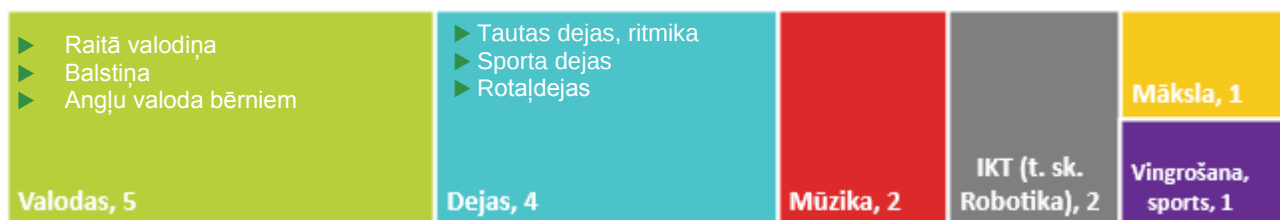
Interesu izglītība tiek piedāvāta visas pašvaldības izglītības iestādēs. Interesu izglītības īstenošanu pirmsskolā nodrošina privāti interešu izglītības pakalpojumu sniedzēji. Tā kā interešu izglītība pirmsskolā ir vecāku finansēta, arī piedāvājumu lielā mērā ietekmē vecāku vēlmes. Pašvaldību PII pārstāvji norāda, ka interešu izglītības piedāvājums ir ļoti piesātināts. Interesu izglītība tiek organizēta arī vispārējās izglītības iestādēs. Interesu izglītības nodarbības organizē lielākoties izglītības iestādes pedagogi, un piedāvājumu ietekmē arī pedagogu prasmes un talanti. Tomēr sākumskolā īpaši nozīmīgs ir arī vecāku viedoklis, savukārt pamatskolas otrajā posmā un vidusskolā – skolēnu intereses. Arī vispārējās izglītības iestādēs interešu izglītības piedāvājums ir daudzveidīgs un piesātināts. Interesu izglītības piedāvājumā pašvaldības VII visplašāk tiek piedāvātas sporta nodarbības – četrās Mārupes novada VII ir kopskaitā 36 interešu izglītības pulciņi sporta jomā (skat. 7. attēls). Otra plašāk pārstāvētā joma ir radošās un tehnoloģiju nodarbības (18 pulciņi), kam seko dažādu deju nodarbības (15 pulciņi). Kopumā pašvaldības VII ir 114 interešu izglītības nodarbība.

7. attēls: **Mārupes novada VII interešu izglītības piedāvājums, 2018./2019. m.g.**
(Avots: II mājaslapas, Pierīgas kultūras, izglītības un sporta departaments)

Mārupes novada pašvaldības PII interešu izglītības piedāvājumā ir 15 dažādi pulciņi, no kuriem izplatītākās jomas ir svešvalodas un dejas (skat. 8. attēls).

8. attēls: Mārupes novada pašvaldības PII interešu izglītības piedāvājums, 2018./2019. m.g.
(Avots: II mājaslapas, Pierīgas kultūras, izglītības un sporta departaments)

Sešas privātajās PII, kas aplūkotas Stratēģijā, interešu izglītības piedāvājuma klāsts ietver kopumā 29 nodarbības, starp kurām izplatītākās ir dejas, sports un svešvalodas (skat. 9. attēls).

9. attēls: Mārupes novada privāto PII interešu izglītības piedāvājums, 2018./2019. m.g.
(Avots: II mājaslapas, Pierīgas kultūras, izglītības un sporta departaments)

Pierīgas izglītības, kultūras un sporta pārvaldes dati rāda, ka visaktīvāk interešu izglītības sniedzēji Mārupes novadā reģistrējušies 2016. gadā (skat. 8. tabulu).

8. tabula: Pierīgas interešu izglītības pasniedzēji Mārupes novadā.
(Avots: Pierīgas izglītības, kultūras un sporta pārvalde)

	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6
Pierīgas reģionā reģistrēto interešu izglītības pasniedzēju skaits	9	17	81	71	50
Interesu izglītības pasniedzēju skaits Mārupes novadā	0	2	26	11	4
Interesu izglītības programmu skaits Mārupes novadā	0	2	43	20	4

3.3 Speciālā un iekļaujošā izglītība

Speciālās izglītības programmas ir licencētas divās Mārupes pašvaldības izglītības iestādēs – Skultes sākumskolā un Mārupes pamatskolā (skat. 2. pielikums). Skultes sākumskola īsteno speciālās izglītības programmas izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (55), jauktiem attīstības / mācīšanās traucējumiem (56) un garīgās attīstības traucējumiem (58), savukārt Mārupes pamatskola - speciālās izglītības programmas jauktiem attīstības / mācīšanās traucējumiem (56) un garīgās attīstības traucējumiem (58). Skultes sākumskolā ir licencētas arī speciālās pirmsskolas izglītības programmas izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (55) un jauktiem attīstības traucējumiem (56). Mārupes novadā esošās privātas pirmsskolas izglītības iestādes īsteno speciālās pirmsskolas izglītības programmas izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (55) (Mazulītis Rū), jauktiem attīstības traucējumiem (56) (Balodītis), garīgās attīstības traucējumiem (58) (Balodītis) un smagiem garīgās attīstības vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (59) (Namiņš).

Saskaņā ar VIIS datiem Mārupes novada izglītības iestādēs 2018./2019. m.g. mācās 98 izglītojamie ar speciālām vajadzībām (no tiem 15 – PII). Izglītojamo ar speciālām vajadzībām īpatsvars pašvaldības VII ir 3%. Saskaņā ar Izglītības attīstības pamatnostādnēm 2014.-2020. gadam integrēto izglītojamo ar SV skaita īpatsvaru vispārizglītojošās izglītības iestādēs 2017. gadā ir jāsasniedz 10%, savukārt 2020. gadā – 33%. Izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits atainots 9. tabulā.

9. tabula: Izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits pašvaldības izglītības iestādēs, 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS dati)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	Speciālā izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem "55"	Speciālā izglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās / jauktiem attīstības traucējumiem "56"	Speciālā izglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem "58"	Vispārējās izglītības programmās	Skaits kopā	% no izglītojamo skaita izglītības iestādē
1	2	3	4	5	6	7
Skultes sākumskola	17 ²²	20 ²³		5	42	30%
Mārupes pamatskola		21	8	25	54	10%
Mārupes vidusskola				5	5	0,4%
Jaunmārupes pamatskola				2	2	0,2%

Mārupes pašvaldības izglītības iestāžu pārstāvji norāda, ka aizvien aktuālāks kļūst jautājums par izglītojamo ar speciālām vajadzībām iekļaušanu. Lielais bērnu skaits PII grupās un klasēs un ierobežotā telpu infrastruktūra iepretim aizvien pieaugošam izglītojošo skaitam neveido iekļaujošo izglītību veicinošus apstākļus. Ar katru gadu aizvien palielinās arī tādu izglītojamo skaits, kuriem nav diagnosticētas speciālās vajadzības, taču kuras izglītības iestādes raksturo kā "īpašus" bērnus un kuru iekļaušana klasē pieprasa atbalsta pasākumus.

3.4 Karjeras izglītības pakalpojumi

Mārupes Izglītības dienestam ir izstrādāts Karjeras izglītības plāns; arī katra pašvaldības izglītības iestāde ir atbildīga par karjeras izglītības plānošanu un īstenošanu. Mārupes pašvaldība sadarbībā ar Pierīgas Izglītības, kultūras un sporta pārvaldi piedalās ESF projektā "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs", kura ietvaros vairākās pašvaldības izglītības iestādēs strādā pedagogi-karjeras konsultanti (Mārupes vidusskolā – 2, Jaunmārupes pamatskolā – 2, Mārupes pamatskolā – 1). PII izglītības iestādēs karjeras izglītība tiek realizēta caur rotaļnodarbībām, ekskursijām un pastaigām, organizējot pasākumus, t.sk. iesaistot vecākus.

3.5 Pieaugušo izglītība

Mārupes novada pašvaldība ir iesaistījusies ESF projektā "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide", ko realizē Valsts izglītības attīstības aģentūra sadarbībā ar Latvijas pašvaldībām un Nodarbinātības valsts aģentūru (turpmāk – NVA). Projekta mērķis ir pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci, lai novērstu darbaspēka kvalifikācijas neatbilstību darba tirgus prasībām un veicinātu strādājošo konkurētspēju. Projekta ietvaros tiek līdzfinansētas darbaspējīgo iedzīvotāju mācības profesionālās tālākizglītības un neformālās izglītības programmās, karjeras konsultācijas. Pēdējo gadu laikā pieaugušo izglītības pakalpojumus Mārupes novadā uzsākušas sniegt arī nevalstiskās organizācijas un uzņēmumi. Biedrības "ZUO" Mammu pitstops piedāvā maksas un bezmaksas pakalpojumus jauniešiem vecākiem un to mazulīem. 2018. gadā SIA "SilJa Invest" atvērusi "Biznesa vēstniecību", kas attīsta gan komercpiedāvājumu pieaugušo izglītības jomā, gan arī organizē Mārupes izglītības iestāžu skolēnu uzņēmumu gadatirgus.

3.6 Izglītības pakalpojumu novietojums un sasniedzamība

Izglītības pakalpojumu novietojums dalījumā pa Mārupes novada ciemiem jeb apkaimēm ir attēlots 10. attēlā. Visvairāk izglītības iestāžu ir novietotas Mārupē, kur pieejami pašvaldības pirmsskolas, vispārējās (1.-12. klase) un interešu izglītības pakalpojumi. Arī visvairāk privāto pirmsskolas izglītības iestāžu ir novietotas Mārupē,

²² No tiem 9 pirmsskolas izglītības programmās.

²³ No tiem 6 pirmsskolas izglītības programmās.

nodrošinot arī pirmsskolas izglītības pakalpojumus bērniem ar speciālām vajadzībām. Salīdzinoši plašs izglītības pakalpojumu klāsts ir pieejams arī Jaunmārupē, kur gan pirmsskolas, gan vispārējo izglītību (1.-9. klase) sniedz Jaunmārupes pamatskola un Brīvā Māras skola. Jaunmārupē interešu izglītību nodrošina gan pamatskolas, gan Mārupes Mūzikas un mākslas skola. Tīrainē izglītības pakalpojumus sniedz Mārupes pamatskola, kas nodrošina pirmsskolas, vispārējās (1.-9. klase) un interešu izglītības pakalpojumus. Tīrainē darbojas arī Tīraines sporta komplekss. Skultē izglītības pakalpojumus nodrošina Skultes sākumskola.

10. attēls: Izglītības pakalpojumu sniedzēju atrašanās vietas Mārupes novadā.

(Avots: Autoru izstrādāts)

3.7 Izglītības iestādes izvēles kritēriji

Informācija par izglītības iestāžu kritērijiem apkopota, intervējot pašvaldības izglītības iestāžu pārstāvjus. Nozīmīgākais kritērijs, vecākiem izvēloties PII, ir tās ģeogrāfiskais novietojums. Priekšroka tiek dota PII, kas atrodas pēc iespējas tuvāk izglītojamo dzīvesvietai. Izvēloties izglītības iestādi sākumskolas, pamata un vidējās izglītības posmā, vienlīdz svarīga ir arī iestādes sasniedzamība jeb izglītojamā iespējas nokļūt līdz skolai, izmantojot sabiedrisko transportu vai skolēnu autobusu. Šis aspekts būtiski ietekmē arī pieprasījumu pēc interešu un profesionālās ievirzes izglītības. Piemēram, Mārupes mākslas un mūzikas skolai proporcionāli visvairāk audzēkņu ir tieši no Jaunmārupes pamatskolas abu iestāžu tuvā novietojuma dēļ²⁴. Izglītības iestādes sasniedzamība ir kritisks aspekts arī piesaistot darbiniekus. Tā piemēram, PII "Mārzemīte" ir ierobežota piekļuve ar sabiedrisko transportu, kā rezultātā darbiniekiem reizēm ir grūtības nokļūt izglītības iestādē bez privātā transporta. Citi būtiski kritēriji skolas izvēlē ir iestādes reputācija un mācību sasniegumi. Arī ēku tehniskais stāvoklis un materiāltehniskais nodrošinājums var būt nozīmīgi faktori, taču Mārupes pašvaldības izglītības iestāžu nodrošinājums šajā ziņā ir samērā līdzvērtīgs. Kā vecāki, tā izglītojamie lielu nozīmi piešķir arī skolas mikroklimatam jeb videi, kas iemieto izglītības iestādes vērtības un tradīcijas. Visbeidzot, svarīga nozīme ir arī izglītības pakalpojumu piedāvājumam, kas ietver gan konkrētas izglītības programmas, gan pedagogus. Piemēram, izglītības programmas izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām tiek piedāvātas tikai Skultes sākumskolā un Mārupes pamatskolā. Skultes sākumskola ir arī vienīgā izglītības iestāde, kas īsteno

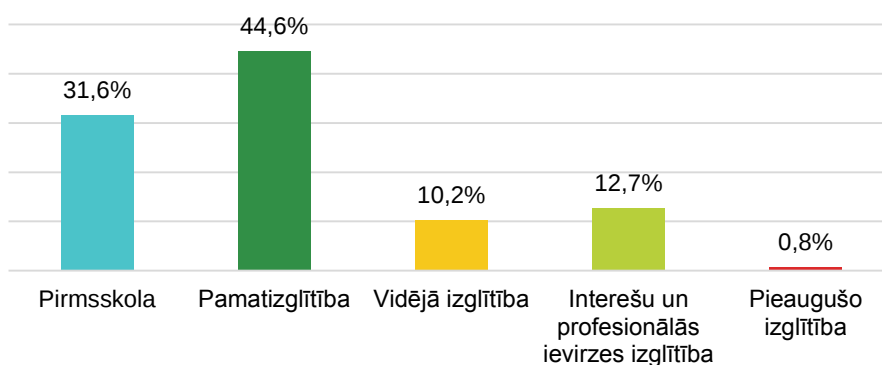
²⁴ Saskaņā ar Mārupes Mūzikas un mākslas skolas pašvērtējuma ziņojumu (2019) 38% audzēkņu ir Jaunmārupes pamatskolas skolēni, 22% - Mārupes vidusskolas skolēni, 20% - Mārupes pamatskolas skolēni.

mazākumtautību programmas. Tomēr, kā norāda skolas pārstāvji, pieprasījums pēc mācībām krievu valodā ar katru gadu samazinās, jo vecāki dod priekšroku mācībām latviešu valodā.

3.8 Iedzīvotāju vērtējums par izglītības pakalpojumiem

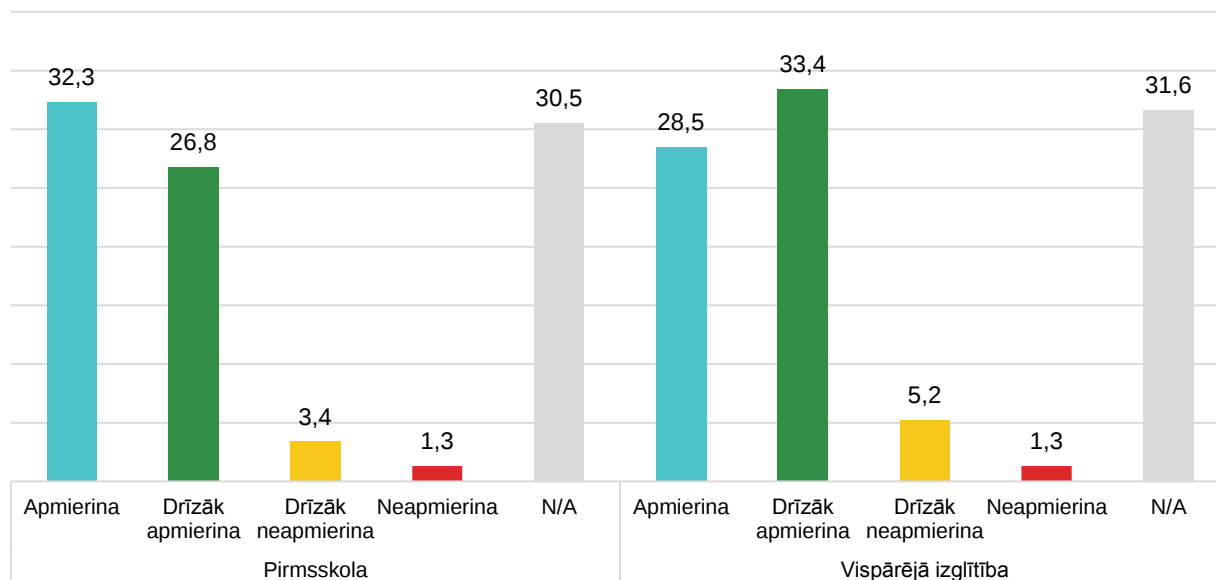
2019. gadā īstenotajā Mārupes iedzīvotāju aptaujā²⁵ iekļauti jautājumi arī par iedzīvotāju vērtējumu par pašvaldībā pieejamajiem izglītības pakalpojumiem. 70% respondentu aptaujā norādījuši, ka pēdējo 12 mēnešu laikā paši vai to ģimenes locekļi ir izmantojuši izglītības pakalpojumus Mārupes novadā; visbiežāk izmantoti pamatizglītības (44,6%) un pirmsskolas izglītības pakalpojumi (31,6 %) (skat. 11. attēls).

11. attēls. Respondentu un to ģimenes locekļu iesaiste izglītības pakalpojumos pēdējā gada laikā (%).
(Avots: Iedzīvotāju aptaujas dati)

Aptaujas rezultāti rāda, ka lielākā daļa respondentu ir apmierināti ar izglītības kvalitāti gan pirmsskolas līmenī, gan vispārējā izglītībā: 59% respondentu ir pilnībā vai drīzāk apmierināti ar pirmsskolas izglītības pakalpojumu kvalitāti, 62% respondentu ir pilnībā vai drīzāk apmierināti ar vispārējās izglītības kvalitāti. Tikai 1,3% respondentu ir norādījuši, ka nav apmierināti ar izglītības pakalpojumu kvalitāti Mārupes novadā (skat. 12. attēls).

12. attēls. Respondentu vērtējums par pirmsskolas un vispārējās izglītības kvalitāti (%).
(Avots: Iedzīvotāju aptaujas dati)

²⁵ Aptauja īstenota tīmeklī 2019. gada aprīlī, un tajā piedalījās 918 respondenti, no kuriem 38 jeb 4,1% ir uzņēmēji un 880 jeb 95,9% - Mārupes novada iedzīvotāji.

Iedzīvotāju aptaujā iekļauti arī "atvērta" tipa jautājumi, aicinot respondentus izvirzīt problēmas un priekšlikumus izglītības attīstībai. Tematiski grupējot respondentu sniegtos komentārus, kā biežāk norādītās iedzīvotāju problēmas var identificēt:

► **Vietu trūkums pirmsskolas izglītības iestādēs.**

"Nav vietas bērniem pirmsskolas iestādēs, Mārupes vidusskolā, Mārupes pamatskolā."

"Bērniem nav vietas pašvaldības bērnudārzā."

"Attīstīt bērnudārzu un skolu pieejamība vairāk sporta aktivitāšu piedāvājumi."

► **Neapmierinošs interešu un pieaugušo izglītības piedāvājums**

"Peldbaseins būtu ideāli. Interesu izglītības "sortiments" nav pietiekams."

"Jānodrošina interešu izglītība bērniem. Baseins, mūzikas skola, mākslas skola Mārupē! Jāizveido ietves."

"Jāiegulda izglītības un interešu izglītības pieejamībā un kvalitātē bērniem un pieaugušajiem."

"Bibliotēka ir tikai Jaunmārupē, es dzīvoju Tīrainē, šobrīd izmantoju Rīgas bibliotēkas pakalpojumus."

"Vairāk ieviest interešu izglītības iespējas visām iedzīvotāju vecuma grupām."

"Manai ģimenei pietrūkst bērniem saturīgi, dažādi pulciņi, baseins, lai būtu dzīvesvietas tuvumā, vai tā lai var aizbraukt ar vienu transportu vienā virzienā."

► **Trūkst moderns kultūras nams, kultūras pasākumu piedāvājums, mākslinieciskās pašdarbības iespējas.**

"Nepieciešams jauns, plašs kultūras nams"

"Vairāk sportiskus un kultūras pasākumus ar aktivitātēm, kas saliedētu Novada iedzīvotājus."

"Manuprāt Mārupē pietrūkst zāles kultūras pasākumiem – kultūras nama zāle ir ļoti maza."

► **Nepieciešams attīstīt transporta infrastruktūru.**

"Sabiedriskā transporta pieejamība skolēniem, lai var apmeklēt interešu pulciņus"

"Mārupes - Jaunmārupes ceļa satiksmes intensitāte pieaug, bet nav domāts kā cilvēkiem to šķēros.. neapgaismots. Īpaši tumšajā laikā bērnu dodas pāri ceļam."

"Neapmierina gājēju celiņi. Tie funkcionāli ir izveidoti uz rokas pirkstiem saskaitāmām ielām, pārējās vietās vai nu vispār nav vai absolūti nedroši gājējiem."

"Lielā iela visas tās garumā ir viena no aktīvākajām ielām gan satiksmes gan apdzīvotības ziņā. Lielākoties dzīvo daudz bērnu, kuri dodas uz skolu! Bīstama vieta pārvietojoties bērniem, un ne tikai, jo Nav gājēju ietves!"

Respondentu sniegtās atbildes liecina, ka iedzīvotāji novērtē pašvaldības ieguldījumus izglītības jomas attīstībā. Vaicāti par to, ar ko lepojas Mārupes novadā, respondenti min arī izglītības pakalpojumus:

"Ar vidusskolu un turpmāko ģimnāziju - labs darbs!"

"Ar sakoptu vidi, kvalitatīvu izglītības sistēmu bērniem, pieejamiem pašvaldību darbiniekiem, kopības sajūtu."

"Ar izglītības iestādēm."

"Attīstību, izglītības kvalitāti."

"Rūpes par izglītības iestāžu attīstību."

"Ar to, ka novads kā vienu no savām prioritātēm ir izvirzījis jaunas ģimenes un bērnus, un tas, kas šis jautājums ir prioritāte, ir ne vien vārdos, bet arī praksē (atbalsts ģimenēm ar bērniem pirmsskolas vecumā, pat, ja novads nevar piedāvāt vietu pašvaldības PII, labi nodrošinātas izglītības iestādes, labi un motivēti pedagogi, samērā plašs interešu izglītības piedāvājums, kas tiek līdzfinansēts no pašvaldības)."

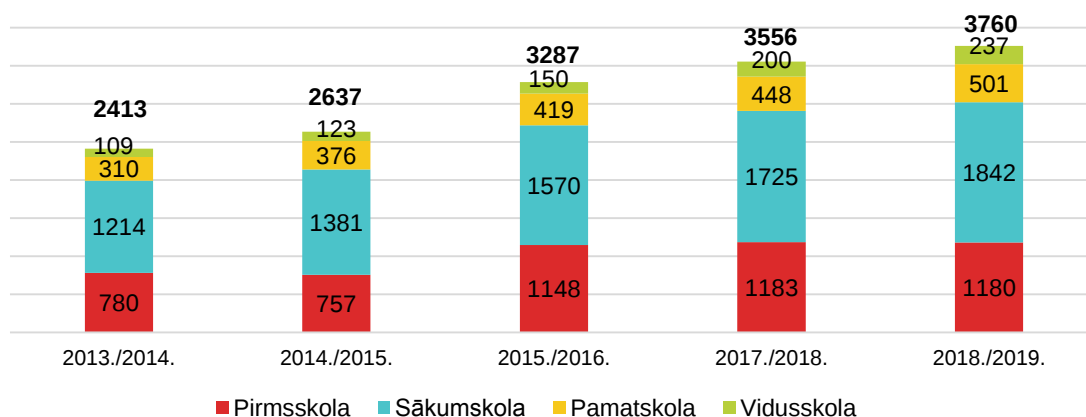
4 IZGLĪTOJAMO SKAITS UN TENDENCES

Šajā nodaļā attēlots pašvaldības izglītības iestādēs reģistrēto izglītojamo skaits dalījumā pa izglītības pakāpēm un analizētas Mārupes novadā deklarēto un nedeklarēto izglītojamo skaita attīstības tendences.

4.1 Izglītojamo skaits un struktūra pašvaldības izglītības iestādēs

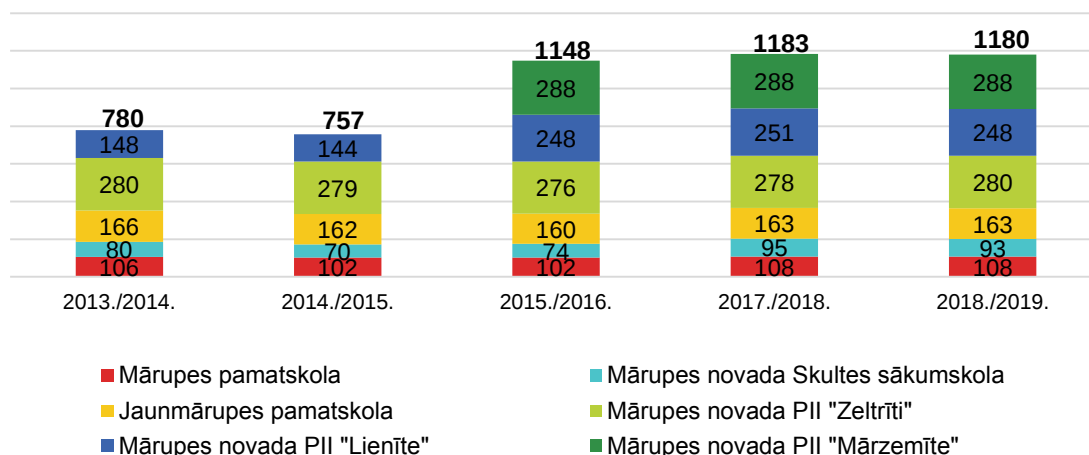
Kopējais izglītojamo skaits pašvaldības izglītības iestādēs Mārupes novadā laika posmā no 2014. līdz 2018. gadam ir pieaudzis par 55%, 2018./2019. m.g. sasniedzot 3760 izglītojamos (skat. 13. attēls). Procentuāli lielākais pieaugums vērojams vidējās izglītības līmenī, kur izglītojamo skaits pieaudzis vairāk nekā divas reizes (par 117%). Skaitliskā ziņā lielākais pieaugums ir sākumskolas līmenī (pieaugums par 628 izglītojamajiem) un pirmsskolas līmenī (pieaugums par 400 izglītojamajiem). Pamatskolas līmenī izglītojamo skaits ir pieaudzis par 191 izglītojamo.

13. attēls: Izglītojamo skaita izmaiņas pašvaldības izglītības iestādēs, 2013./2014. – 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS)

Pirmsskolas izglītojamo skaits no 2014. līdz 2018. gadam pieaudzis par 51%. Lielāko daļu no izglītojamo skaita (14. attēls) pieauguma pašvaldības pirmsskolas izglītības pakalpojumos veidoja 2016. gadā uzņemtie bērni PII "Mārzemīte" (288 izglītojamie). Par 100 izglītojamajiem pieaudzis arī izglītojamo skaits PII "Lienīte". Citās izglītības iestādēs pirmsskolas līmeņa izglītojamo skaits nav būtiski mainījies.

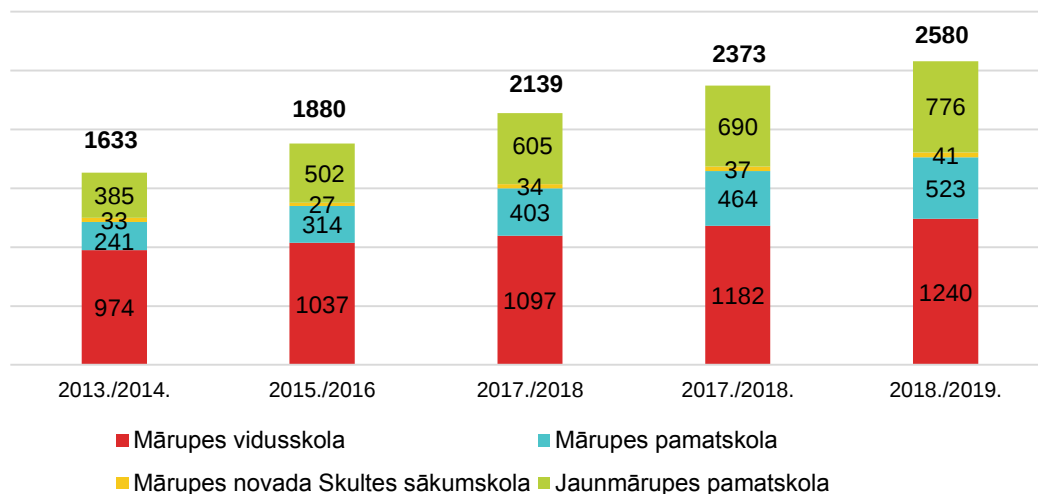
14. attēls: Izglītojamo skaita izmaiņas pašvaldības PII, 2013./2014. – 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS)

Izglītojamo skaits 1.-12. klasēs kopš 2014. gada ir pieaudzis par 58%, un tas ir ievērojami pieaudzis visās izglītības iestādēs (15. attēls). Vislielākais pieaugums vērojams Mārupes pamatskolā – laika posmā no 2013./2014. mācību gada līdz 2018./2019. mācību gadam izglītojamo skaits pieaudzis vairāk kā divas reizes – par 117% (no 241

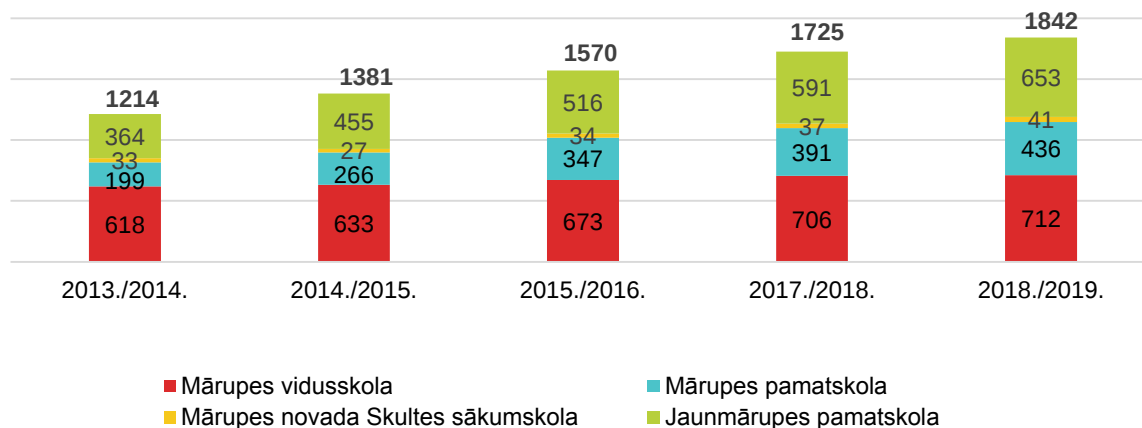
izglītojamā līdz 523 izglītojamajiem). Vismazākais pieaugums bijis Skultes sākumskolā, kur izglītojamo skaits pieaudzis par aptuveni vienu trešo daļu, no 33 izglītojamajiem 2013./2014. gadā līdz 41 izglītojamajam 2018./2019. gadā.

15. attēls: Izglītojamo skaita izmaiņas pašvaldības VII (1.-12. klase), 2013./2014. – 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS dati)

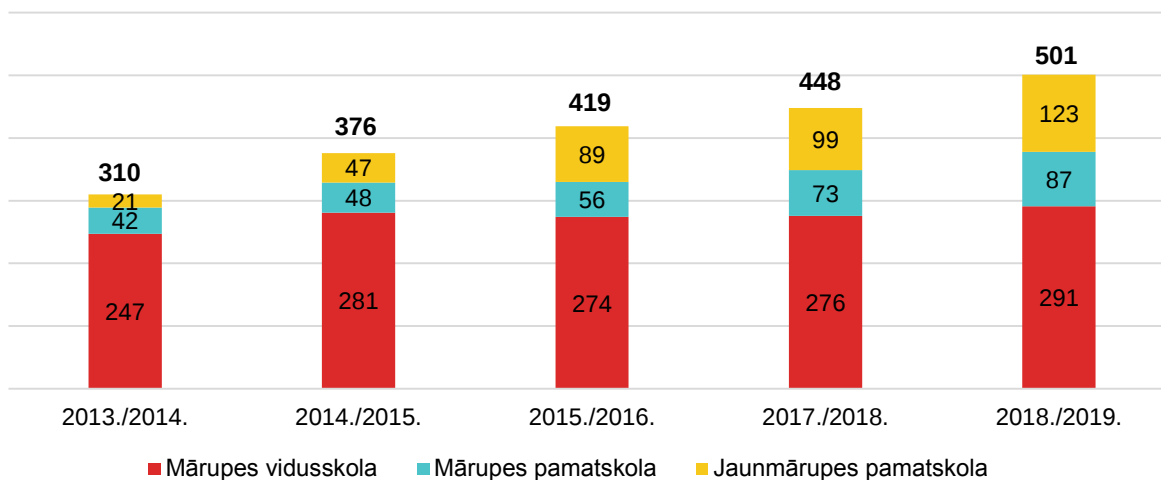
Sākumskolas izglītības posmā (1.-6. klase) izglītojamo skaits laikā no 2013./2014. līdz 2018./2019. m.g. pieaudzis par 51% (no 1214 līdz 1842 izglītojamajiem) (16. attēls). Vislielākais izglītojamo skaita pieaugums bijis Jaunmārupes pamatskolā (79%) un Mārupes pamatskolā (119%). Skultes sākumskolā un Mārupes vidusskolā sākumskolas posma izglītojamo skaita pieaugums bijis salīdzinoši neliels, attiecīgi – 24% un 15%.

16. attēls: Izglītojamo skaita izmaiņas sākumskolas posmā (1.-6. klase), 2013./2014. –2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS)

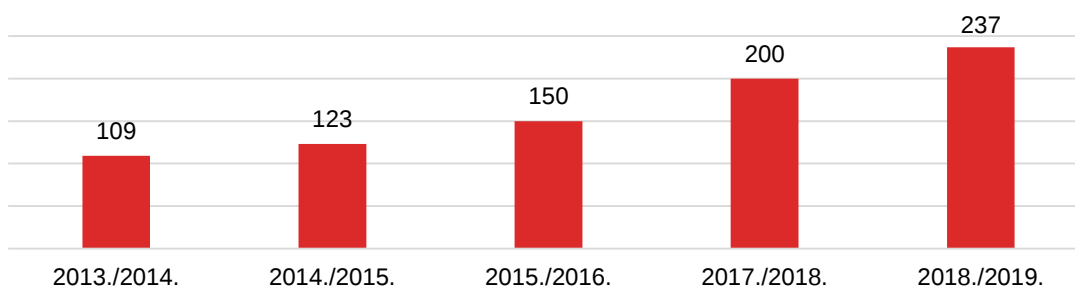
Mārupes vidusskolā mācās lielākā daļa no izglītojamajiem pamatskolas posmā (7.-9. klase) Mārupes novadā. Izglītojamo skaits pamatskolas posmā pēdējo piecu mācību gada laikā kopumā ir pieaudzis par 61% (18. attēls). Vislielākais pamatskolas izglītojamo skaita pieaugums ir Jaunmārupes pamatskolā (no 21 izglītojamā 2013./2014. gadā līdz 123 izglītojamajiem 2018./2019. mācību gadā). Ievērojams pieaugums bijis arī Mārupes pamatskolā (no 42 izglītojamajiem 2013./2014. mācību gadā līdz 87 izglītojamajiem 2018./2019. mācību gadā).

17. attēls: Izglītojamo skaita izmaiņas pamatskolas posmā (7.-9. klase), 2013./2014. – 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS)

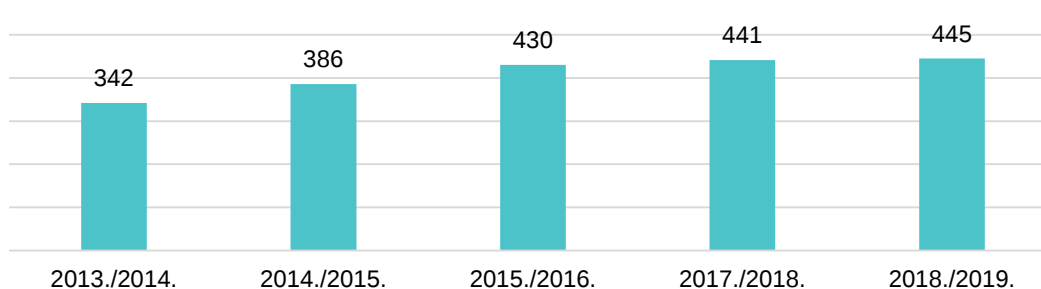
Vidējās izglītības posmā (10.-12. klase) izglītības ieguvu Mārupes novadā nodrošina viena izglītības iestāde – Mārupes vidusskola. Laikā no 2013./2014. līdz 2018./2019. mācību gadam izglītojamo skaits vidējās izglītības posmā ir pieaudzis vairāk nekā divas reizes (par 117%) no 109 līdz 237 izglītojamiem (18. attēls).

18. attēls: Izglītojamo skaita izmaiņas vidējās izglītības posmā (10.-12. klase), 2013./2014.-2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS)

Mārupes mūzikas un mākslas skolā izglītojamo skaits kopš 2013./2014. m.g. līdz 2018./2019. m.g. ir pieaudzis par 31% - no 342 līdz 445 izglītojamajiem. Pēdējo 3 mācību gadu laikā izglītojamo skaits iestādē ir bijis stabils un pieaudzis pavisam nedaudz – par 15 izglītojamajiem (19. attēls).

19. attēls: Izglītojamo skaits Mārupes mūzikas un mākslas skolā, 2013./2014.-2018./2019. m.g.
(Avots: Pašnovērtējuma ziņojums)

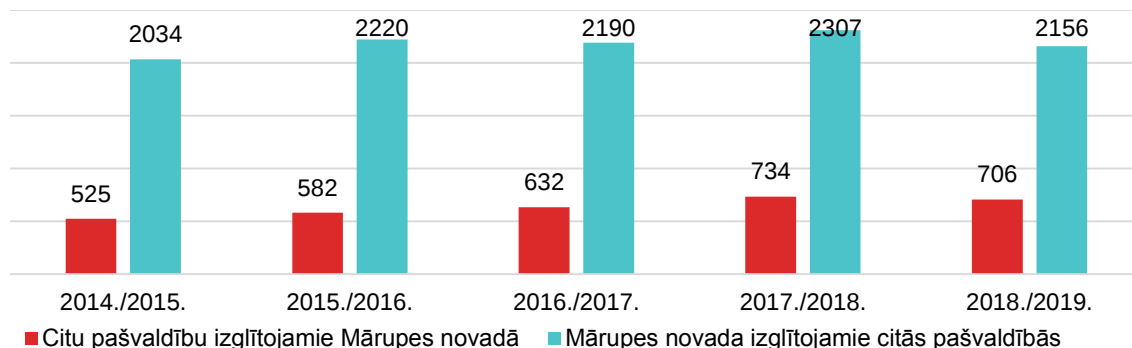

4.2 Pašvaldībā deklarēto un nedeklarēto izglītojamo skaita attiecības

Izglītojamo skaits, kuri ir deklarēti Mārupes novada pašvaldībā, bet mācās citās pašvaldībās, aptuveni 3 reizes, pārsniedz izglītojamo skaitu, kuri deklarēti citās pašvaldībās, bet mācās Mārupes novada pašvaldības izglītības iestādēs (skat. 20. attēls). Citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo skaits, kas mācās pašvaldības izglītības iestādēs Mārupes novadā, kopš 2014./2015. m.g. ir pieaudzis par 34% (no 525 2014./2015. m.g. līdz 706

izglītojamajiem 2018./2019. m.g.). Skaitliski ievērojami vairāk ir izglītojamo, kas deklarēti Mārupes novadā, taču mācās izglītības iestādēs citās pašvaldībās, taču šis skaitlis pēdējo 5 gadu laikā ir bijis samērā stabils (2034 izglītojamie 2014./2015. m.g. līdz 2156 izglītojamie 2018./2019. m.g.).

20. attēls: Mārupes novadā deklarēto izglītojamo skaits, kas mācās citās pašvaldībās, un citu pašvaldību izglītojamie, kas mācās Mārupes novada izglītības iestādēs, 2014./2015.-2018./2019. m.g.
Avots: (VIIS)

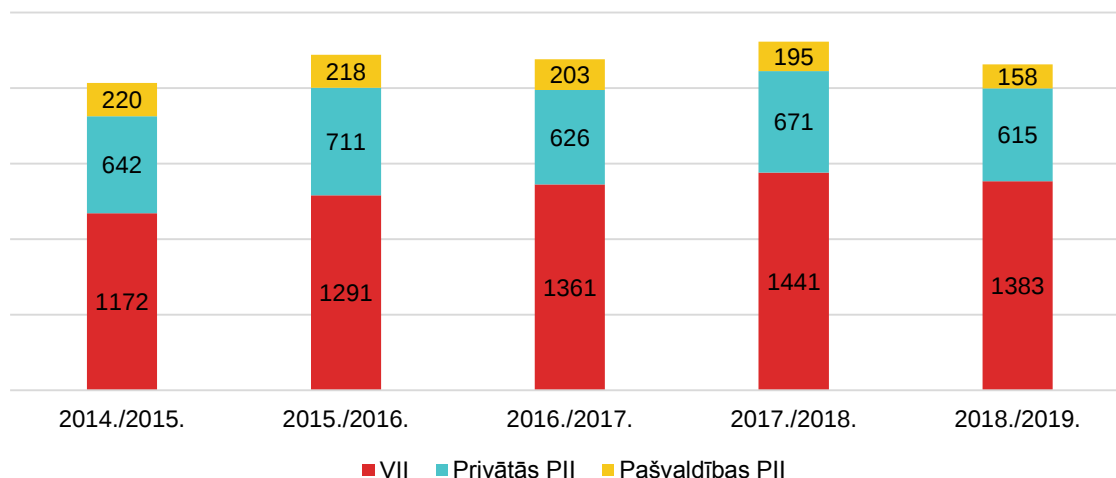

64% Mārupes novadā deklarēto izglītojamo, kuri mācās citās pašvaldībās, apmeklē citu pašvaldību vispārējās izglītības iestādes, savukārt pārējie mācās pirmsskolas izglītības iestādēs (28% apmeklē privātās PII, bet 7% - citu pašvaldību pirmsskolas izglītības iestādēs) (21. attēls). Mārupes novadā deklarēto izglītojamo skaits, kas izglītību iegūst citās pašvaldībās, pakāpeniski palielinājās līdz 2017./2018. m.g., bet 2018./2019. m.g. ir nedaudz samazinājies²⁶. Aptuveni 15% sākumskolas (1.- 6. klase) izglītojamie, 40% pamatskolas (7. – 9. klase) un 60% vidusskolas posma (10. – 12. klase) izglītojamo mācās citu pašvaldību izglītības iestādēs. Biežāk minētie iemesli izglītības iegūšanai citās pašvaldībās ir 1) ierobežotā Mārupes izglītības iestāžu kapacitāte, īpaši vidusskolas līmenī 2) Vecāku un izglītojamo vēlme vai nepieciešamība iegūt izglītību cita veida izglītības iestādēs (valsts ģimnāzijās, speciālās izglītības iestādēs, profesionālās ievirzes izglītības iestādēs un mazākumtautību izglītības iestādēs). Intervijas ar Mārupes novada izglītības iestāžu vadības komandām, kā arī iedzīvotāju aptaujas dati indikatīvi norāda uz to, ka pieprasījums pēc izglītības pakalpojumiem pārsniedz Mārupes novada izglītības iestāžu kapacitāti. Atbilstoši Pierīgas izglītības pārvaldes sniegtajai informācijai izglītojamie, kuri deklarēti Mārupē, bet iegūst izglītību Rīgā mācās programmās, kuras netiek piedāvātas Mārupes novadā:

- 35% mācās mazākumtautību izglītības programmās;
- 25% valsts ģimnāzijās un ģimnāzijās;
- 12% privātajās izglītības iestādēs;
- 5,8% profesionālās ievirzes programmās;
- 5,7% programmās ar noteiktu ievirzi;
- 5,6 % izglītojamo vispārējās izglītības programmās skolās, kas atrodas attālināti no Mārupes novada robežas;
- 4,8 % izglītojamo alternatīvās izglītības iestādēs;
- 2,3 % izglītojamo speciālās izglītības programmās un speciālās izglītības iestādēs;
- 2 % izglītojamo vakara (maiņu) izglītības iestādēs.

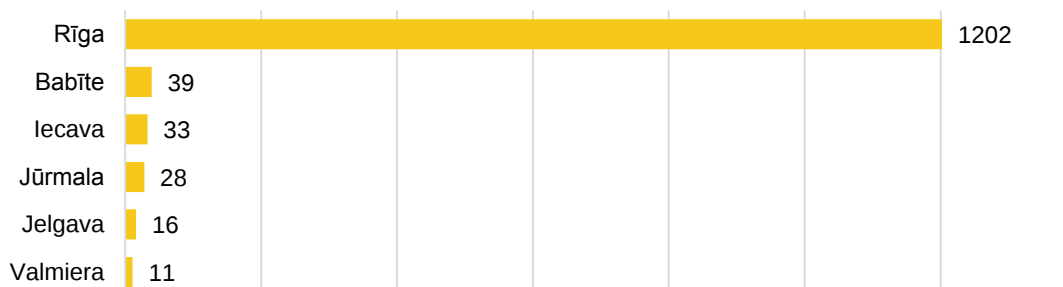
²⁶ Jāņem vērā, ka datu izguve no VIIS veikta 2019. gada martā, līdz ar to analīzes tvērumā nav iekļauti izglītojamie, kas reģistrējušies 2018./2019. mācību gadam 2019. gada aprīlī un maijā.

21. attēls: Mārupes novadā deklarēto izglītojamo skaits, kuri mācās citu pašvaldību pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēs, 2014./2015.-2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS)

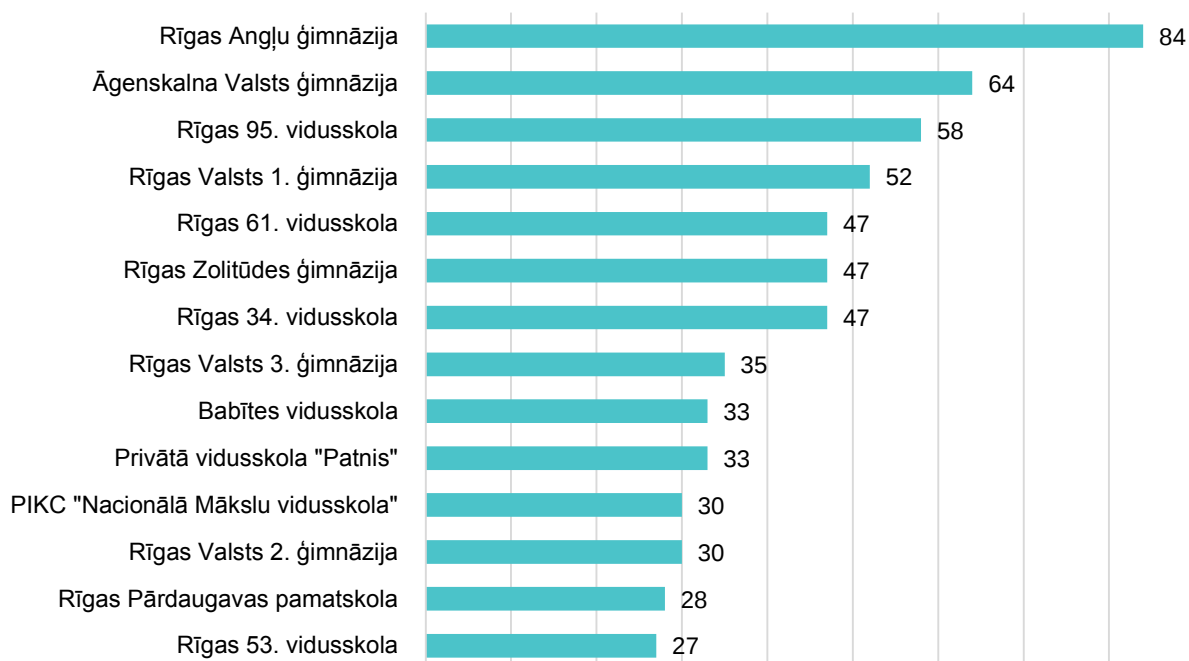
86% jeb 1202 no 1383 izglītojamajiem, kuri citās pašvaldībās iegūst pamata un vidējo izglītību, ir reģistrēti izglītības iestādēs Rīgā, kas pamatojams ar Rīgas pilsētas ģeogrāfisko tuvumu, transporta pakalpojumu pieejamību, kā arī izglītības piedāvājumu. Ievērojami mazāks skaits izglītojamo mācās citās kaimiņu pašvaldībās: Babītes novadā (3%), Iecavas novadā (2%), Jūrmalā (2%) un Jelgavā (1%). Citās pašvaldībās mācās mazāk par 1% Mārupes novadā deklarēto izglītojamo (22. attēls).

22. attēls: Citas pašvaldības, kuru vispārējās izglītības iestādēs visbiežāk mācās Mārupes novadā deklarētie izglītojamie, 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS)

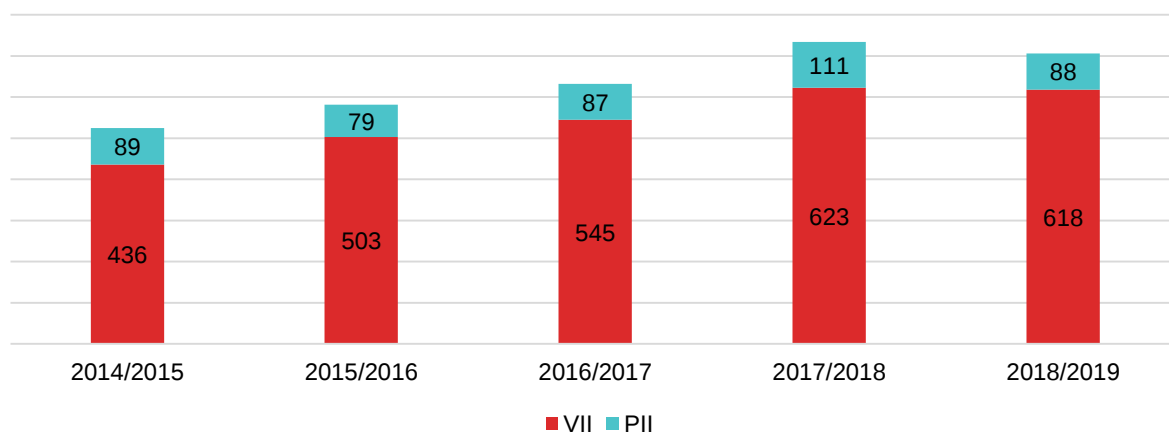
Visvairāk Mārupes novadā deklarēto izglītojamo reģistrēti ģimnāzijās un vidusskolās Rīgā, Pārdaugavas apkaimē. 14 no 15 visbiežāk apmeklētajām – izglītības iestādēm atrodas Rīgā (23. attēls).

23. attēls: Izglītības iestādes, kurās visbiežāk mācās Mārupes novadā deklarētie izglītojamie, 2018./2019. m.g. (Avots: VIIS dati)

Izglītojamie no citām pašvaldībām lielākoties Mārupes novadā iegūst pamata un vidējo izglītību: 2018./2019. m.g. 88% citu pašvaldību izglītojamie mācījās 1.-12. klasē dažādās izglītības iestādēs, bet 12% - pirmsskolas izglītības iestādēs. 2018./2019. m.g. 65% citu pašvaldību izglītojamo mācījās Mārupes vidusskolā (24. attēls). Kopumā 2018./2019. m.g. Mārupes novada pašvaldības izglītības iestādēs reģistrēti izglītojamie no 27 dažādām Latvijas pašvaldībām. Vairums šādu izglītojamo ir deklarēti Rīgā (84%), citas biežāk pārstāvētās pašvaldības ir Olaines (4%) un Babītes (3%) novadi. Citu pašvaldību izglītojamie veido mazāk par 1% no visiem citu pašvaldību izglītojamajiem, kuri mācās Mārupes novadā.

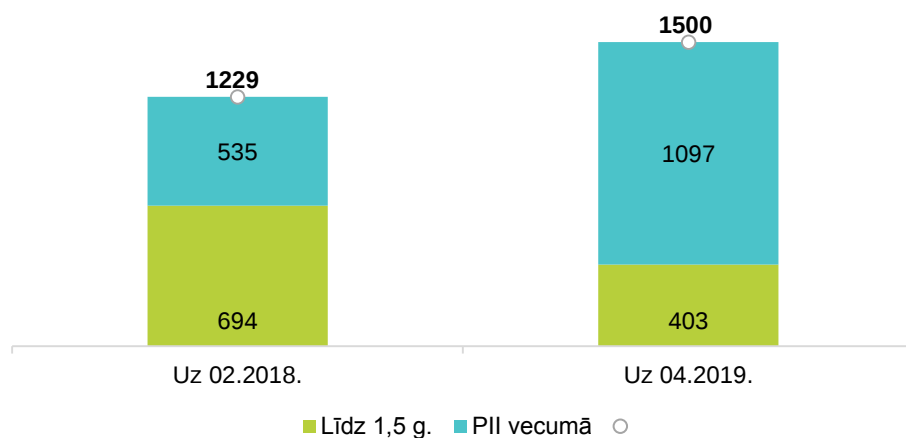
24. attēls: Citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo skaits, kas mācās Mārupes novada pašvaldības pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēs, 2014./2015.-2018./2019. m.g. (Avots: VIIS)

4.3 Vietu trūkums pirmsskolas izglītības iestādēs

Mārupes Izglītības dienesta apkopotie dati parāda, ka 2019. gada aprīlī rindā uz pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm bija 1500 Mārupes pašvaldībā deklarēto bērnu (25. attēls). Mārupes pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs visiem pirmsskolas vecuma bērniem vietu nepietiek.

25. attēls: Bērnu skaits rindā uz pašvaldības pirmsskolas izglītības pakalpojumiem, 2018.-2019. g.
(Avots: Mārupes Izglītības dienesta dati)

5 IZGLĪTOJAMO SASNIEGUMI

Šajā sadaļā aplūkoti Mārupes novada izglītojamo sasniegumi 12. klases centralizētajos eksāmenos un valsts pārbaudes darbos 9. klasei, salīdzinot tos ar vidējiem rādītājiem Latvijā dažādu veidu izglītības iestādēs (valsts ģimnāzijās, ģimnāzijās, vidusskolās un pamatskolās), izmantojot VISC statistikas datus par valsts pārbaudes darbu rezultātiem.

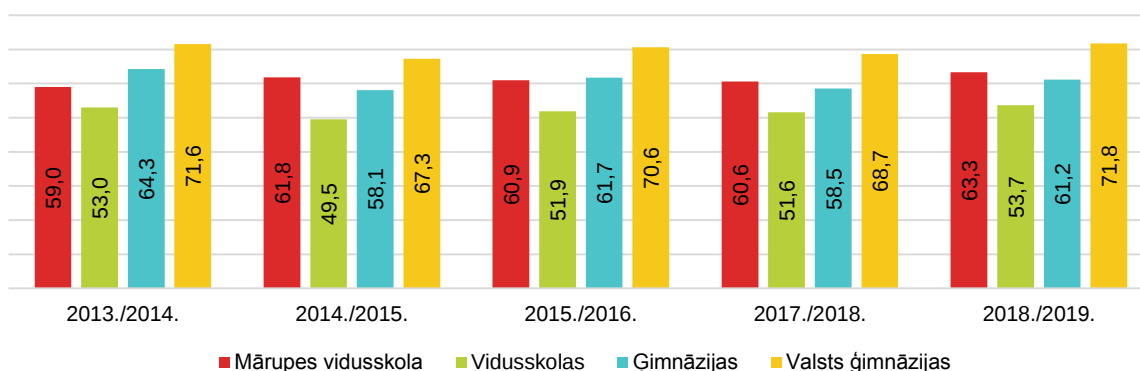
5.1 Centralizēto eksāmenu rezultāti 12. klasēm

Mārupes vidusskola ir vienīgā izglītības iestāde Mārupes novadā, kas nodrošina vidējās izglītības ieguvu un iespēju kārtot 12. klases centralizētos eksāmenus (turpmāk – CE). Ņemot vērā, ka sākot 2019. gadā Mārupes vidusskolai piešķirts valsts ģimnāzijas statuss, Mārupes vidusskolas CE rezultāti salīdzināti ne tikai ar vidusskolu, bet arī ģimnāziju un valsts ģimnāziju vidējiem CE rādītājiem Latvijā.

Latviešu valodas CE rezultāti

Mārupes vidusskolas skolēnu rezultāti latviešu valodas CE pēdējo 5 gadu laikā ir bijuši salīdzinoši stabili – un kopumā ir līdzvērtīgi ģimnāziju līmenim Latvijā, ievērojami augstāki, nekā vidēji vidusskolās, tomēr būtiski atpaliek no vidējiem valsts ģimnāziju rezultātiem.

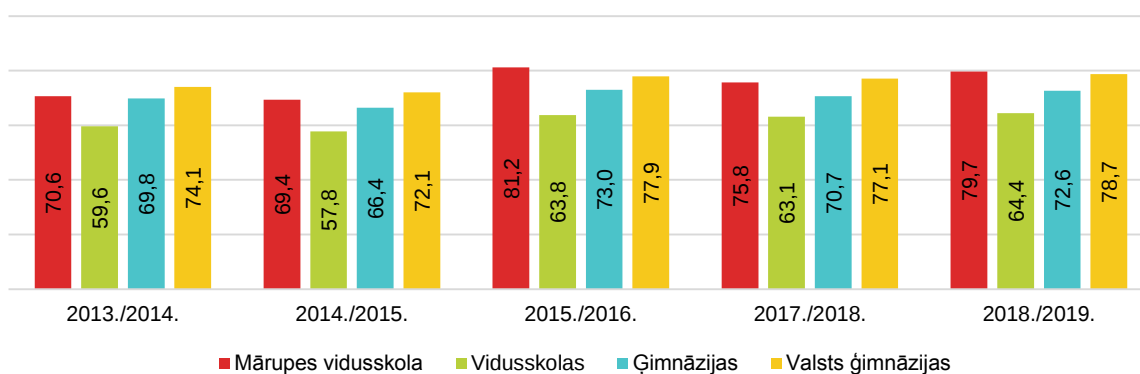
26. attēls: CE latviešu valodā 12. klasei rezultāti, 2013./2014. – 2017./2018.m.g.
(Avots: VISC dati, autoru izstrādāts)

Angļu valodas CE rezultāti

Mārupes vidusskolas 12. klašu skolēnu angļu valodas CE rezultāti 2016. un 2018. gadā bijuši augstāki, nekā vidēji valsts ģimnāzijās un visos gados ievērojami augstāki, nekā vidusskolās un nedaudz augstāki, nekā ģimnāzijas Latvijā vidēji. Pēdējo 5 gadu laikā vērojams ievērojams uzlabojums CE rezultātos angļu valodā, 2018. gadā pārsniedzot valsts ģimnāziju vidējo līmeni.

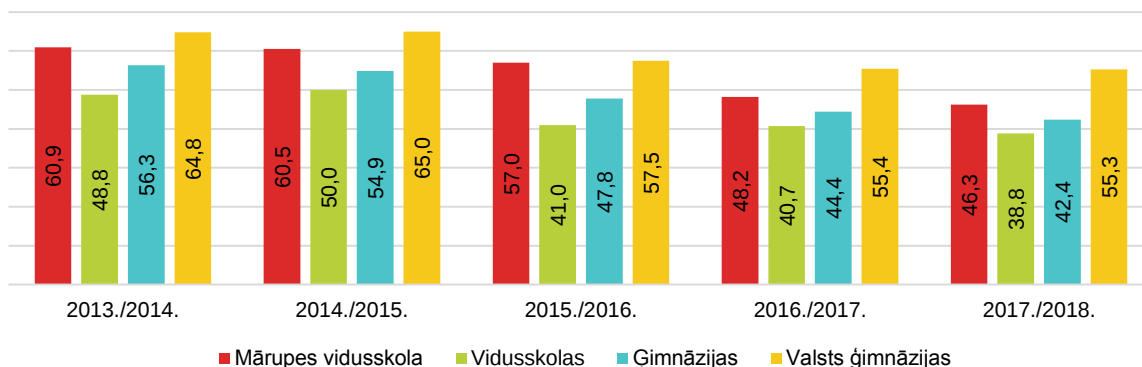
27. attēls: CE angļu valodā 12. klasei rezultāti, 2013./2014. – 2017./2018.m.g.
(Avots: VISC dati, autoru izstrādāts)

▪ Matemātikas CE rezultāti

Matemātikas CE rezultāti pēdējo 5 gadu laikā ir bijuši augstāki, nekā vidusskolās un ģimnāzijās, bet zemāki, kā valsts ģimnāzijās. Lai arī tendence sniegumam pasliktināties ir vērojama starp visiem aplūkotajiem izglītības iestāžu veidiem, Mārupes vidusskolas izglītojamo rezultāti ir attālinājušies no valsts ģimnāziju līmeņa – no nepilnu 4% lielas šķirtnes 2014. gadā un teju līdzvērtīgiem rezultātiem 2016. gadā līdz 9% šķirtnei 2018. gadā.

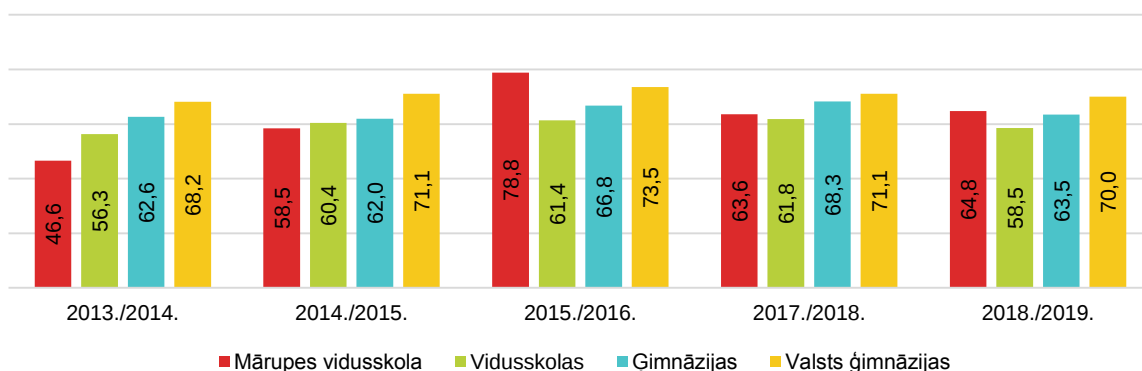
28. attēls: CE matemātikā 12. klasei rezultāti, 2013./2014. – 2017./2018.m.g.
(Avots: VISC dati, autoru izstrādāts)

▪ Bioloģijas CE rezultāti

Mārupes vidusskolas rezultāti CE bioloģijā pēdējos 3 gados ir kļuvuši ievērojami labāki – 2014. un 2015. gadā tie bija zemāki, nekā vidusskolā Latvijā, bet 2017. un 2018. gadā sasniedza un pārsniedza ģimnāziju līmeni. Dažos no gadiem eksāmena kārtotāju skaits ir salīdzinoši neliels, piemēram, 2016. gadā CE bioloģijā kārtoja 1 izglītojamais, bet 2014. gadā – 5 izglītojamie.

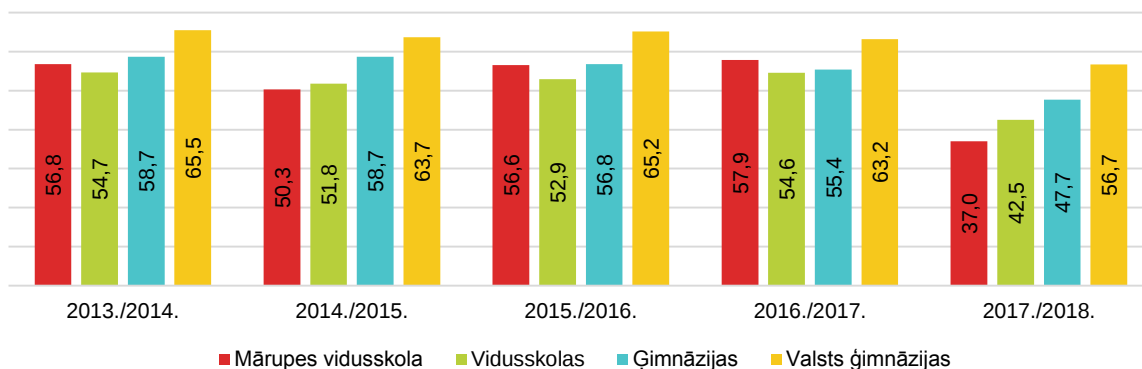
29. attēls: CE bioloģijā 12. klasei rezultāti, 2013./2014. – 2017./2018.m.g.
(Avots: VISC dati, autoru izstrādāts)

▪ Fizikas CE rezultāti

Rezultāti fizikā bijuši salīdzinoši stabili laika posmā no 2014. līdz 2017. gadam – 2014. un 2015. gadā tie ir bijuši vidusskolu līmeni, bet 2016. un 2017. līdzvērtīgi ģimnāziju sniegumam Latvijā vidēji. Rezultāti ievērojami pasliktinājušies 2018. gadā un ir zemāki, kā vidusskolās vidēji un ievērojami zemāki, kā ģimnāzijās un valsts ģimnāzijās. Jāņem vērā, ka fizikas eksāmens ir izvēles priekšmets un salīdzinoši zemā eksāmena kārtotāju skaita var neliecināt par kopējo izglītības kvalitāti mācību priekšmetā.

30. attēls: CE fizikā 12. klasei rezultāti, 2013./2014. – 2017./2018.m.g.
(Avots: VISC dati, autoru izstrādāts)

Citos 12. klases CE kārtotāju skaits ir pārāk neliels, lai salīdzinātu ar valsts vidējiem rezultātiem. Pēdējo 5 gadu laikā, no 2013./2014. – 2017./2018. mācību gadam kopumā 12 izglītojamie kārtājuši CE vēsturē, 10 izglītojamie kārtājuši CE krievu valodā un tikai 2 izglītojamie kārtājuši CE ķīnijā.

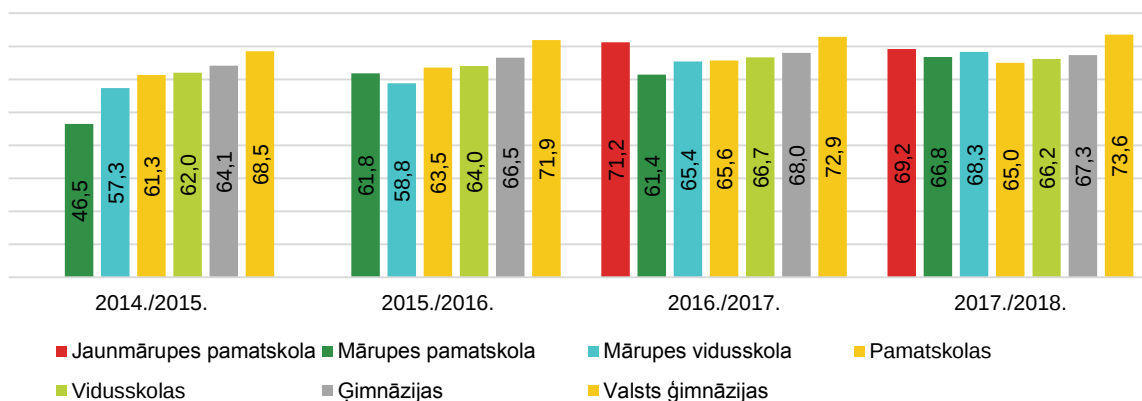
5.2 Valsts pārbaudes darbu rezultāti 9. klasēm

3 no 4 vispārējās izglītības iestādēm nodrošina pamatzglītības ieguvu, tāpēc šajā sadaļā aplūkoti pamatskolas valsts pārbaudes darbu 9. klasei rezultāti. Lai arī necentralizēto pārbaudes darbu rezultāti uzskatāmi par mazāk objektīvu izglītojamo sasniegumu mēru kā CE, tie var sniegt ieskatu par izglītības iestāžu un izglītojamo stiprajām pusēm un attīstības tendencēm.

Latviešu valodas pārbaudes darbu rezultāti

Latviešu valodas valsts pārbaudes darbu rezultāti Mārupes vidusskolā un Mārupes pamatskolā līdz 2017. gadam ir bijuši nedaudz zemāki par vidējiem rezultātiem, bet sniegums ir uzlabojies 2018. gadā, sasniedzot un pārsniedzot ģimnāziju vidējo līmeni. Jaunmārupes pamatskolas rezultāti valsts pārbaudes darbos latviešu valodā ir salīdzinoši augstāki un ir tikai nedaudz zemāki, nekā valsts ģimnāzijās Latvijā vidēji.

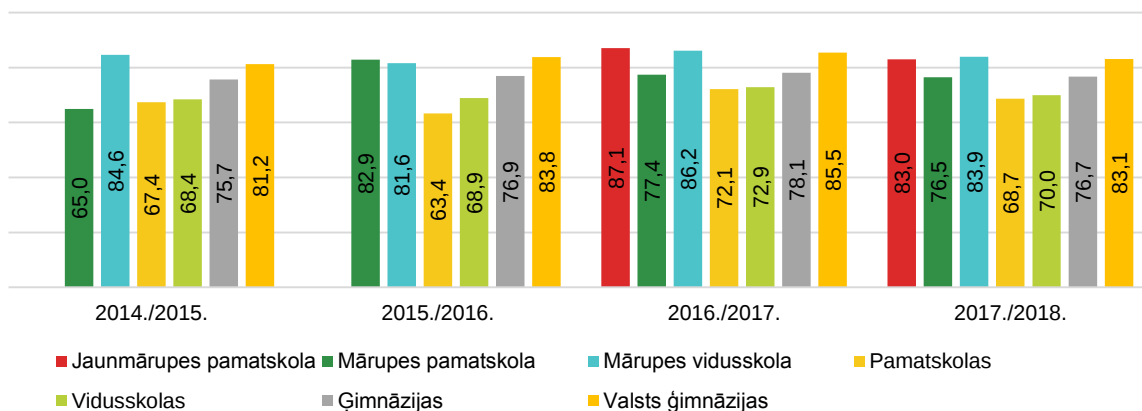
31. attēls: Valsts pārbaudes darbu latviešu valodā 9. klasei rezultāti, 2014./2015. – 2017./2018.m.g.
(Avots: VISC dati, autoru izstrādāts)

Angļu valodas pārbaudes darbu rezultāti

Valsts pārbaudes darbu angļu valodā 9. klasei rezultāti pēdējo 3 gadu laikā ir bijuši augstāki, nekā pamatskolās un vidusskolās valstī vidēji, nedaudz pārsniedzot valsts ģimnāziju līmeni Mārupes vidusskolā un Jaunmārupes pamatskolā. Lai arī nedaudz zemāki, arī Mārupes pamatskolā rezultāti ir salīdzinoši augsti un līdzvērtīgi ģimnāziju vidējiem rezultātiem.

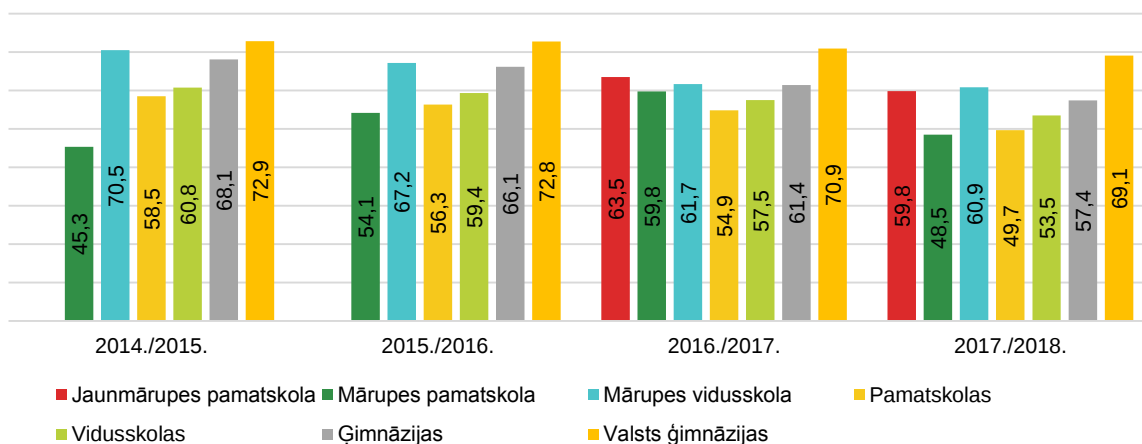
32. attēls: Valsts pārbaudes darbu angļu valodā 9. klasei rezultāti, 2014./2015. – 2017./2018.m.g.
(Avots: VISC dati, autoru izstrādāts)

Matemātikas pārbaudes darbu rezultāti

Jaunmārupes pamatskolas un Mārupes vidusskolas rezultāti valsts pārbaudes darbos matemātikā ir bijuši nedaudz augstāki, kā ģimnāzijās, bet ievērojami zemāki kā valsts ģimnāzijās. Mārupes pamatskolas rezultāti ir zemāki, kā citās Mārupes vispārīgizglītojošās iestādēs, bet pēdējo 5 gadu laikā ir vērojama pozitīva tendence rezultātiem uzlaboties – 2014. gadā Mārupes pamatskolas valsts pārbaudes darbu 9. klasei rezultāti atpalika no vidējiem pamatskolu rezultātiem par 13%, bet pēdējos divos gados ir līdzvērtīgi pamatskolu līmenim.

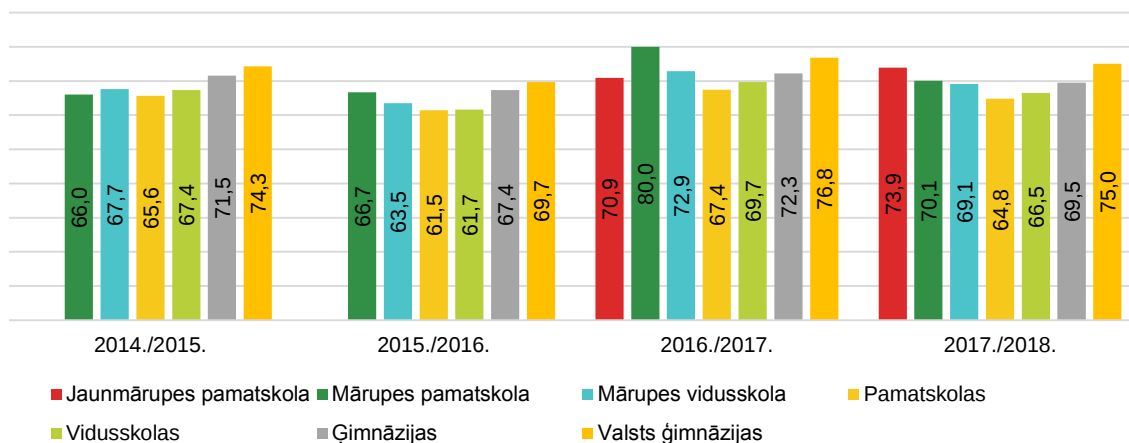
33. attēls: Valsts pārbaudes darbu matemātikā 9. klasei rezultāti, 2014./2015. – 2017./2018.m.g.
(Avots: VISC)

Vēstures pārbaudes darbu rezultāti

Mārupes pamatskolas valsts pārbaudes darbu 9. klasei vēsturē rezultāti ir augstāki kā pamatskolās un vidusskolās vidēji Latvijā, pēdējos divos gados pārsniedzot vidējo līmeni starp ģimnāzijām. 2018. gadā augsti rezultāti, kas tikai nedaudz atpaliek no valsts ģimnāziju līmeņa Jaunmārupes pamatskolas izglītojamajiem. Mārupes vidusskolas rezultāti ir augstāki kā pamatskolās un vidusskolās Latvijā vidēji, bet zemāki kā ģimnāzijās un valsts ģimnāzijās.

34. attēls: Valsts pārbaudes darbu vēsturē 9. klasei rezultāti, 2014./2015. – 2017./2018.m.g.
(Avots: VISC dati, autoru izstrādāts)

5.3 Izglītojamo dalība un sasniegumi olimpiādēs un zinātniski pētnieciskajā darbā

Šajā sadaļā aplūkoti dati par Mārupes novada izglītības iestāžu izglītojamo dalību VISC organizētajās un alternatīvajās mācību olimpiādēs. Kopumā aptuveni viena desmitā daļa izglītojamo katru gadu piedalās dažādās mācību priekšmetu olimpiādēs (10. tabula). Pēdējo 5 gadu laikā vislielākais olimpiāžu dalībnieku īpatsvars ir Mārupes vidusskolā – katru gadu aptuveni 13% izglītojamo piedalījušies mācību priekšmetu olimpiādēs. Citās izglītības iestādēs gadu no gada olimpiāžu dalībnieku skaits variē, bet kopumā pastāv tendence olimpiāžu dalībnieku īpatsvaram pieaugt. Jaunmārupes pamatskolā tas pieaudzis no 5,2% 2014./2015. m.g. līdz 12% 2017./2018. m.g., bet Mārupes pamatskolā no 4,1% 2014./2015. m.g. līdz 12,5% 2017./2018. m.g. Skultes sākumskolā izglītojamo skaits un olimpiāžu dalībnieku īpatsvars ir pārāk neliels, lai identificētu tendences.

10. tabula: Olimpiāžu dalībnieku skaits un īpatsvars pašvaldības izglītības iestādēs, 2014./2015. – 2018./2019. m.g.

(Avots: Pierīgas izglītības pārvaldes dati, autoru izstrādāts)

N.P. K.	Izglītības iestāde	Olimpiāžu dalībnieku skaits (% no kopējā izglītojamo skaita 1.-12. klasē)				
		2014./15.	2015./16.	2016./17.	2017./18.	2018./19.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Mārupes vidusskola	124 (12,7)	126 (12,2)	140 (12,8)	161 (13,6)	147 (11,9)
2.	Mārupes pamatskola	10 (4,1)	31 (9,9)	49 (12,1)	58 (12,5)	44 (8,4)
3.	Jaunmārupes pamatskola	20 (5,2)	28 (5,6)	63 (10,4)	83 (12)	60 (7,7)
4.	Skultes sākumskola	2 (6,6)	2 (7,4)	2 (5,9)	5 (13,5)	-

Mārupes vidusskolā olimpiāžu laureātu īpatsvars ir augstāks nekā citās izglītības iestādēs un kopumā pēdējo 5 gadu laikā bijis stabils, svārstoties no 6,4% 2014./2015. m.g. līdz 8,6% 2016./2017. m.g. Jaunmārupes pamatskolā olimpiāžu laureātu skaits ir līdzvērtīgs Mārupes pamatskolai, tomēr nedaudz to pārsniedz (11. tabula). Abās no Mārupes novada pamatskolām vērojamas pozitīvas tendences – olimpiāžu laureātu īpatsvars, kopš 2014./2015. gada ir pieaudzis. Skultes sākumskolā izglītojamo skaits un olimpiāžu dalībnieku īpatsvars ir pārāk neliels, lai identificētu tendences.

11. tabula: **Olimpiāžu laureātu skaits un īpatsvars pašvaldības izglītības iestādēs, 2014./2015. - 2018./2019. m.g.**

(Avots: Pierīgas izglītības, kultūras un sporta pārvaldes dati, autoru izstrādāts)

N.P.K.	Izglītības iestāde	Olimpiāžu laureātu skaits (īpatsvars no kopējā izglītojamo skaita 1. – 12. klasē)				
		2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Mārupes vidusskola	62 (6,4)	67 (6,5)	94 (8,6)	97 (8,2)	75 (6)
2.	Mārupes pamatskola	3 (1,2)	4 (1,3)	14 (3,5)	23 (5)	18 (3,4)
3.	Jaunmārupes pamatskola	7 (1,8)	9 (1,8)	38 (6,3)	34 (4,9)	35 (4,5)
4.	Skultes sākumskola	1 (3)	-	-	1 (2,7)	-

Saskaņā ar Pierīgas izglītības, kultūras un sporta pārvaldes sniegto informāciju vienīgā izglītības iestāde, kuras izglītojamie ir piedalījušies reģionālajās vai valsts zinātniskajās konferencēs ar zinātniski pētnieciskajiem darbiem, ir Mārupes vidusskola. Reģionālajā zinātniskajā konferencēs 2014./2015. m.g. piedalījās 2 izglītojamie, 2016./2017. m.g. – 8 izglītojamie, 2017./2018. m.g. – 1 izglītojamais un 2018./2019. m.g. – 4 izglītojamie. Valsts zinātniskajā konferencē tikai 2016./2017. m.g. piedalījās 3 izglītojamie no Mārupes vidusskolas.

6 RESURSI IZGLĪTĪBAI

Šajā nodaļā analizēti pašvaldības izglītības iestāžu rīcībā esošie resursi izglītības pakalpojumu sniegšanai – infrastruktūra (ēkas, telpas, āra infrastruktūra u.c.), materiāli tehniskā bāze un informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, personāls un informācija par finanšu resursiem un esošo sadarbības praksi. Sadaļā izmantoti VIIS dati, Mārupes novada pašvaldības izglītības pārvaldes sniegtā informācija, izglītības iestāžu pašnovērtējuma ziņojumos iekļautā un izglītības iestāžu iesniegtā informācija, un cita informācija.

6.1 Infrastruktūra

Vislielākā kopējā telpu platība ir Mārupes vidusskolai (7687 m²) un Jaunmārupes vidusskolai (7660m²), bet lielākā mācību telpu platība – Mārupes vidusskolai (4036 m²). Jaunmārupes pamatskolas kopējā telpu platība ir gandrīz vienāda ar Mārupes vidusskolas telpu platību, bet tās Sporta un atpūtas telpu platība ir ievērojami lielāka, nekā Mārupes vidusskolā. Aplūkojot telpu noslodzi, var secināt, ka visu izglītības iestāžu infrastruktūra ir noslogota līdzvērtīgi, izņemot Skultes sākumskolu, kurā ir ievērojami lielāka mācību telpu platība uz vienu izglītojamo. Jāņem vērā, ka Mārupes pamatskolā, Skultes sākumskolā, Mārupes pamatskolā un Jaunmārupes pamatskolā tiek nodrošināti arī pirmsskolas izglītības pakalpojumi, kuriem normatīvais regulējums nosaka nepieciešamību pēc lielākām telpām, nekā tas ir vispārējās izglītības posmos. Informācija par Mārupes novada pašvaldības izglītības iestāžu infrastruktūru apkopta 12. tabulā.

12. tabula: “Mārupes novada pašvaldības izglītības iestāžu telpu infrastruktūra”.
(Avots: Iestāžu pašnovērtējuma ziņojumi, iestāžu sniegtā informācija, autoru izstrādāts)

N.P.K.	Izglītības iestāde	Informācija par izglītības iestādes mācību telpām
1	2	3
1.	Mārupes vidusskola	Mārupes vidusskolas kopējā platība ir 7687.66 m ² , 4083 m ² no tās veido mācību telpu platība un 1228.81 m ² sporta un atpūtas telpu platība. 2018./2019. mācību gadā skolā mācījās 1240 izglītojamie. Izglītības iestādē ir 3,3 m ² mācību telpu uz vienu izglītojamo. Skolas telpas veido trīs dažādos laika posmos būvēti mācību korpusi – 17 kabineti korpusā, kas būvēts 1971. gadā, 17 kabineti korpusā, kas būvēts 2000. gadā un 18 mācību kabineti un ēdināšanas telpas korpusā, kas būvēts 2010. gadā. Pašlaik notiek būvniecības darbi, lai paplašinātu skolas telpu kapacitāti, bet esošajā situācijā telpas ir pārslogotas un nereti neļauj izpildīt normatīvo regulējumu, kā arī skolai trūkst atbilstoša izmēra aktu zāles, tāpēc nereti skolas pasākumi tiek organizēti kultūras namā vai sporta centrā.
2.	Mārupes pamatskola	Mārupes pamatskolas kopējā platība ir 5578 m ² , 1350 m ² no tās veido mācību telpu platība un 1495 m ² sporta un atpūtas telpu platība. 2018./2019. mācību gadā skolā mācījās 631 izglītojamais. Izglītības iestādē ir 2,1 m ² mācību telpu uz vienu izglītojamo. Skolas ēka ar sporta halli un ēdināšanas bloku celta 2008.gadā. Ēkai ir 3 stāvi, tā ir labā tehniskajā stāvoklī. Skolas piebūve ar aktu zāli celta 2015.gadā. Skolas ēka ir labā tehniskajā stāvoklī. Pirmsskolas ēkas kopējā platība ir 1078,84 m ² , tai ir 1 stāvs. 2000. gadā, kad veikta pēdējā telpu inventarizācija, ēkas nolietojums bija 25%. Pirmsskolas ēkas stāvoklis vērtējams kā neapmierinošs, nepieciešams gan fasādes, gan iekšējo inženiertīklu (ventilācijas un kanalizācijas remonts). Pašlaik uzsākta būvniecība (t.sk. projektēšana un autoruzraudzība) Mārupes pamatskolas jaunā korpusa, sporta laukumam un piebūvei, ceļot izglītības kapacitāti līdz 1000 skolēniem.
3.	Jaunmārupes pamatskola	Jaunmārupes pamatskolas kopējā platība ir 7660 m ² , 2695 m ² no tās veido mācību telpu platība un 2077 m ² sporta un atpūtas telpu platība. 2018./2019. mācību gadā skolā mācījās 939 izglītojamie. Izglītības iestādē ir 2,9 m ² mācību telpu uz vienu izglītojamo. Pašlaik skolā mācās 163 pirmsskolas izglītojamo un 776 izglītojamo 1. – 9. klasē.

N.P.K.	Izglītības iestāde	Informācija par izglītības iestādes mācību telpām
1	2	3
		Skolas ēka Mazcenu alejā 4a dibināšana 2005.gads, Skolas ēka Mazcenu alejā 3 dibināšana 2016.gads. Kopumā izglītības iestādes tehniskais stāvoklis atbilstošs izglītības iestādes statusam. Esošās skolu ēkas telpas 1.-9. klasei ir noslogotas pilnībā. Nākotnē platības trūkumu daļēji iecerēts risināt ar jaunu pirmsskolas izglītības iestāžu būvniecību apkaimē, kas ļaus palielināt 1.-9. klases izglītojamo īpatsvaru.
4.	Skultes sākumskola	Skultes sākumskolas kopējā platība ir 2895.4 m ² , 1465.1 m ² no tās veido mācību telpu platība un 1212.7 m ² sporta un atpūtas telpu platība. 2018./2019. mācību gadā skolā mācījās 134 izglītojamie. Izglītības iestādē ir 10.9 m ² mācību telpu uz vienu izglītojamo. Skolas ēka ir celta 1953.gadā, 1994.gadā uz ēku tika pārvietota Skultes pamatskola. Daudzu gadu garumā ar skolas kolektīva darbu un pašvaldības finansiālo atbalstu skolas fiziskā vide ir pilnveidota. Katru gadu skolā tiek veikti nepieciešamie kosmētiskie telpu remontu. 2015.gadā tika kapitāli izremontēta skolas sporta zāle. 2016. gadā ir izbūvēta noliktavas piebūve, 2017. gadā tika veikta logopēda kabineta pārbūve.
5.	PII "Lienīte"	PII telpu kopējā platība ir 2395.9 m ² , no kuriem 1133.4 m ² veido mācību telpu platība. Izglītības iestādē 2018./2019. gadā mācījās 248 izglītojamie. Pirmsskolas izglītības pakalpojums tiek nodrošināts divās ēkās – jaunajās, 2015. gadā celtajās telpās, kur mācās 1,5 – 3 gadus veci izglītojamie un vēsturiskajās 1972. gadā celtajās telpās, kur mācās 3 – 6 gadus veci bērni. Ēkā Amatas ielā nepieciešama aktu zāle un āra teritorijas atjaunošana un labiekārtošana.
6.	PII "Zeltrīti"	PII telpu kopējā platība ir 3471.60 m ² , no kuriem 1823.4 m ² veido mācību telpu platība. Izglītības iestādē 2018./2019. gadā mācījās 280 izglītojamie. Ēka nodota ekspluatācijā 2010.gadā. Katrai grupai ir arī atsevišķa guļamistaba. Iestādē ir mūzikas kabinets, sporta halle, logopēda un psihologa, medmāsas kabinets, kā arī svētku un pasākumu halle. Iestādē ir plaša ēdamtelpa. Ēkas tehniskais stāvoklis ir labs.
7.	PII "Mārzemīte"	PII telpu kopējā platība ir 3458.3 m ² , no kuriem 1246.4 m ² veido mācību telpu platība. Izglītības iestādē 2018./2019. gadā mācījās 288 izglītojamie. Izglītības iestāde ir dibināta 2016.gadā un ir jaunākā pirmsskolas izglītības iestāde Mārupē. Ēka nodota ekspluatācijā 2016. gadā, tā ir moderna un piemērota pirmsskolas vajadzībām, ēkā ir 12 grupu telpas, 2 mūzikas kabineti, sporta zāle, atbalsta personāla telpas, plašs foajē, ēdamzāle un semināru telpas.

Visām izglītības iestādēm ir pietiekoša sporta infrastruktūra, lai nodrošinātu mācību priekšmeta "sports" īstenošanu VII izglītojamajiem un sporta un rotaļu nodarbības PII izglītojamajiem. Mārupes pamatskola un Mārupes vidusskola izmanto pašvaldības kopējo sporta infrastruktūru – Tīrales sporta kompleksu un Mārupes sporta kompleksu. Lielākoties izglītības iestādes sporta infrastruktūru vērtē kā pietiekamu mācību procesa īstenošanai, bet atsevišķās izglītības iestādēs ir nepieciešama pilnveide – Mārupes pamatskolas sporta laukums vērtēts kā nepietiekoši kvalitatīvs un PII "Lienīte" Amatas ielas āra rotaļu nodarbību infrastruktūrai nepieciešama rekonstrukcija.

13. tabula: "Mārupes novada pašvaldības izglītības iestāžu sporta infrastruktūra"
(Avots: iestāžu pašnovērtējuma ziņojumi, iestāžu sniegtā informācija, autoru izstrādāts)

N.P.K.	Izglītības iestāde	Informācija par izglītības iestādes mācību telpām
1.	2.	3.
1.	Mārupes vidusskola	Skolas sporta infrastruktūru veido stadions ar mākslīgo zālāju (55mx90m), sintētisko skrejceļu (350m) un skatītāju tribīnēm (300 vietas). Stadions nodots ekspluatācijā 2018. gadā. Iekštelpā ir 2 sporta zāles, 5. – 12. klašu skolēniem sporta nodarbības notiek Mārupes novada sporta centrā, kas ir savienots ar Mārupes vidusskolas telpām.
2.	Mārupes pamatskola	Skola izmanto Tīrales sporta centra sporta zāles telpas ar dušām un ģērbtuvēm 1600 m ² , no kurām 689 m ² ir sporta zāle. Skolas teritorijā ir arī sporta laukums ar mākslīgo segumu un skrejceļu apkārt laukumam, kurš ir nekvalitatīvs. Blakus sporta laukumam atrodas tāllēkšanas bedre. Pirmsskolas izglītojamie sporta nodarbībām izmanto skolas aktu zāli, kā arī rotaļu nodarbību infrastruktūru ārtelpās.

N.P.K.	Izglītības iestāde	Informācija par izglītības iestādes mācību telpām
1.	2.	3.
3.	Jaunmārupes pamatskola	Skolas sporta infrastruktūru veido, daudzfunkcionāls stadions ar 100m 3 celiņu skrejceļu un tāllēkšanas bedri, sporta laukums. Skolas rīcībā ir 2018. gadā ekspluatācijā nodotais jaunais stadions ar mākslīgo segumu, skrejceļu un tribīnēm. Sporta zāle 805 m ² platībā, basketbolam, volejbolam, tautas bumbai un citām sporta spēlēm. Izglītības iestādei ir 6-10 gadu vecu bērnu apmācības peldbaseins 8x16m ar dziļumu no 70 cm līdz 150cm, ūdens daudzums 135 m ³ .
4.	Skultes sākumskola	Skolā ir neliela, bet skolēnu skaitam piemērota sporta zāle. Sporta nodarbības notiek gan skolas sporta zālē, gan skolas sporta laukumā, gan Skultes stadionā. Sporta inventārs tiek regulāri papildināts. 2015. gadā sporta zālē veikts kapitālais remonts skolas sporta zālē.
5.	PII "Lienīte"	Telpās ir divas zāles - 1.stāvā mūzikas zāle, puspagrabā ir iekārtota sporta zāle. Ārā ir rotaļu laukumi izglītojamo sporta nodarbībām. Katrai grupai ir savs rotaļu laukums, kurš ir aprīkots ar rotaļu atribūtiem bērnu fizisko spēju attīstībai, kā arī katram laukumam ir savanojums un smilšu kaste. Ēkas aizmugurē ir ierīkots laukums pasākumiem un sporta nodarbībām.
6.	PII "Zeltrīti"	PII kompleksā ir 1284,5 m ² liels rotaļlaukums un vairāk nekā 4000 m ² apzaļumotas teritorijas. Āra laukums aprīkots ar bērnu drošībai un vecumam atbilstošām rotaļu iekārtām. PII Ēkā ir sporta zāle (130 m ²),
7.	PII "Mārzemīte"	PII ir sporta zāle ar sporta nodarbībām nepieciešamo inventāru, ārā ir plaša un labiekārtota teritorija rotaļu nodarbībām. Izglītības iestādes teritorijas platība ir 2 ha un tajā ietilpst galvenā ēka, saimniecības ēka, divi bērnu rotaļu laukumi ar nojumēm, basketbola laukums ar gumijotu segumu.

Visās pašvaldības VII, izņemot Skultes sākumskolu, saskaņā ar VIIS datiem un izglītības iestāžu sniegto informāciju tiek nodrošināta vides pieejamība personām ar mobilitātes ierobežojumiem. Pilnīga vides pieejamība ir nodrošināta izglītības iestādēs, kuru infrastruktūra ir tikusi būvēta vai rekonstruēta pēc 2000. gada; tās ir : PII Zeltrīti, PII Mārzemīte, Mārupes pamatskola, Jaunmārupes pamatskola. PII "Lienīte" un Mārupes vidusskolā vides pieejamība ir nodrošināta daļēji (lielākoties - ēku pirmajos stāvos). Ierobežota vides pieejamība ir Skultes sākumskolā, lai arī tieši šī izglītības iestāde izglīto bērnus ar speciālām vajadzībām.

14. tabula: "Vides pieejamība Mārupes novada pašvaldības izglītības iestāžu telpās".
(Avots: iestāžu pašnovērtējuma ziņojumi, iestāžu sniegtā informācija, autoru izstrādāts)

N.P.K.	Izglītības iestāde	Informācija par vides pieejamību izglītības iestādē
1	2	3
1.	Mārupes vidusskola	VIIS datus norādīts, ka izglītības iestādē tiek nodrošināta vides pieejamība. Vides pieejamība nodrošināta visās vidusskolas telpās, izņemot 2-3 stāvu senāk (1971. un 2000. gadā) celtajos iestādes korpusos.
2.	Mārupes pamatskola	VIIS datus norādīts, ka izglītības iestādē tiek nodrošināta vides pieejamība. Skolā ir pasažieru lifts. Klases telpās nav sliekšņu. Skolā ir pieejamas 2 invalīdu WC.
3.	Jaunmārupes pamatskola	VIIS datus norādīts, ka izglītības iestādē tiek nodrošināta vides pieejamība. Ir pārdomāta bērnu ar kustību traucējumiem iekļūšana iestādē, visās telpās: ir 1,2 m plata durvis, pielāgotas labierīcības katrā stāvā, lifts, ieejas aprīkotas ar apsildāmiem uzbraucamiem celiņiem.
4.	Skultes sākumskola	Ēkā nav nodrošināta vides pieejamība.
5.	PII "Lienīte"	Netiek nodrošināta vides pieejamība.
6.	PII "Zeltrīti"	Tiek nodrošināta vides pieejamība personām ar kustību traucējumiem.
7.	PII "Mārzemīte"	Tiek nodrošināta vides pieejamība personām ar kustību traucējumiem.

6.2 Materiāli tehniskā bāze un IKT

Mārupes novada pašvaldības iestāžu IKT nodrošinājumu veido datori izglītojamo vajadzībām, pedagogiem un administrācijai, planšetdatori, portatīvie datori, interaktīvās tāfeles un projektori, kā arī projektori un dokumentu kameras. Lai arī salīdzinoši mazāks, pirmsskolas izglītības iestādēs arī ir IKT nodrošinājums portatīvie datori skolotājam, interaktīvās tāfeles un projektori. Informācijas Mārupes novada pašvaldības izglītības iestāžu IKT nodrošinājumu apkopota 15. tabulā.

15. tabula: “Izglītības iestāžu nodrošinājums ar IKT”
(Avots: iestāžu sniegtā informācija, pašnovērtējuma ziņojumu dati, autoru izstrādāts)

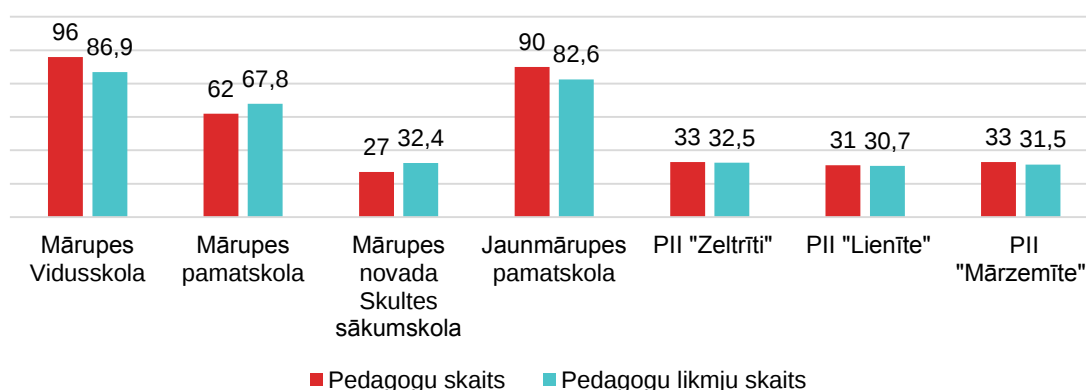
N.P.K.	Izglītības iestāde	IKT nodrošinājums
1	2	3
1.	Mārupes vidusskola	Kopumā Mārupes vidusskolas materiāltehnisko bāzi veido 167 datori, t.sk. 66 datori skolēniem, 88 datori pedagogiem. Pieejamas 13 interaktīvās tāfeles, 49 projektori un 26 dokumentu kameras. Skolā ir divas datorklases ar 16 datoriem katrā.
2.	Mārupes pamatskola	Skolas IKT infrastruktūrā nodrošināti datori skolotājiem - 17, interaktīvās tāfeles - 21, tuvās darbības projektoru (interaktīvajām tāfelēm) - 22, projektori - 8, planšetdatori - 3, skolēniem pieejamie datori - 24 stacionārie datori un mobilā datorklase ar 14 portatīvajiem datoriem un datoru lādēšanas/uzglabāšanas skapi. Skolā ir viena datorklase ar 30 datoriem. Pirmsskolas IKT infrastruktūrā nodrošināts 1 tuvās darbības projektoru, 2 interaktīvās tāfeles un 2, projektoru, kā arī 7 datori skolotājiem datori.
3.	Jaunmārupes pamatskola	Skolas mācību klases nodrošinātas ar datoru un interaktīvo tāfeli ar projektoru, kopumā 37 komplekti. Skolā mācību procesa nodrošināšanai ir 132 datori, no tiem 36 datorklasē, 8 datori speciālā pedagoga kabinetā, 36 planšetes, 6 balsošanas pulsts komplekti, 8 dokumentu kameras, 12 projektori citās mācību telpās, kā arī printeri un kopējamās ierīces. Visā skolā nodrošināts interneta pieslēgums un bezvadu tīkls.
4.	Skultes sākumskola	Skola ir iegādājusies 9 jaunus datorus datorklasei un 5 jaunus datorus pirmsskolas izglītības skolotājiem ar licencētām datorprogrammām. Skolā ir 2011. gadā uzstādīts multimediju tehnikas komplekts (interaktīvā tāfele, dators un pārējais aprīkojums).
5.	PII “Lienīte”	Pedagogu rīcībā ir portatīvais dators un interneta pieslēgums, datori metodiskajos kabinetos, kopētāji, printeri, katrā grupā magnetafons, fotokamera, laminatori. Amatas ielas grupās uz 2 grupām ir 1 projektoru, mūzikas apskaņošanas aparātūra abām mūzikas zālēm, u.c. biroja tehnika. Visā iestādē pieejams bezvadu interneta tīkls. Jau 3. mācību gadu iestādē tiek lietots elektroniskais žurnāls e-klase.
6.	PII “Zeltrīti”	Pedagogiem ir pieejami portatīvie datori un projektori. Interaktīvā skārienjūtīgā tāfele tiek izmantota 6 gadīgo izglītojamo Lielvārda programmas apguvē, kā arī pārējām grupām pēc vajadzības ikdienā. Mācību materiālu sagatavošanai pedagogiem ir pieejams laminators, kopētājs un printeris. Katrā grupā ir mūzikas atskaņotāji.
7.	PII “Mārzemīte”	Grupu skolotāji, mūzikas skolotāji, logopēdi un izglītības psihologs tiek nodrošināti ar portatīviem datoriem un interneta pieslēgumu, kā arī iestādē ir bezvadu internets. Izglītības iestādē ir divi projektori. Iestādes konferenču telpā uzstādīta interaktīvā tāfele. Katras grupas rīcībā ir magnetafons. Ir pieejams tehnoloģiskais nodrošinājums mācību materiālu drukāšanai un kopēšanai. Pedagogiem ir iespēja izmantot elektronisko mācību materiālu komplektam soma.lv.

6.3 Cilvēkresursi

6.3.1 Pedagoģiskais personāls

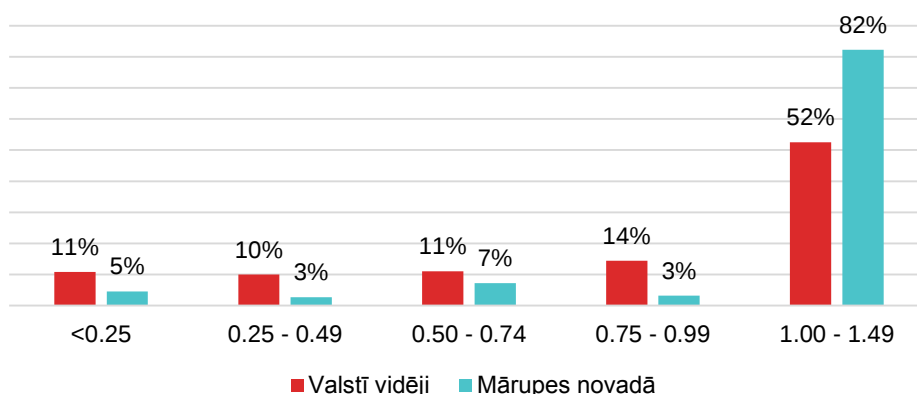
Kopumā Mārupes novada pašvaldības izglītības iestādēs strādā 372 pedagogi – 275 no tiem vispārējās izglītības iestādēs, bet 97 pirmsskolas izglītības iestādēs. Kopējais likmju sadalījums starp pedagogiem norāda uz optimālu pedagogu noslodzi. Vidēji vispārējās izglītības iestādēs uz vienu pedagogu ir 9,6 izglītojamie, bet pirmsskolas izglītības iestādēs – 8,4 izglītojamie uz vienu pedagogu. Vislielākais izglītojamo skaits uz vienu pedagogu ir Mārupes vidusskolā (12,9 izglītojamie), bet mazākais Skultes sākumskolā (5 izglītojamie). Pirmsskolas izglītības iestādēs pedagogu un izglītojamo attiecība ir līdzīga un svārstās no 8 līdz 9 izglītojamajiem uz vienu pedagogu (35. attēls).

35. attēls: Pedagogu un likmju skaits pašvaldības izglītības iestādēs, 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS, autoru izstrādāts)

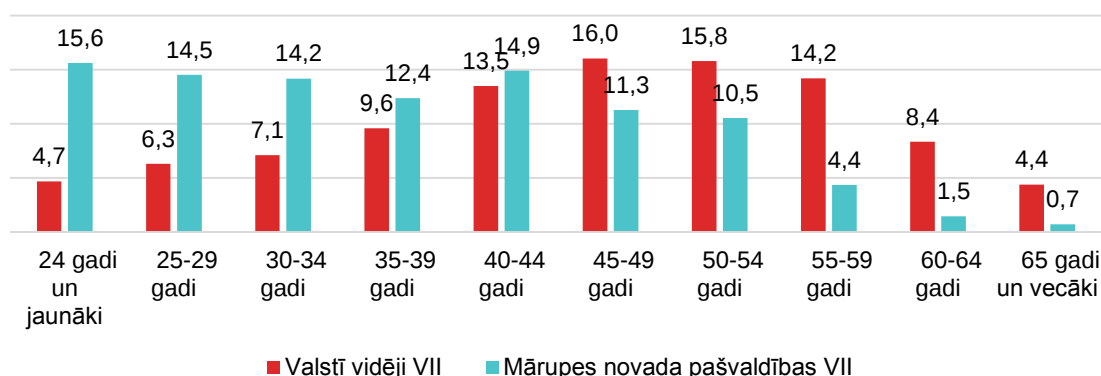
Izteikti lielākā daļa jeb 82% no pedagogiem ir nodarbināti pilnā vai lielākā slodzē, savukārt nepilnā slodzē strādājošo pedagogu īpatsvars ir neliels: tikai 7% pedagogu strādā 0,5-0,74 slodzi, 5% pedagogu slodze nepārsniedz 0,25, 3% pedagogu strādā 0,25-0,49 slodzē (skat. 52. attēls). Latvijā vidēji tikai aptuveni puse (53,2%) pedagogu strādā par pilnu vai veselu likmi (36. attēls).

36. attēls: Pedagogu slodzes rādītāji pašvaldības izglītības iestādēs, 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS autoru izstrādāts)

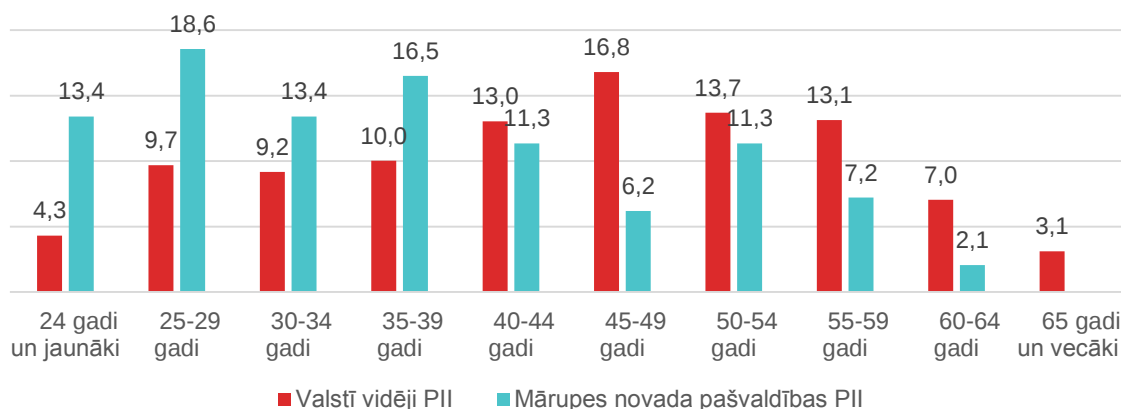
Latvijā viena no aktuālākajām problēmām vispārējās izglītības jomā ir pedagoģiskā personāla novecošanās, kas rada riskus izglītības iestāžu pēctecībai un ilgtspējai. Mārupes novadā vispārējās izglītības iestādēs pedagoģiskais personāls ir ievērojami jaunāks, nekā vidēji Latvijā. 15,6% Mārupes novada pedagogu ir vecumā līdz 24 gadiem, salīdzinot Latvijā vidēji šādu pedagogu īpatsvars ir 4,7% (skat. 53. attēls). Gandrīz puse jeb 44,4% pedagogu Mārupes novadā ir vecumā līdz 34 gadiem, salīdzinot ar 18,1% Latvijā vidēji. Likumsakarīgi mazāks ir pedagogu īpatsvars, kuri ir 55 gadus veci un vecāki – 6,5% Mārupes novada pašvaldībā, salīdzinot ar 27% vidēji. (37. attēls) Pedagogu vecums nenorāda uz mazāk kvalitatīvu izglītību, bet personāla novecošanās rada riskus pēctecībai un ilgtspējai.

37. attēls: Pedagogu vecuma grupu īpatsvars vispārējās izglītības iestādēs, 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS, autoru izstrādāts)

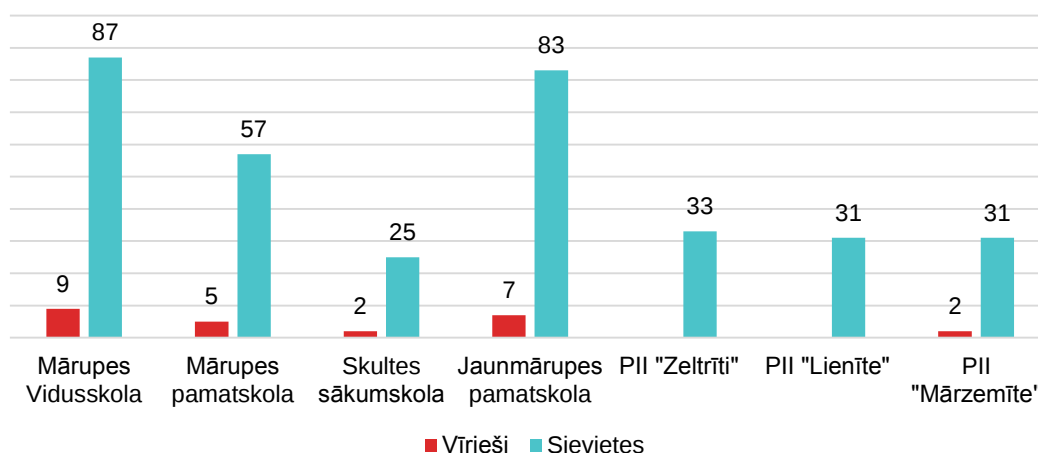
Līdzīgu tendenci iezīmē arī pirmsskolas pedagogu dalījums pa vecuma grupām; arī PII pedagogi Mārupes novadā ir ievērojami jaunāki, nekā vidēji Latvijā. 45% PII pedagogu Mārupes novadā ir vecumā līdz 34 gadiem, salīdzinot ar 23% valstī vidēji (skat. 38. attēls).

38. attēls: Pedagogu vecuma grupu īpatsvars pirmsskolas izglītības iestādēs, 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS, autoru izstrādāts)

Lielākā daļa pedagogu Mārupes novada pašvaldības iestādēs ir sievietes. VII vīriešu īpatsvars veido nepilnu 1/10 daļu no pedagoģiskā personāla: Mārupes vidusskolā - 9%, Mārupes pamatskolā - 8%, Jaunmārupes pamatskolā - 8% un Skultes sākumskolā - 7%. Vīriešu dzimuma pedagogu īpatsvars PII ir ļoti neliels. Divās no trim PII – PII “Zeltīti” un PII “Lienīte” – pedagogu-vīriešu nav, bet PII “Mārzemīte” 6% no pedagoģiskā personāla veido vīrieši. Nelielais vīriešu īpatsvars pedagogu vidū atbilst kopējai situācijai Latvijā, kur PII pedagoģisko personālu veido tikai nepilns 1% vīriešu, bet vispārīzglītojošās dienas skolās - vidēji 13,2%. Vīriešu īpatsvars Mārupes VII ir nedaudz zemāks, nekā valstī vidēji, bet PII nedaudz augstāks (39. attēls).

39. attēls: Pedagogu skaits dalījumā pēc dzimuma, 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS, autoru izstrādāts)

6.3.2 Atbalsta personāls

Visās Mārupes pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs tiek nodrošināts izglītības psihologs, speciālais pedagogs, logopēds un medicīniskais personāls (skat. 16. tabula). Atbalsta personālā nodrošinājums atbilst Ministru kabineta (21.08.2018.) noteikumiem Nr. 543 "Prašības izglītojamo ar speciālām vajadzībām uzņemšanai vispārējās izglītības iestāžu īstenotajās vispārējās izglītības programmās". Mārupes vidusskolā strādā arī sociālais pedagogs un 3 pedagoga palīgi. Visās Mārupes novada pašvaldības PII atbalsta personāls ietver logopēdu, izglītības psihologu un medicīnisko personālu; speciālisti tiek nodrošināti līdzvērtīgā kapacitātē.

16. tabula: Atbalsta personāla skaits un slodze Mārupes novada pašvaldības izglītības iestādēs, 2018./2019. m.g.
(Avots: VIIS dati, autoru izstrādāts)

Nr. p.k.	Izglītības iestāde	Izglītojamo skaits	Izglītojamo ar SV skaits	Logopēds	Speciālais pedagogs	Sociālais pedagogs	Pedagoga palīgs	Izglītības psihologs	Medicīnas darbinieks
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Mārupes vidusskola	1240	4	2 (1,5)	1 (0,5)	1 (1,0)	3 (1,5)	2 (2,0)	1 (1,0)
2.	Mārupes pamatskola	631	50	2 (2)	1 (1,39)	-	-	1 (1,0)	1 (0,7)
3.	Jaunmārupes pamatskola	939	-	2 (2,5)	1 (1,0)	-	-	1 (1)	4 (4,0)
4.	Skultes sākumskola	134	42	3 (2,8)	3 (1,1)	-	1 (1,0)	1 (1,3)	1 (1,0)
5.	PII "Lienīte"	248	-	1 (1,0)	-	-	-	1 (0,5)	1 (1,0)
6.	PII "Zeltrīti"	280	-	2 (1,5)	-	-	-	1 (1,0)	1 (1,0)
7.	PII "Mārzemīte"	288	-	2 (1,5)	-	-	-	1 (1,0)	1 (1,0)

Visas Mārupes novada pašvaldības izglītības iestādes norāda, ka atbalsta personāla nodrošinājums un kapacitāte ir nepietiekami. Tas saistīts ar aizvien pieaugošu izglītojamo ar speciālām vajadzībām, kā arī izglītojamo ar uzvedības problēmām, mācīšanās grūtībām u.c. traucējumiem skaitu. Pašvaldības PII pārstāvji norāda, ka gandrīz katrā grupā ir 1-5 bērni ar atbalsta vajadzībām, piem., uzvedības problēmas, autiskā spektra traucējumi. Katrā VII klasē ir 1-3 skolēni, kuru izglītošana jāpapildina ar atbalsta pasākumiem. PII ir jānodrošina speciālie pedagogi un jākāpina logopēdu kapacitāte. PII logopēdi primāri strādā ar 5-6 gadīgajiem bērniem, kuri jā sagatavo skolas gaitu uzsākšanai, tāpēc gados jaunāki bērni saņem logopēda pakalpojumus tikai tad, ja 5-6 gadīgo bērnu vajadzības ir apkalpotas. Arī psihologi ir pārlietu noslogoti, jo tie strādā ne vien ar izglītojamajiem, bet arī ar vecākiem. Aizvien

aktuālāka kļūst speciālā pedagoga pieejamība PII: šāds speciālists pilnā noslodzē būtu nepieciešams katrā PII. Arī vispārizglītojošās skolās ir nepieciešams kāpināt atbalsta personāla kapacitāti. Jaunmārupes pamatskolā ir jāpalielina speciālā pedagoga kapacitāte, nepieciešams arī lielāks logopēdu skaits. Mārupes vidusskolā būtu nepieciešams papildu medicīniskais personāls, ņemot vērā lielo skolēnu skaitu. Mārupes pamatskolā būtu nepieciešams papildu psihologs un speciālais pedagogs. Mārupes pamatskolai ir iecere par Atbalsta centra izveidi, veidojot tajā Montessori kabinetu, relaksācijas centru, fizioterapijas telpu. Atbalsta centrs primāri sniegtu atbalstu Mārupes pamatskolas izglītojamajiem, taču varētu atbalstīt arī vecākus, kuru ģimenēs aug bērni ar īpašām vajadzībām. Skultes sākumskolā būtu nepieciešams palielināt logopēda kapacitāti, aktuāla ir arī fizioterapeita pieejamība 0,5 slodzē (ir plānota fizioterapijas kabineta iekārtošana). Visās VII noderētu pedagogu palīgi. Skultes sākumskolas pārstāvji norāda, ka arī pašiem pedagogiem, kas strādā ar izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām ir nepieciešams psihoemocionāls atbalsts konsultāciju vai supervīziju veidā.

6.3.3 Pedagogu piesaiste un motivācija

Lai celtu izglītības iestāžu pedagoga profesijas konkurētspēju darba tirgū, piesaistītu un noturētu darba spēku, Mārupes pašvaldība nodrošina ikmēneša piemaksas pedagogu un tehniskā personāla atalgojumam. Visiem pašvaldības izglītības iestāžu darbiniekiem ir arī veselības apdrošināšana un tas, izglītības darbinieku skatījumā, ir nozīmīgs motivators. Par darbu ar izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām pedagogi saņem 10% piemaksu. Izglītības iestāžu pārstāvji augstu vērtē pašvaldības sniegto materiālo atbalstu. Vienlaikus Mārupes novadu raksturo augsta un pieaugoša dzīves dārdzība, kā arī citas pašvaldības (Babīte, Ķekava) paaugstina piemaksas pedagogiem, kā rezultātā Mārupes novada pedagogu atalgojuma konkurētspēja pazeminās. Daudzi pedagogi ceļu ikdienā uz darbu mēro ne tikai no apkārtnējiem, bet arī attālākiem novadiem, kas savukārt nozīmē papildu ceļa izdevumus. Dienesta dzīvokli un transporta izmaksu kompensēšana būtu apsverami papildu labumi darbinieku piesaistei un noturēšanai. Citi svarīgi motivatori ir darba vide un skolas mikroklimats. Vairākas izglītības iestādes – Mārupes vidusskola, Mārupes pamatskola, Jaunmārupes pamatskola, PII “Mārzemīte” – kā skolas priekšrocību akcentē iekšējo darba vidi, kurā darbinieki tiek novērtēti, ir līdzdalīgi un līdzatbildīgi, tiek atbalstītas to idejas un priekšlikumi. Jaunmārupes pamatskolas pārstāvji norāda, ka visi mācību kabineti ir līdzīgi aprīkoti, lai nodrošinātu vienādas darba iespējas. Kolektīva saliedēšanai izglītības iestādes organizē dažādus iekšējos pasākumus, kopīgi svin svētkus, organizē izglītojošas ekskursijas un pieredzes apmaiņas braucienus. Izglītības iestādes atzinīgi vērtē arī pašvaldības apbalvojuma “Gada pedagogs” organizēšanu, jo tas ir pagodinošs veids kā pateikties pedagogiem, izrādīt cieņu un celt profesijas prestižu. Katrā izglītības iestādē tiek pamatota ikgadējo laureātu izvēle, un pedagogu vidū ir uzticība tam, ka izvirzīti tiešām ir labākie.

Izglītības iestāžu vadība lielu uzmanību pievērš darbinieku atlasei. Atrast jaunus kolēģus ar katru gadu kļūst arvien grūtāk. Atalgojuma konkurētspēja samazinās, jo arī citas pašvaldības pedagogiem maksā piemaksas, kā arī dzīves sadārdzinājuma dēļ. Vairākas izglītības iestādes norāda, ka to ģeogrāfiskais novietojums nav pievilcīgs potenciālajiem darbiniekiem, piemēram, Jaunmārupe un Skulte atrodas samērā tālu no Rīgas, bet Vētrā ir darba režīmam nepiemērota sabiedriskā transporta kustība. Jaunu darbinieku kompetencēs tiek daudz investēts, pilnveidojot to zināšanas un prasmes, tāpēc īpaši svarīgi apmācītos speciālistus ir noturēt ilgtermiņā. VII ir grūti piesaistīt pedagogus, jo īpaši 5.-9. klašu posmā; mācību priekšmetu griezumā visgrūtāk ir atrast dabaszinību un krievu valodas skolotājus. Noturēt labus informātikas skolotājus ir “neiespējamā” misija nozares atalgojuma dēļ. Mārupes novada izglītības iestāžu specifika ir darbs ar skolēnu skaita ziņā lielām klasēm, kas ir izaicinājums pedagogiem no “mazajām” un/vai “lauku” skolām. PII pārstāvji norāda, ka cenšas paši audzināt sev pedagogus, mudinot pedagogu palīgus iegūt atbilstošu izglītību, taču problemātiski ir aizpildīt tieši pedagogu palīgu vakances zemā atalgojuma dēļ. Visās izglītības iestādēs apgrūtināši ir atrast arī aizvietotājus uz darbinieku prombūtnes laiku. Kopš PII sniedz pakalpojumus 12 mēnešus gadā, lai darbinieki varētu izmantot atvaļinājumu, iestādēm ir jāpiesaista papildu darbinieki “no malas” vasaras periodā, kas arī ir liels izaicinājums.

Lai nodrošinātu izglītības kvalitāti un veicinātu pedagogu pilnveidi, izglītības iestāžu atalgojuma modeļos ir paredzēts arī apmaksāts konsultāciju, profesionālās pilnveides, sadarbības laiks, u.tml. Katrā izglītības iestādē ir izstrādāti pedagogu darba kvalitātes novērtēšanas kritēriji un noteiktas diferencētas algas likmes. Viens no kritērijiem – izglītojamo gatavošana olimpiādēm, konkursiem, skatēm un sasniegumi tajos.

6.3.4 Pedagogu profesionālā pilnveide

VIIS dati par izglītības iestāžu pedagogu iegūtajiem kvalifikācijas dokumentiem²⁷ norāda, ka visās izglītības iestādēs ievērojams laiks tiek veltīts pedagogu profesionālās kvalifikācijas celšanai. Vidēji viens VII pedagogs

²⁷ Aplūkoti pedagogu iegūtie sertifikāti un kvalifikācijas celšanas dokumenti un stundu daudzums, kas nepieciešams kvalifikācijas pilnveidei. ņemot vērā, ka ir profesionālās kvalifikācijas pasākumi, kuriem nav norādīts stundu skaits, dati tikai indikatīvi norāda uz profesionālās kvalifikācijas pasākumu intensitāti izglītības iestādēs.

2018. gada laikā ir veltījis 35 stundas profesionālās pilnveides pasākumiem, bet PII – 25,4 stundas (skat. 17. tabula). Vislielāko stundu skaitu profesionālās kvalifikācijas celšanai 2018. gadā ir veltījuši Mārupes vidusskolas pedagogi – 4611 stundas jeb 48 stundas vidēji viens pedagogs.

17. tabula: **Pedagogu profesionālās pilnveides pasākumi pašvaldības izglītības iestādēs, 2016.-2018.g.**
(Avots: VIIS dati, autoru izstrādāts)

Nr.p. k.	Izglītības iestāde	2016		2017		2018		2018 Stundu skaits uz vienu pedagogu vidēji
		Pasākumu skaits	Stundu skaits	Pasākumu skaits	Stundu skaits	Pasākumu skaits	Stundu skaits	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Mārupes vidusskola	94	1781	292	5770	264	4611	48,0
2.	Mārupes pamatskola	68	1220	139	1806	173	2548	41,1
3.	Jaunmārupes pamatskola	231	1838	177	2085	150	1636	18,2
4.	Skultes sākumskola	15	317	40	539	71	823	30,5
5.	PII "Zeltīti"	23	398	85	597	65	606	18,4
6.	PII "Lienīte"	25	266	39	319	57	859	27,7
7.	PII "Mārzemīte"	21	205	61	607	74	997	30,2

Pedagogu apmācības tiek plānotas mērķtiecīgi, izvērtējot pedagogu kompetences un attīstības vajadzības. Pilnveides vajadzības tiek plānotas gadu uz priekšu, un tās tiek salāgotas ar izglītības iestāžu attīstības plāniem. Pedagogi apmeklē profesionālās pilnveides kursus, seminārus un piedalās pieredzes apmaiņas pasākumos citu pašvaldību izglītības iestādēs. Gan PII, gan VII atzinīgi vērtē Pierīgas izglītības, kultūras un sporta pārvaldes profesionālās pilnveides piedāvājumu, norādot, ka tas ir daudzveidīgs, kvalitatīvs un atbilstošs nozares aktualitātēm; piedāvājuma pamatā ir izglītības iestāžu savstarpējā mācīšanās, atklātās nodarbības, pieredzes semināri, u.tml. Ik gadu katra izglītības iestāde Pierīgā tiek aicināta veidot savu pieredzes apmācību citām izglītības iestādēm. Pierīgas izglītības, kultūras un sporta pārvaldes darbinieki sniedz arī konsultācijas pedagoģiskajos jautājumos. Pierīgas izglītības, kultūras un sporta pārvaldes pedagogu profesionālās pilnveides piedāvājums ir plašāks PII jomā. Pedagogu profesionālās pilnveides pasākumi tiek organizēti arī uz vietas izglītības iestādēs, piemēram, apmācības par specifiskām tēmām, bērnu tiesību aizsardzības, darba aizsardzības prasības. Izglītības iestādes arī pašas piedāvā pedagogu pilnveides pasākumus citām Pierīgas pašvaldību izglītības iestādēm par tēmām, kurās tās attīstījušas kompetenci. Pašvaldības izglītības iestādes sadarbojas arī savā starpā, daloties ar pieredzi un piedaloties nodarbību vērošanā. Plaši attīstīta ir pedagogu savstarpējā sadarbība izglītības iestādes ietvaros.

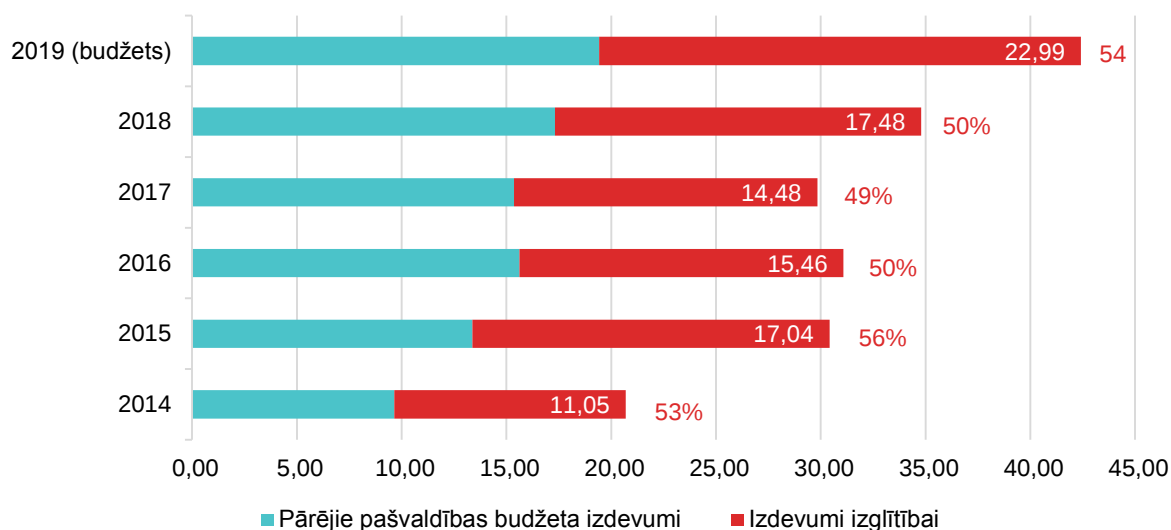
Vairāku izglītības iestāžu pārstāvji norāda, ka trūkst metodiskā darba virsvadība novada līmenī. Nereti izglītības iestādēm ir ciešāka metodiskā darba pilnveides sadarbība ar citu pašvaldību izglītības iestādēm, nekā Mārupes novada ietvaros. Ar 2019./2020. m.g. Mārupes ģimnāzija īsteno pedagogu tālākizglītības un metodiskā centra funkcijas noteiktā plānošanas reģionā.

Tāpat, vairāku pašvaldības izglītības iestāžu, t.sk. pirmsskolu, pārstāvji norāda, ka pedagogiem trūkst padziļinātas izpratnes par bērnu ar īpašām vajadzībām aprūpi un izglītošanu, kā arī praktiskas iemaņas. Līdz ar to, ir nepieciešams aktualizēt jautājumu par pedagogu tālākizglītību speciālajā pedagoģijā un iekļaujošajā izglītībā.

6.4 Finanšu resursi izglītībai

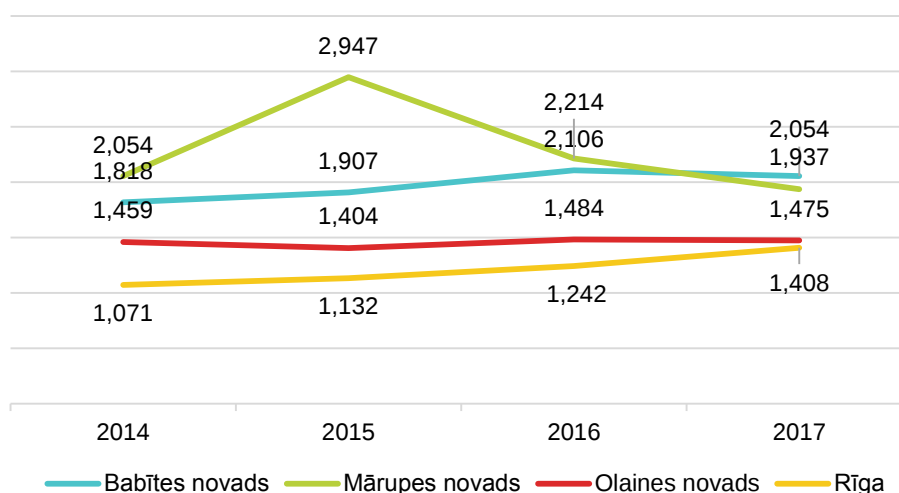
2018. gadā Mārupes novada pašvaldības budžeta izdevumi bija EUR 34,8 milj., no kuriem izdevumi izglītībai sastādīja 50% (skat. 40. attēls). Mārupes novada pašvaldības izdevumu struktūrā nemainīgi izglītība saglabā lielāko īpatsvaru (vidēji 52% pēdējo piecu gadu laikā). Laikā no 2014. līdz 2018. gadam Mārupes pašvaldības izdevumi izglītībai ir palielinājušies par 58%.

40. attēls: Mārupes novada pašvaldības budžeta izdevumi (milj. EUR), 2014.-2018.g.
(Avots: Mārupes pašvaldības dati)

Salīdzinot ar apkārtējām pašvaldībām, Mārupes novada pašvaldības budžeta izdevumi izglītībai uz vienu izglītojamo laika posmā no 2014. līdz 2017. gadam ir bijuši vieni no augstākajiem, ievērojami pārsniedzot Rīgas rādītājus (skat. 41. attēls).

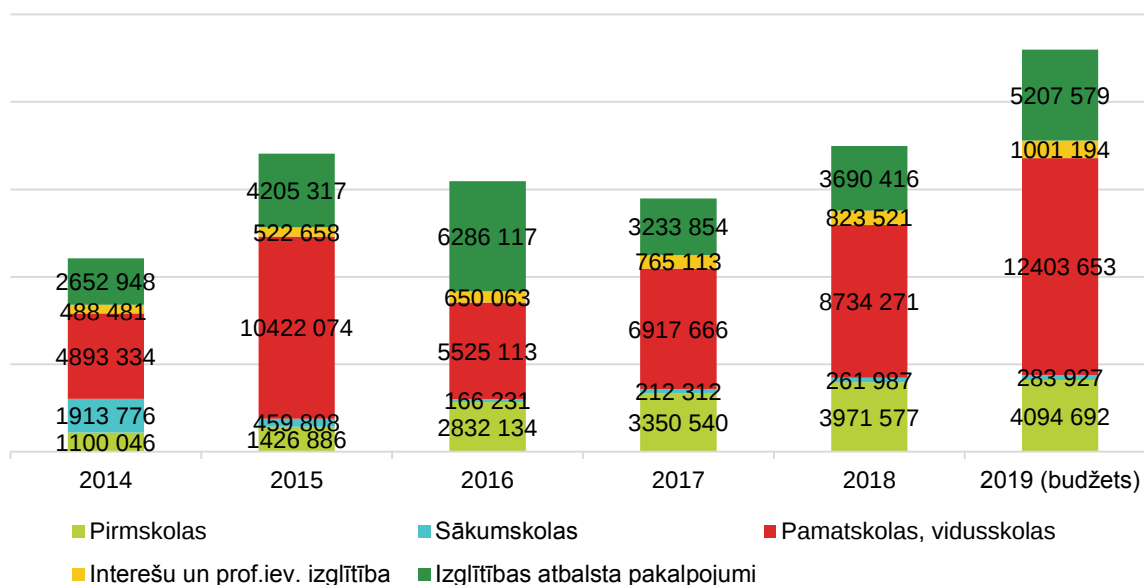
41. attēls: Izdevumi izglītībai un vienu izglītojamo (EUR), 2014.-2017.g.
(Avots: VARAM RAIM dati)

Laikā no 2014. līdz 2018. gadam Mārupes pašvaldības izdevumi ir pieauguši gandrīz visiem izglītības posmiem – pirmsskola, pamata un vidējā izglītība²⁸. Visstraujāk jeb teju 3 reizes (+261%) ir palielinājušies izdevumi pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu darbības nodrošināšanai (skat. 42. attēls) (2016. gadā darbību uzsāka jaunuzbūvētā PII Mārzemīte un PII grupas tika atvērtas arī Skultes sākumskolā, Mārupes un Jaunmārupes pamatskolās). Pašvaldības izdevumi minētajā laika posmā pamata un vidējās izglītības iestāžu darbības nodrošināšanai ir palielinājušies par 78%, interešu un profesionālās ievirzes izglītībai – 69%. Izglītības atbalsta pakalpojumi ietver Mārupes pašvaldības Izglītības dienesta darbību, finansējumu privātajām izglītības iestādēm, kā arī transfertus citām pašvaldībām u.c.

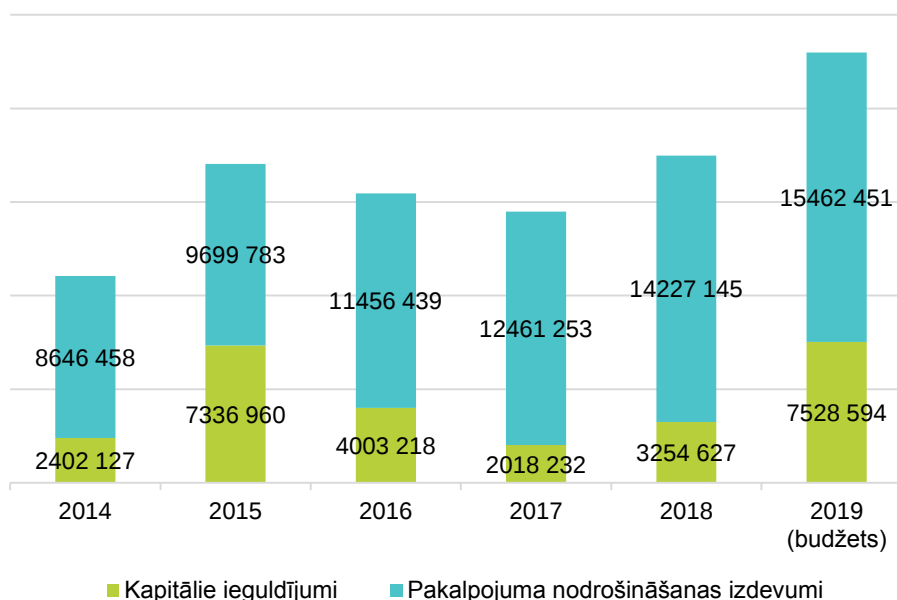
²⁸ Izņēmums ir sākumskolas izglītības posms, kura nodrošināšanas izmaksas ir samazinājušās, taču tas saistīts ar Jaunmārupes sākumskolas kļūšanu par pamatskolu.

42. attēls: Izdevumi dalījumā pa izglītības pakalpojumu veidiem (EUR), 2014.-2019.g.
(Avots: Mārupes pašvaldības dati)

Vidēji 25% pašvaldības izglītības budžeta tiek investēta (t.i. kapitālie izdevumi – ieguldījumi pamatlīdzekļos, kapitālais remonts, rekonstrukcijas, u.tml.). Ieguldījumu sadalījumu pa izglītības pakalpojumu veidiem un gadiem nosaka veiktās investīcijas ēku iegādē, būvniecībā vai kapitālajos remontos. Proporcioniāli laika posmā no 2014. līdz 2018. gadam vislielākie kapitālie ieguldījumi jeb 50% veikti pamata un vidējās izglītības pakalpojumos, sākumskolās – 25%, PII – 16%. Vismazākie kapitālie ieguldījumi veikti interešu un profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumos (Mārupes Mūzikas un mākslas skola) – tikai 1%.

43. attēls: Kapitālo izdevumu proporcija no kopējiem izdevumiem izglītībai (EUR), 2014.-2019.g.
(Avots: Mārupes pašvaldības dati)

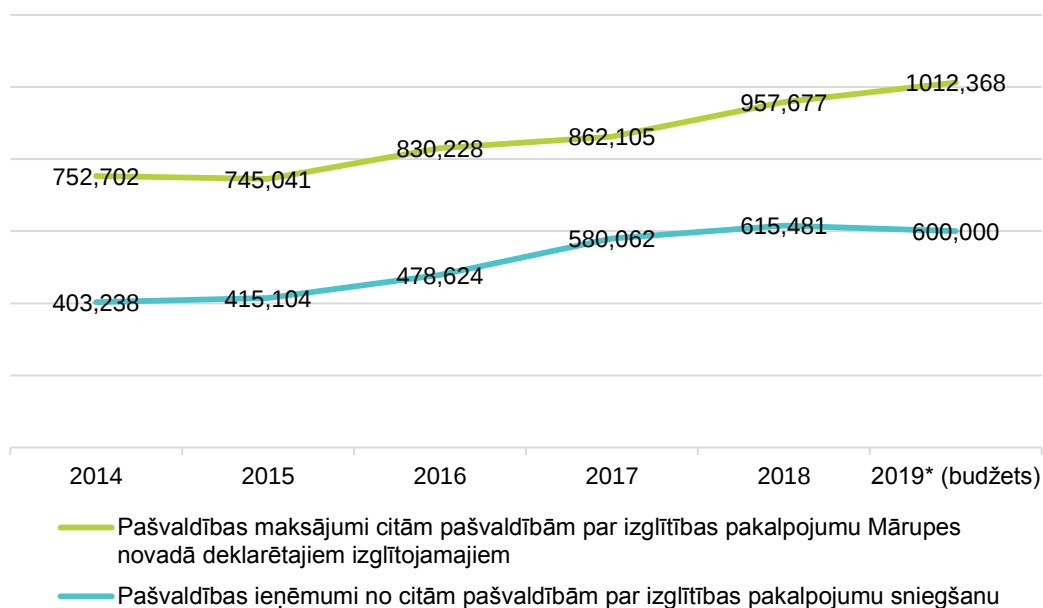
Pakalpojuma nodrošināšanas izmaksas uz vienu izglītojamo visās pašvaldības izglītības iestādēs 2018. gadā ir palielinājušās, salīdzinot ar 2016. gadu (skat. 18. attēls). Starp PII augstākās pakalpojuma izmaksas ir Skultes sākumskolā, savukārt starp VII – Mārupes vidusskolā un Jaunmārupes pamatskolā.

18. tabula: “Pakalpojuma nodrošināšanas izmaksas uz vienu izglītojamo pašvaldības izglītības iestādēs, 2016.-2018. g.”
(Avots: Mārupes pašvaldības dati)

NR.P.K.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	2016	2017	2018
1	2	3	4	5
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMS				
1.	PII Zeltrīti	2792	3117	3710
2.	PII Lienīte	2783	2897	3276
3.	Skultes sākumskola	3942	3395	4484
4.	Mārupes pamatskola	2690	2708	3373
5.	Jaunmārupes pamatskola	2380	2430	2911
6.	PII Mārzemīte	1187	2547	2879
VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMI (1.-12. KLASE)				
7.	Skultes sākumskola	1539	1519	1892
8.	Mārupes vidusskola	2029	1933	2180
9.	Mārupes pamatskola	1668	1769	1892
10.	Jaunmārupes pamatskola	3128	2049	2149

Izdevumu apjoms, kuru Mārupes pašvaldība maksā citām pašvaldībām par izglītības pakalpojumu sniegšanu, ar katru gadu aizvien palielinās. 2018. gadā Mārupes pašvaldība savstarpējos norēķinos izmaksāja teju 1 milj. EUR, kas ir 5% no kopējā pašvaldības izglītības budžeta.

44. attēls: **Pašvaldību savstarpējie norēķini par izglītības pakalpojumiem (EUR), 2014.-2019.g.**
(Avots: Mārupes pašvaldības dati)

6.5 Komunikācija un sadarbība

6.5.1 Izglītības iestāžu mājaslapu kvalitāte

Mārupes novada izglītības iestāžu attīstības koncepcijā 2014.-2019. gadam izglītības iestādēm uzdots “nodrošināt izglītības iestādes atpazīstamību interneta vietnē, nodrošinot vienveidīgu informācijas pieejamību un periodisku atjaunošanu”. Dokumentā noteikti 16 satura kritēriji, kas jāievēro izglītības iestāžu mājaslapās. Interneta vietņu satura novērtējums (skat. 19. tabula) parāda, ka II interneta vietnēs visbiežāk nav atsevišķi izdalīta iestādes misija un vīzija, taču šī informācija ir ietverta II pašvērtējuma ziņojumos, kas pieejami visu II mājaslapās.

19. tabula: II interneta vietnes novērtējums.

(Avots: Mārupes novada izglītības iestāžu attīstības koncepcija 2014.-2019. gadam un II interneta vietnes; autoru apkopots)

Nr.p. k.	Prasība	Izglītības iestāde							
		Mārupes vidusskola	Mārupes pamatskola	Skultes sākumskola	Jaunmārupes pamatskola	Mārupes mūzikas un mākslas skola	PII “Lienīte”	PII “Zeltrīti”	PII “Mārzemīte”
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Nolikums	X	X	X	X	X	X	X	X
2.	Iekšējās kārtības noteikumi	X	X	X	X	X	X	X	X
3.	Izglītības programmas	X	X	X	X	X	X	X	X
4.	Aktualitātes	X	X	X	X	X	X	X	X
5.	Uzņemšanas nosacījumi	X	X	X	X	X		X	
6.	Mācību nodarbību saraksts	X	X	X		X	X	X	X
7.	Ēdienkarte – katrai dienai	X	X	X	X		X	X	X
8.	Darba plāns aktuālajam gadam	X		X		X		X	
9.	Pašvērtējuma ziņojums	X	X	X	X	X	X	X	X
10.	Misija						X		X
11.	Vīzija						X		X
12.	Izglītības iestādes kontakti, t.sk. pedagogu saraksts	X	X	X	X	X	X	X	X
13.	Izglītības iestādes simbolika	X	X	X				X	
14.	Sasaiste ar sociālajiem tīkliem	X	X				X	X	X
15.	Mācību literatūras saraksts aktuālajam mācību gadam	X	X	X					
16.	Atrašanās vieta kartē	X	X		X		X	X	X

Rekomendācijas publisku pašvaldības iestāžu mājaslapām, kas balstās arī uz Ministru kabineta noteikumu Nr. 611 “Kārtība kādā iestādes ievieto informāciju internetā”, norāda, ka tīmekļa vietnēm ir jābūt: 1) lietotājiem draudzīgām, 2) mūsdienīgu prasībām atbilstošām, 3) pieejamām personām ar invaliditāti, 4) pieejamām vecākiem cilvēkiem u.c. lietotāju grupām. Funkcionāli kvalitatīvas ir vietnes, kuras ir maksimāli vieglas izmantošanā, intuitīvi saprotamas, piepildītas ar noderīgu informāciju un vizuāli saistošas, satur meklēšanas funkciju²⁹.

²⁹ Mājaslapu attīstības tendences un teorētiskās nostādnes (V Starptautiskā zinātniski praktiskā konference „Māksla un mūzika kultūras diskursā”) Ilze Kukule, Natalja Losāne

6.5.2 Sadarbība

Izglītības iestādes ir vērstas uz sadarbības veicināšanu – kā iekšēji starp pedagogiem, tā savstarpēji – ar citām izglītības iestādēm Mārupes novadā un arī ar citu novadu izglītības iestādēm. Sadarbība starp pedagogiem tiek veicināta, atvēlot tam īpašu laiku (piem., Mārupes pamatskolā rīta stunda 8.00-8.40 ir paredzēta pedagogu sadarbības un informācijas apmaiņas organizēšanai) un vietu (Jaunmārupes pamatskolā, Mārupes vidusskolā, Mārupes pamatskolā darba plāni, mācību materiāli u.c. dokumentācija tiek ievietota koplietošanas e-vidē). Sadarbība starp izglītības iestādēm Mārupes novadā tiek organizēta pēc vajadzības. Regulāras izglītības iestāžu vadības sanāksmes notiek Mārupes novada Domes Izglītības konsultatīvajā padomē. PII vadītāji reizi gadā tiek, lai pārrunātu aktualitātes pirmsskolā.

Mārupes novadam Izglītības dienestam ir organizatoriska un atbalstoša funkcija – dienests sniedz konsultācijas izglītības iestādēm administratīvos jautājumos un iesaistās problēmsituāciju risināšanā. Izglītības dienests koordinē izglītības iestāžu pašnovērtēšanas procedūru, kura kopš 2019. gada attiecas arī uz PII. Katra gada nogalē iestādes vadītāji prezentē Mārupes novada Domē iestādes rezultātus, paveiktos un iecerētos darbus. Metodiskā atbalsta funkciju nodrošina Pierīgas kultūras, izglītības un sporta departaments.

Komunikācijai ar vecākiem visas izglītības iestādes, t.sk. PII, izmanto e-klasi. PII pedagogi divas reizes gadā plāno individuālās tikšanās ar vecākiem, lai pārrunātu izglītojamo sasniegumus, uzvedību un sadarbību. Informācijas nodošanai tiek izmantots arī *WhatsApp*, izglītības iestāžu mājas lapas. Brīvi pieejamas ir individuālās tikšanās starp pedagogiem un vecākiem, tiek organizētas arī kopsapulces, vecāku sapulces, iestāžu vecāku padomju sēdes. PII organizē arī izglītojošas nodarbības vecākiem, taču ne vienmēr tās ir labi apmeklētas. Arī VII tiek rīkotas individuālas tikšanās, vecāku sapulces, vecāku padomes sēdes, u.tml. Izglītības iestādes organizē dažādus pasākumus, kuros piedalās izglītojamo vecāki (piem., Mārupes pamatskolā ik gadu notiek kopīga darbinieku-vecāku balle). Gandrīz visās izglītības iestādēs vecāku viedoklis tiek izzināts, veidojot izglītības iestāžu pašnovērtējuma ziņojumus un attīstības dokumentus. Mārupes pamatskolā vecāki iesaistās arī skolas attīstības programmas izstrādē. Vairākas iestādes norāda, ka vēlētos ieviest regulāras un centralizētas izglītojamo, vecāku un darbinieku aptaujas.

7 SVID ANALĪZE

Balstoties esošās situācijas izpētes rezultātos, veikta Mārupes novadā pieejamo izglītības pakalpojumu SVID (stipro un vājo pušu, iespēju un draudu) analīze. SVID analīze ir izstrādāta piecos tematiskajos blokos: (1) izglītības pakalpojumu ietvars; (2) izglītības pakalpojumi; (3) cilvēkresursi; (4) infrastruktūra un materiāltehniskais nodrošinājums.

SVID ANALĪZE	
STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMU IETVARS	
- Bērni, jaunieši un izglītība ir Mārupes novada pašvaldības galvenā prioritāte. - Ieguldījumi izglītībā nemainīgi saglabā lielāko īpatsvaru kopējā pašvaldības budžetā un ir augsti salīdzinoši ar citām pašvaldībām. - Pieaugošs izglītojamo skaits visos izglītības posmos nodrošina investīciju ilgtspēju un ilgtermiņa ieguvumu.	- Atsevišķas izglītības iestādes ir grūti sasniedzamas ar sabiedrisko transportu, jo īpaši Vētras, Skultes ciemos. - Netiek veikta centralizēta izglītības datu uzkrāšana un analīze, t.sk. nav attīstīts izglītības pakalpojumu kvalitātes monitorings.
IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMI	
- Augsti mācību sasniegumi gan pamatskolas, gan vidusskolas posmā, kas ir līdzvērtīgi ģimnāziju un valsts ģimnāziju līmenim vai pārsniedz to. - Īpaši augsti izglītojamo sasniegumi CE 12. klasei un valsts pārbaudes darbos 9. klasei angļu valodā gan pamatskolas, gan vidusskolas posmā. - Kvalitatīva aprūpe, audzināšana un izglītība pirmsskolas izglītības posmā, ko apliecina izglītības iestāžu vadības un personāla profesionalitāte, kompetenču pilnveides prakse, resursu nodrošinājums. - Attīstīts interešu izglītības piedāvājums, kas balstīts izglītojamo un vecāku vēlmēs. - Kvalitatīvs interešu un profesionālās ievirzes izglītības piedāvājums. - Izglītības iestāžu gatavība pārejai uz kompetenču pieejas īstenošanu, līdzdalība pilotēšanā. - Valsts ģimnāzijas statusa iegūšana pilnveido izglītības piedāvājumu pašvaldībā. - Visās pašvaldības izglītības iestādēs tiek īstenota karjeras izglītība. - Visās pašvaldības izglītības iestādēs ir attīstīta sadarbības prakse ar izglītojamo vecākiem.	- Pašvaldības izglītības iestādes nespēj pilnībā apmierināt pieprasījumu pēc vispārējās, interešu un profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumiem izglītojamo vietu skaita ziņā. - Pašvaldībā ir neliels pieaugušo izglītības piedāvājums. - Lielais bērnu skaits PII grupās un klasēs un ierobežotā telpu infrastruktūra ierētim aizvien pieaugošam izglītojamo skaitam neveido iekļaujošajai izglītībai atbalstošus apstākļus. - Skultes sākumskolā ir zems izglītojamo skaits sākumskolas klasēs.
CILVĒKRESURSI	
- Augsta izglītības iestāžu autonomija, kā rezultātā izglītības iestāžu administrācija un personāls ir atbildīgi par izglītības kvalitāti. - Izglītības iestāžu personālam ir iespējas un vēlme attīstīties un pilnveidoties.	Pieaugot dzīves dārdzībai un apkārtējo pašvaldību piemaksām pedagogiem, Mārupes pašvaldības izglītības iestāžu pedagogu atalgojums zaudē konkurētspēju.

SVID ANALĪZE	
STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
- Pašvaldības izglītības iestādēs nav raksturīga pedagoģiskā personāla novecošanās, kas nodrošina personāla ilgtspēju un pēctecību. - Pašvaldība nodrošina materiālu atbalstu pedagogiem (piemaksa, veselības apdrošināšana). - Izglītības iestāžu atalgojuma sistēmas atbalsta profesionālo pilnveidi, savstarpēju mācīšanos, aizvietošanu, u.tml. - Pedagogiem ir optimāla noslodze – lielākoties viens pedagogs strādā vienā pilnā slodzē. - Augsts pedagogu pamatdarbā īpatsvars.	- Nepietiekams atbalsta personāls; esošā atbalsta personāla kapacitāte neļauj īstenot preventīvu darbu. - Problemātiski aizvietot pedagogus īslaicīgā un ilglaicīgā prombūtnē cilvēkresursu noslodzes dēļ.
INFRASTRUKTŪRA UN MATERIĀLTEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS	
- Visās izglītības iestādēs ir salīdzinoši labs infrastruktūras stāvoklis; vairākas izglītības iestāžu ēkas ir nesen celtas/renovētas, nodrošinot modernu un ergonomisku mācību vidi. - Nesen celtajās/renovētajās izglītības iestādēs tiek nodrošināta pilnīga vides pieejamība izglītojamajiem ar mobilitātes ierobežojumiem. - Izglītības iestādēs ir labs materiāltehniskais, t.sk. IKT, nodrošinājums.	- Telpu trūkums skar visas vispārējās izglītības pakāpes - pirmsskolas, pamata un vidējo izglītību. - Skultes sākumskolā, kas īsteno speciālās izglītības programmas, nav nodrošināta vides pieejamība. - Mārupes pamatskolas PII grupu infrastruktūrā ir nepieciešams remonts. - PII "Lienīte" ir jāpilnveido āra infrastruktūra. - Mārupes Mākslas un mūzikas skolai ir nepietiekama un nepiemērota telpu infrastruktūra; nav atbilstoša zāle mācību koncertiem.
SVID ANALĪZE (turpinājums)	
IESPĒJAS	DRAUDI
IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMU IETVARŠ	
- Rīgas tuvums sniedz daudzveidīgu un kvalitatīvu izglītības pakalpojumu pieejamību visiem Mārupes novada iedzīvotājiem. - Konkurence ar Rīgas un Pierīgas pieprasītākajām vispārējās izglītības iestādēm ir kvalitāti veicinošs faktors. - Sociāli aktīvi vecāki, kas labprāt iesaistās bērnu izglītošanas procesā, ir izglītības kvalitāti veicinošs faktors. - Veidot iekļaujošas izglītības politiku pašvaldības līmenī. - Attīstīt sabiedriskā transporta tīklu, mērķtiecīgi veidojot izglītības iestāžu sasniedzamību. - Veloceliņu infrastruktūras attīstība, ņemot vērā izglītības iestāžu novietojumu.	- Galvaspilsētas tiešais tuvums veicina talantu aizplūšanu uz valsts ģimnāzijām Rīgā. - Neskaidrība saistībā ar administratīvi teritoriālo reformu un izmaiņām izglītības pakalpojumu normatīvajā regulējumā.
IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMI	

SVID ANALĪZE (turpinājums)

IESPĒJAS	DRAUDI
▪ Veicināt neformālu sadarbību un pieredzes apmaiņu starp izglītības iestādēm. ▪ Veidot izglītojamo skaita ziņā mazākas klases (22-25 skolēni), lai pilnvērtīgi attīstītu skolēnu sociālās prasmes un spēju mācīties. ▪ Veidot sagatavošanas grupiņas topošajiem pirmklasniekiem, piem. 4-8 nodarbības skolā pavasarī vai vasarā. ▪ Izstrādāt pieaugušo izglītības stratēģiju. ▪ Ar 2019./2020. m.g. Mārupes ģimnāzija īstenos pedagogu tālākizglītības un metodiskā centra funkcijas noteiktā plānošanas reģionā. ▪ Iespējas pilnveidot izglītojamo zinātniski pētniecisko darbu vidējās izglītības posmā	▪ Demogrāfiskās prognozes paredz izglītojamo skaita pieaugumu pašvaldības izglītības iestādēs jau tuvākajos gados; visos demogrāfisko prognožu scenārijos pieaug izglītojamo skaits 1.-12. klasēs. ▪ Aizvien palielinās izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits. ▪ Pieaug arī tādu izglītojamo skaits, kuriem netiek diagnosticētas speciālās vajadzības, taču kuriem nepieciešams papildu atbalsts izglītības procesā.
CILVĒKRESURSI	
▪ Pedagogu prestiža celšana – pašvaldības atbalsts, izglītības iestāžu administrācijas atbalsts, publicitāte un ārēja komunikācija. ▪ Attīstīt pedagogu palīgu pieejamību. ▪ Katrā vispārējās, t.sk. pirmsskolas, izglītības iestādē nodrošināt vismaz 1 speciālā pedagoga slodzi. ▪ Veicināt pedagogu tālākizglītību speciālajā pedagoģijā un iekļaujošajā izglītībā.	▪ Atalgojuma konkurētspējas samazināšanās dēļ samazinās kvalitatīva izglītības personāla piesaistes un noturēšanas iespējas, kas rada cilvēkresursos ieguldīto līdzekļu ilgtspējas riskus. ▪ Pieaug konkurence pēc augsti kvalificētiem pedagogiem. ▪ Pedagogu, kuri strādā ar bērniem ar speciālām vajadzībām, izdegšana.
INFRASTRUKTŪRA UN NODROŠINĀJUMS	
▪ Plānot jaunu/-as izglītības iestāžu būvniecību un/vai paplašināšanu. ▪ Rekonstruēt Mārupes Mūzikas un mākslas skolu.	▪ Augstas nekustamo īpašumu un būvniecības pakalpojumu cenas Mārupes novadā.

8 KOPSAVILKUMS UN SECINĀJUMI

Mārupes novada izglītības attīstības stratēģijas 2020.-2026. gadam mērķis ir apzināt pašreizējo situāciju un pastāvošos izaicinājumus un noteikt Mārupes novada specifiskās attīstības tendences un iespējamās nākotnes vajadzības izglītības nozarē. Eiropas Savienības kontekstā izaugsmes un attīstības stūrakmens ir kvalitatīva un pieejama izglītība, kas sniedz daudzveidīgas kompetences un prasmes visiem iedzīvotājiem, veicinot sociālo vienlīdzību un reģiona globālo konkurētspēju. Latvijas mērogā nozīmīgākie izaicinājumi vispārējā izglītībā ir resursu efektivitāte un izglītības kvalitāte: lai arī ir uzsākti nacionāla līmeņa projekti gan attiecībā uz izglītības saturu, gan skolu tīkla reforma, starptautiski izvērtējumi norāda uz salīdzinoši zemiem skolēnu mācību rezultātiem, neadekvāti zemu pedagogu atalgojumu, pedagogu profesijas prestiža trūkumu, skolotāju novecošanos un neiedzīvinātu iekļaujošo izglītību. Arī Latvijas attīstības plānošanas dokumentos īpaši akcentēta nepieciešamība attīstīt pieaugušo izglītību kā iespēju kopējai tautsaimniecības izaugsmei un sociālās nevienlīdzības mazināšanai. Sociālā iekļaušana un mūžizglītība varētu būt nozīmīgi izglītības attīstības virzieni ES fondu 2021.-2027. gada periodā³⁰.

Izglītība ir Mārupes novada pašvaldības prioritāte. Pieaugošais bērnu skaits novadā ir mudinājis pašvaldību paplašināt izglītības iestāžu infrastruktūru. Laikā no 2014. līdz 2018. gadam Mārupes pašvaldības izdevumi izglītībai ir palielinājušies par 58%. Izglītība nemainīgi ir vadošā pozīcija pašvaldības budžetā, sastādot 50% no pašvaldības budžeta 2018. gadā. Izglītības pakalpojumus Mārupes novadā sniedz 8 pašvaldības izglītības iestādes: PII "Lienīte", PII "Zeltrīti", PII "Mārzemīte", Mārupes pamatskola, Jaunmārupes pamatskola, Skultes sākumskola, Mārupes vidusskola un Mārupes Mūzikas un mākslas skola. Izglītības pakalpojumus Mārupes novadā sniedz arī virkne privāto izglītības pakalpojumu sniedzēju, kuri lielākoties īsteno pirmsskolas izglītības programmas. Interesu izglītība tiek piedāvāta visas pašvaldības izglītības iestādēs, un pieejamais interešu izglītības klāsts ir plašs un daudzveidīgs, aptverot sporta, deju, mūzikas, mākslas, kultūras, valodu un STEM jomas. Visus izglītības pakalpojumus raksturo telpu trūkums, un pašvaldības izglītības iestādes nespēj pilnībā apmierināt pieprasījumu pēc vispārējās, interešu un profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumiem izglītojamo vietu skaita ziņā. Problemātiska ir ne vien izglītības pakalpojumu kapacitāte, bet arī piekļuve tām – vairākas pašvaldības izglītības iestādes ir grūti sasniedzamas ar sabiedrisko transportu. Izglītības pakalpojumu primārā mērķa grupa Mārupes pašvaldībā ir bērni un jaunieši, taču pieaugušo izglītības piedāvājums ir nepietiekams.

Kopējais izglītojamo skaits pašvaldības izglītības iestādēs Mārupes novadā 2018./2019. m.g. sasniedza 3760 izglītojamus; izglītojamo skaits laika posmā no 2014. līdz 2018. gadam ir pieaudzis par 55%. Procentuāli vislielākais pieaugums vērojams vidējās izglītības līmenī, kur izglītojamo skaits pieaudzis vairāk nekā divas reizes (par 117%). Skaitliski lielākais pieaugums vērojams sākumskolas (+628 izglītojamie) un PII (+400 izglītojamie) posmos. Mārupes vidusskola ir lielākā izglītības iestāde novadā, kurā mācās aptuveni puse no visiem 1.-12. klašu skolēniem novadā. Lielākā izglītojamo migrācija ir ar Rīgas pašvaldību: 83% citu pašvaldību izglītojamie, kuri mācās Mārupes novada izglītības iestādēs, ir deklarēti Rīgas pašvaldībā; 87% Mārupes novadā deklarēto izglītojamie, kas mācās citās pašvaldībās, mācās Rīgas pašvaldības izglītības iestādēs. Visbiežāk Mārupes novadā deklarētie izglītojamie, kas mācās citu pašvaldību izglītības iestādēs, apmeklē vidusskolas, ģimnāzijas un valsts ģimnāzijas Pārdaugavas apkaimē Rīgā.

Izglītojamo ar speciālām vajadzībām īpatsvars Mārupes novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs 2018./2019. m.g. sastādīja 3%. Izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaitam kopējā populācijā ir tendence palielināties. Pieaug arī tādu izglītojamo skaits, kuriem netiek diagnosticētas speciālās vajadzības, taču kuriem nepieciešams papildu atbalsts izglītības procesā. Lielais bērnu skaits PII grupās un klasēs un ierobežotā telpu infrastruktūra iepretim aizvien pieaugošam izglītojamo skaitam neveido iekļaujošajai izglītībai atbalstošus apstākļus. Izglītojamo izaugsmei un atbalstam būtu nepieciešams papildu atbalsta personāls, jo īpaši speciālo pedagogu, nodrošinājums, kā arī pedagogu palīgi. Resursu ieguldījumi atbalsta pakalpojumu un atbalstošās mācību vides veidošanā ir saistīti ar iekļaujošās izglītības politikas attīstību pašvaldības līmenī.

Mārupes novada pašvaldības iestāžu pedagogi ir ievērojami jaunāki, kā vidēji Latvijā. ~80% pedagogu strādā pilnu slodzi, salīdzinoši ar 52% vidēji valstī. Lielākā daļu pedagoģiskā personāla veido sievietes, un vīriešu īpatsvars pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs Mārupē ir neredzams, savukārt pirmsskolas izglītības iestādēs - neredzams augstāks, nekā vidēji valstī. Mārupes novada pedagogi aktīvi, regulāri un mērķtiecīgi iesaistās profesionālo kompetenču pilnveidē. Esošā pedagogu vecuma struktūra un aktīvā pedagogu profesionālā pilnveide

³⁰ LR Ministru kabinets (11.12.2018.). Informatīvais ziņojums par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40467269>, skatīts 16.04.2019.

rada labus priekšnosacījumus izglītības resursu pēctecībai un ilgtspējai. Pedagogu atalgojuma konkurētspējas samazināšanās rada kvalitatīva izglītības personāla noturēšanas un arī piesaistes riskus.

Mārupes pašvaldības izglītības iestāžu rezultāti (9. klašu valsts pārbaudes darbi, 12. klašu CE) ir ievērojami augstāki par vidējo līmeni vidusskolās un nedaudz augstāki kā ģimnāzijās Latvijā vidēji. Gan pamatskolas, gan vidusskolas posmos ir augsti sasniegumi angļu valodā, kas pārsniedz valsts ģimnāziju vidējo līmeni. Mārupes novadā Jaunmārupes pamatskola un Mārupes vidusskola ir sekmju līderi pamatskolas posmā latviešu valodā, matemātikā un angļu valodā. Pēdējo 5 gadu laikā lielākais olimpiāžu dalībnieku īpatsvars ir Mārupes vidusskolā: katru gadu aptuveni 13% izglītojamo piedalās mācību priekšmetu olimpiādēs. Gadu no gada olimpiāžu dalībnieku skaits dažādās izglītības iestādēs variē, taču kopumā tam ir tendence pieaugt. Ieteicams pilnveidot izglītojamo sniegumus zinātniski pētnieciskajā darbā – laika posmā no 2014./2015. līdz 2018./2019. m.g. 14 izglītojamie ir piedalījušies reģionālajā zinātnisko darbu konferencē, bet 3 izglītojamie – valsts zinātniskajā konferencē.

Demogrāfijas analīze rāda, ka Mārupes iedzīvotāju vecuma struktūra ļaus nodrošināt iedzīvotāju skaita pieaugumu pat krīzes scenārija gadījumā. Demogrāfijas prognožu "bāzes" scenārijā Mārupes novada iedzīvotāju skaits turpinās strauji pieaugt, un pieprasījuma pēc izglītības pakalpojumiem prognozes ir sekojošas:

- ▶ Pieprasījums pēc pirmsskolas izglītības pakalpojumiem turpmāko 10 gadu laikā pieaugs aptuveni par 230 bērniem. Pieprasījums straujāk (+40 līdz 50 bērni/gadā) pieaugs laika posmā līdz 2024. gadam, pēc tam līdz 2030. gadam tas stabilizēsies un tad atkal sāks pieaugt;
- ▶ Pieprasījums pēc 1.-6. klašu izglītības stabili pieaugs. Sākotnēji (līdz 2024. gadam) tas palielināsies par aptuveni 120-140 bērniem ik gadu, pēc tam pieaugums palēnināsies;
- ▶ Pieprasījums pēc 7.-9. klašu izglītības strauji pieaugs. Sākotnēji (līdz 2024. gadam) tas pieaugs par 60-80 bērniem ik gadu, tad pieaugums palēnināsies;
- ▶ Pieprasījums pēc vidusskolas izglītības pieaugs visstraujāk, dubultojoties jau ap 2026. gadu. Mazāk straujš pieaugums turpināsies arī pēc tam.

Vērtējot attīstību dalījumā pa Mārupes apdzīvotajām vietām, straujākais izglītības pakalpojumu pieprasījuma pieaugums ir gaidāms Tīrainē un tās tiešā tuvumā, kas saistīts ar intensīvu daudzdzīvokļu namu būvniecību un būvatļauju izsniegšanu. Jāpievērš uzmanība topošajam Vētru ciemam, kā arī tam piegulošajai Mārupes ciema dienvidu daļai: šajā novada teritorijā tiek attīstīts liels skaits jaunu dzīvojamo savrupmāju, kā arī rindu mājas un jau tuvākajos gados pieprasījums pēc jaunāko skolas klašu izglītības šeit var būt tik liels, ka ir pamatoti attīstīt jaunu izglītības iestādi.

9 PIELIKUMI

1. pielikums. Demogrāfijas analīze un prognozes

Demogrāfijas analīzei un prognozēm tika izmantoti CSP dati par iedzīvotāju skaitu, mirstību, dzimstību un migrāciju. Darba ietvaros šie dati tika salīdzināti ar PMLP datiem par Mārupes novadā deklarētajiem iedzīvotājiem dalījumā pa šādām vecuma grupām: 0-14, 15-24, 25-49, 50-64, >64. Tika salīdzināti uz CSP datiem balstīto demogrāfisko prognožu dati 2019. gada 1. janvārim (darba izstrādes brīdī faktiskie dati vēl nebija pieejami) un faktiskie PMLP dati uz 2019. gada 1. janvāri (skat. 1.1. tabula).

1.1. tabula: **Deklarēto iedzīvotāju skaits PMLP datos (uz 21.02.2019.) un iedzīvotāju skaits CSP datos Mārupes novadā (prognoze 2019. g.)**

	0-14	15-24	25-49	50-64	65 un vairāk	Kopā
PMLP	5 841	1 694	9 622	3 031	1 837	22 025
CSP (prognoze)	5 736	1 771	8 387	2 756	1 822	20 472
Starpība	105	-77	1 235	275	15	1 553
%	1,8	-4,5	12,8	9,1	0,8	7,1

Atšķirība starp PMLP un CSP datiem ir būtiska: 7,1%. Dalījumā pa vecuma grupām atšķirība svārstās:

- Līdz 14 gadus vecu mārupiešu skaits abos avotos atšķiras nebūtiski – PMLP dati uzrāda par 1,8% augstāku skaitu.
- 15-24 gadus vecu mārupiešu skaits abos avotos atšķiras būtiskāk, pie kam pretēji – PMLP dati uzrāda par 4,5% mazāku mārupiešu skaitu, nekā CSP datos balstītās prognozes.
- Vislielākā atšķirība vērojama 25-49 gadus vecu mārupiešu skaita vērtējumā – PMLP uzrāda par 1 235 (12,8%) vairāk iedzīvotāju, nekā CSP dati.
- 50-64 gadus vecu iedzīvotāju skaits PMLP datos ir par 275 jeb 9.1% lielāks, nekā CSP prognozētajos datos.
- Nenozīmīga ir PMLP un CSP datu atšķirība 65 un vairāk gadus vecu iedzīvotāju grupā – PMLP dati uzrāda par 15 vairāk iedzīvotāju nekā pārrēķinātie CSP dati.

Rezumējot, lielākās atšķirības ir vērojamas darbaspējīgo iedzīvotāju grupā. Mārupes novadā ir deklarējušies krietni vairāk šīs vecuma grupas iedzīvotāju, nekā to uzrāda CSP dati.

Demogrāfiskās situācijas nākotnes perspektīvas prognozei PMLP dati nav izmantojami, jo:

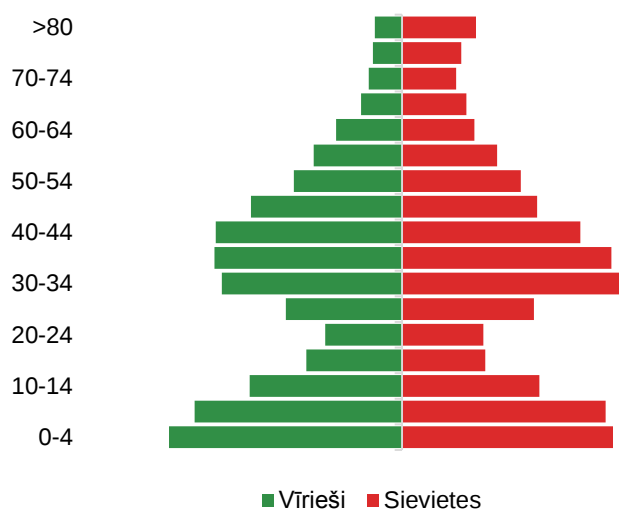
- PMLP dati neatbilst vēsturisko perspektīvu, tie neiekļauj informāciju par dzimstību un mirstību dažādās vecuma grupās, migrāciju dažādās vecuma grupās. Līdz ar to šie dati nesniedz pietiekamu informācijas daudzumu nākotnes prognožu veikšanai.
- PMLP dati kopumā ir uzskatāmi par neprecīzākiem, jo tie atspoguļo iedzīvotāju pielāgošanos dažādu Latvijas pašvaldību atšķirīgajai sociālajai politikai, cenšoties deklarēties tajā pašvaldībā, kurā tiek kompensēti noteikti pakalpojumi, piemēram, aukļu dienests, pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamība, transporta izdevumi, ēdināšana izglītības iestādēs u.tml. Īpaši izteikta šī tendence ir Rīgā un Pierīgā, kur cilvēku mobilitāte ir augsta un liela daļa iedzīvotāju ir "svārstmigranti", t.i. ikdienā pārvietojas starp pašvaldībām. Arī CSP datiem piemīt trūkumi, t.sk. šobrīd jau ir pagājis ilgs laiks kopš pēdējās tautas skaitīšanas, tomēr šie dati ir uzskatāmi par salīdzinoši precīzākiem.

DEMOGRĀFISKĀ SITUĀCIJA UN PROGNOZES MĀRUPES NOVADĀ

Iedzīvotāju vecuma struktūra Mārupes novadā ir Latvijai netipiska: lielākā daļa iedzīvotāju ir 30-44 un 0-9 gadu vecumā, senioru īpatsvars ir zems (skat. 1.1. attēls). Mārupes novadā lielā skaitā ienāk jauni iedzīvotāji. Esošā iedzīvotāju vecuma struktūra un tendences ļauj prognozēt augstu dzimstību arī nākotnē. Iedzīvotāju skaits 15-24 gadu grupā ir samērā zems, kas liecina, ka tuvākajos gados auglīgo vecumu sasniegs aizvien mazāk novada iedzīvotāju, tomēr iedzīvotāju skaitu ietekmēs jaunienācēji. Ja turpmākajos gados jaunu iedzīvotāju ienākšana novadā krasi samazināsies, arī jaundzimušo skaits var kristies. Jāatzīmē, ka 2018. un 2019. gada būvniecības sezonā izsniegts ievērojami lielāks skaits būvatļauju mājokļu būvniecībai (attiecīgi 950 un 1050 iedzīvotājiem),

nekā iepriekšējos gados, kas ļauj prognozēt vēl lielāku iedzīvotāju skaita pieaugumu novadā. Šādas demogrāfiskās tendences sola krasu izglītojamo skaita pieaugumu novada izglītības iestādēs jau tuvākajos gados.

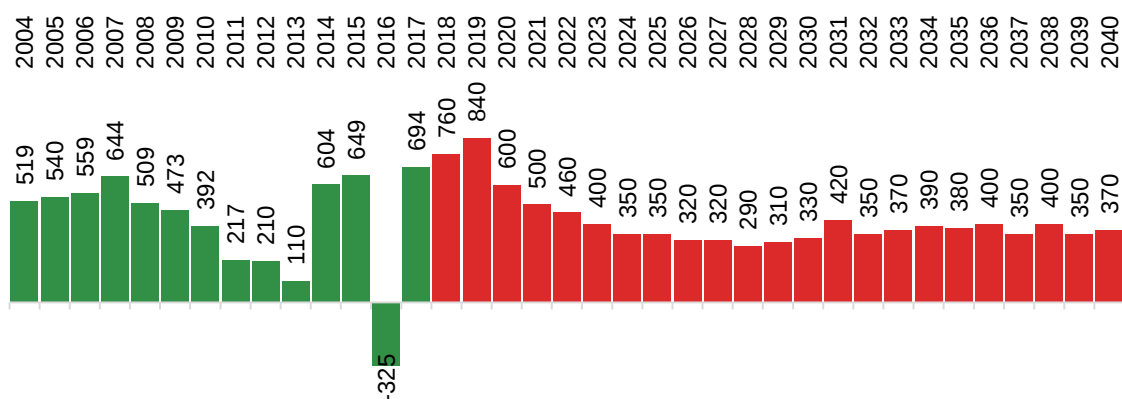
1.1. attēls: Iedzīvotāju vecuma struktūra Mārupes novadā, 2018. gads.
(Avots: CSP)

■ Bāzes scenārijs

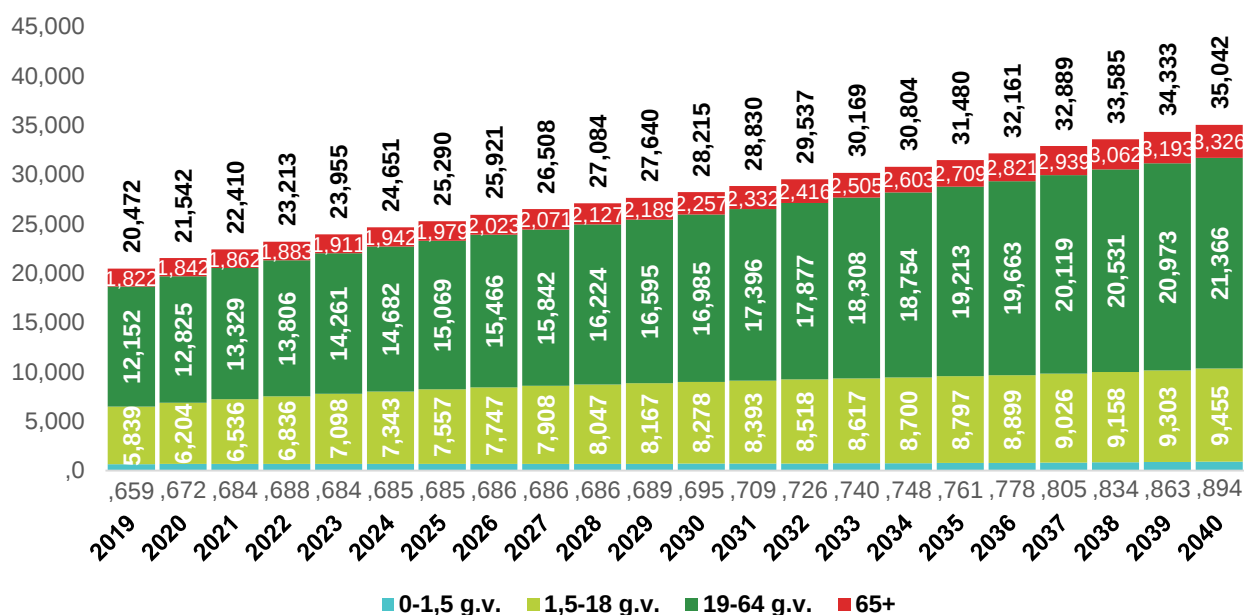
Bāzes scenārijā tiek pieņemts, ka novadā turpināsies līdzšinējās demogrāfiskās tendences, t.i. pakāpeniski samazināsies mirstības rādītāji, nedaudz pieaugs dzimstības koeficients, un galvenais – turpināsies jaunu iedzīvotāju ienākšana novadā. Balstoties uz informāciju par izsniegtajām būvatļaujām jaunu mājokļu būvniecībai novadā, tiek pieņemts, ka migrācijas maksimums tiks sasniegts 2019. gadā, pēc tam jaunu iedzīvotāju ienākšana kritīsies un stabilizēsies, kopējam iedzīvotāju skaitam ik gadu pieaugot par 300-380 (skat. 1.2. attēls). Šis skaitlis ir zemāks, nekā pieaugums 2004.-2009. gadā, jo tiek pieņemts, ka turpmāk palielināsies Rīgas kā dzīvesvietas popularitāte, kā arī ir samazināsies kopējais iedzīvotāju skaits Latvijā.

1.2. attēls: Migrācijas saldo nākotnes prognoze Mārupes novadam, bāzes scenārijs.
(Avots: CSP)

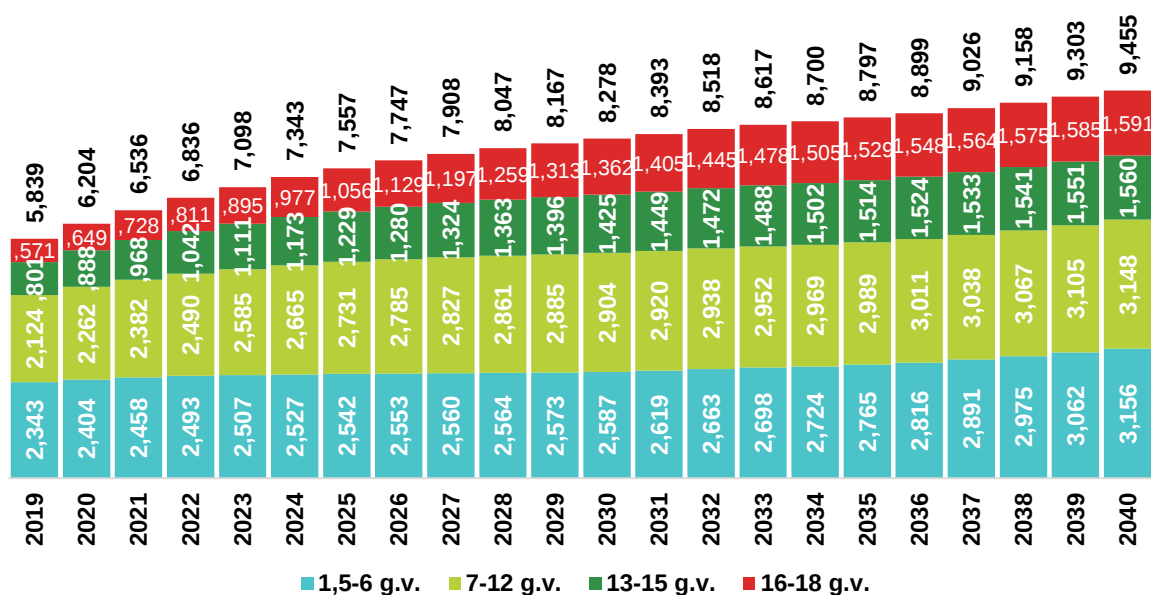
Bāzes scenārijā Mārupes novada iedzīvotāju skaits turpinās stabili pieaugt (skat. 1.3. attēls).

1.3. attēls: Iedzīvotāju skaita nākotnes prognoze (pa vecuma grupām) Mārupes novadam, bāzes scenārijs.
(Avots: CSP)

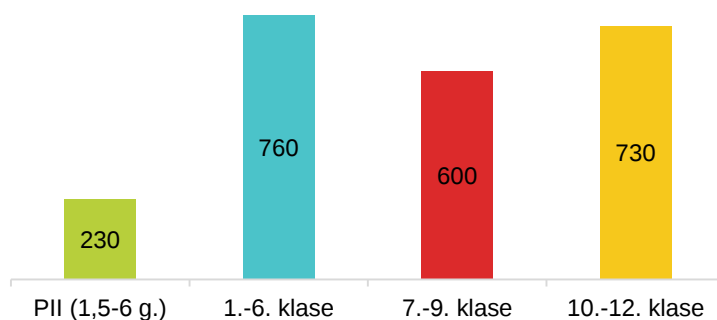
Bāzes scenārijā pieaugs visu vecuma grupu iedzīvotāju skaits, jo īpaši darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaits (skat. 1.4. attēls). Visās izglītojamo vecuma grupās pieaugums turpināsies arī pēc 2029. gada.

1.4. attēls: Bērnu un jauniešu skaita nākotnes prognoze Mārupes novadam, bāzes scenārijs.
(Avots: CSP)

Bāzes scenārijā tiek prognozēts, ka turpmākajos gados stabilizēsies pieprasījums pēc pirmsskolas izglītības pakalpojumiem: 1,5 līdz 6 gadus vecu bērnu skaits turpmākajos 10 gados pieaugs par aptuveni 230 bērniem. Ja novadā turpināsies stabila iedzīvotāju ienākšana, ap 2030. gadu pieprasījums pēc pirmsskolas izglītības pakalpojumiem pieaugs straujāk. Straujāk pieaugs pieprasījums pēc sākumskolas pakalpojumiem 1.-6. klasēs (7-12 gadus veci bērni): laika posmā līdz 2029. gadam šāda vecuma bērnu skaits pieaugs par aptuveni 760. 7.-9. klašu izglītojamo skaits (13-15 gadus veci jaunieši) pieaugs par aptuveni 600. Visstraujāk pieaugs pieprasījums pēc vidējās izglītības: 10.-12. klašu izglītojamo skaits (16-18 gadus veci jaunieši) līdz 2029. gadam vairāk nekā dubultosies, pieaugot par 730 potenciālajiem izglītojamiem.

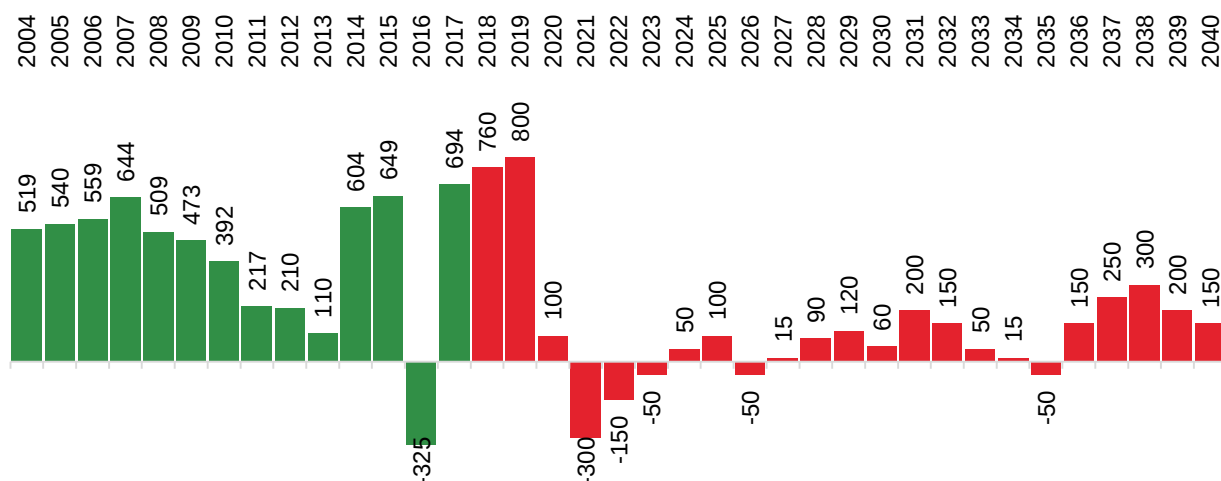
1.5. attēls: Izglītojamo skaita pieaugums laika posmā 2018.-2028. g., bāzes scenārijs.
(Avots: CSP)

▪ Krīzes scenārijs

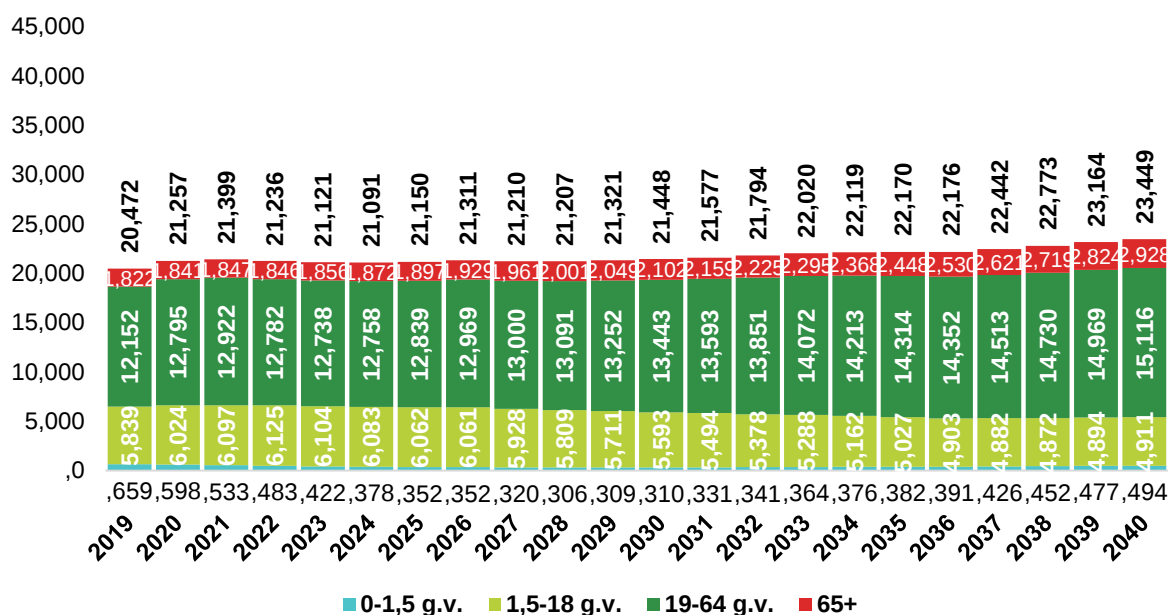
Krīzes scenārijā tiek pieņemts, ka ieceļošana Mārupes novadā krasi samazināsies un būs vai nu negatīva vai būtiski mazāka, nekā līdz šim. Šāda tendence saglabāsies ilgstoši, situācijai pakāpeniski uzlabojoties tikai prognožu perioda beigās pēc 2035. gada. Šāda situācija ir iespējama ne tikai sociālekonomiskas krīzes gadījumā bet, piemēram, Rīgas pilsētai strauji uzlabojot savu pievilcību jaunu mājokļu attīstībā vai Mārupes novadam pieņemot lēmumu krasi ierobežot jaunu mājokļu attīstību pašvaldībā.

1.6. attēls: Migrācijas saldo nākotnes prognoze Mārupes novadam, krīzes scenārijs.
(Avots: CSP)

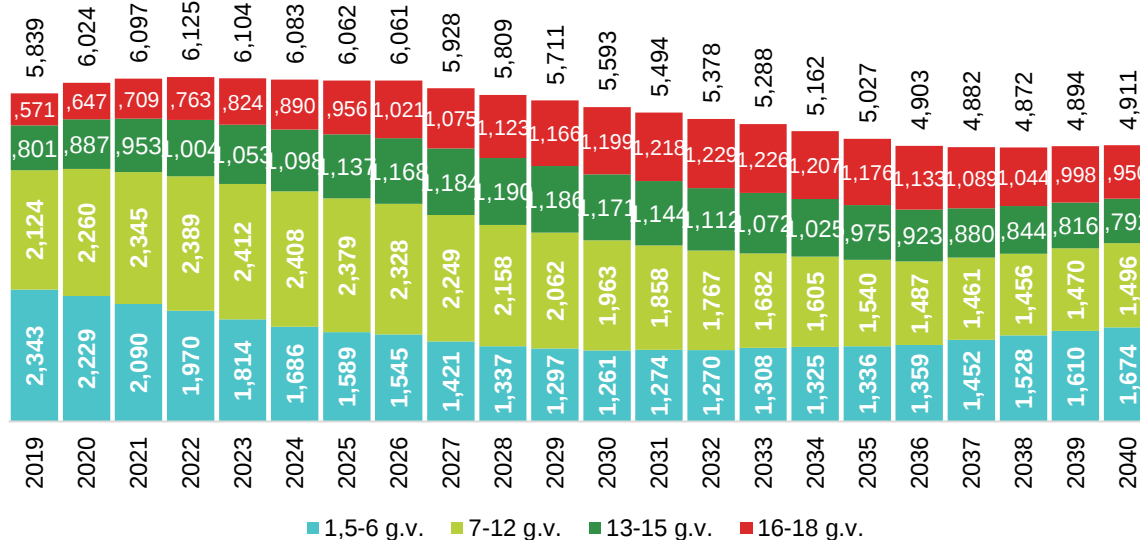
Krīzes scenārijs tomēr nenovestu pie kopējā iedzīvotāju skaita krišanās novadā, jo jau esošais iedzīvotāju vecuma sastāvs ļauj saglabāt un pat nedaudz palielināt iedzīvotāju skaitu pat tad, ja ienācēju plūsma novadā apsīkst.

1.7. attēls: Iedzīvotāju skaita nākotnes prognoze (pa vecuma grupām) Mārupes novadam, krīzes scenārijs.
(Avots: CSP)

Tomēr krīzes scenārijā būtiski mainīsies iedzīvotāju vecuma struktūra: strauji samazināsies jaundzimušo skaits, tam pakāpeniski atsākot pieaugt no 2029. gada un tā arī nesasniedzot pašreizējo līmeni. Samazināsies arī pirmsskolas un skolas vecuma bērnu un jauniešu skaits, nedaudz pieaugs darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju skaits. Ap 2030. gadu straujāk sāks pieaugt senioru skaits, tomēr tas joprojām saglabāsies neliels.

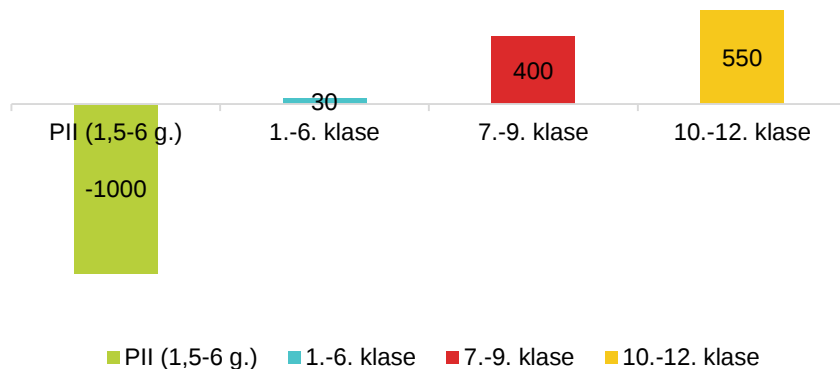
1.8. attēls: Bērnu un jauniešu skaita nākotnes prognoze (pa izglītības vecuma grupām) Mārupes novadam, krīzes scenārijs.
(Avots: CSP)

Krīzes scenārijā dažāda vecuma izglītojamo skaits mainīsies atšķirīgi (skat. 1.9. attēls). Sākotnēji visstraujāk kritīsies pirmsskolas vecuma izglītojamo skaits, kas atsāks pieaugt tikai ap 2031. gadu, būtiski atpaliekot no pašreizējā skaita arī 2040. gadā. 7-12 gadus vecu bērnu skaits vairākus gadus turpinās pieaugt, bet ap 2030. gadu tas sāks strauji kristies un būs ievērojami mazāks, nekā tagad. 13-15 gadus vecu izglītojamo skaits pieaugs būtiski: ap 2028. gadu tas būs aptuveni par 400 izglītojamiem lielāks, nekā pašlaik. Pēc tam tas aizvien straujāk kritīsies, sasniedzot tagadējo skaitu ap 2040. gadu. Vidusskolas vecuma izglītojamo skaits pat krīzes scenārijā strauji

pieaugs – nākamo 10 gadu laikā palielinoties aptuveni 2 reizes. 16-28 gadus vecu jauniešu skaits sāks kristies tikai ap 2035. gadu un pat 2040. gadā tas būs ievērojami lielāks, nekā pašlaik.

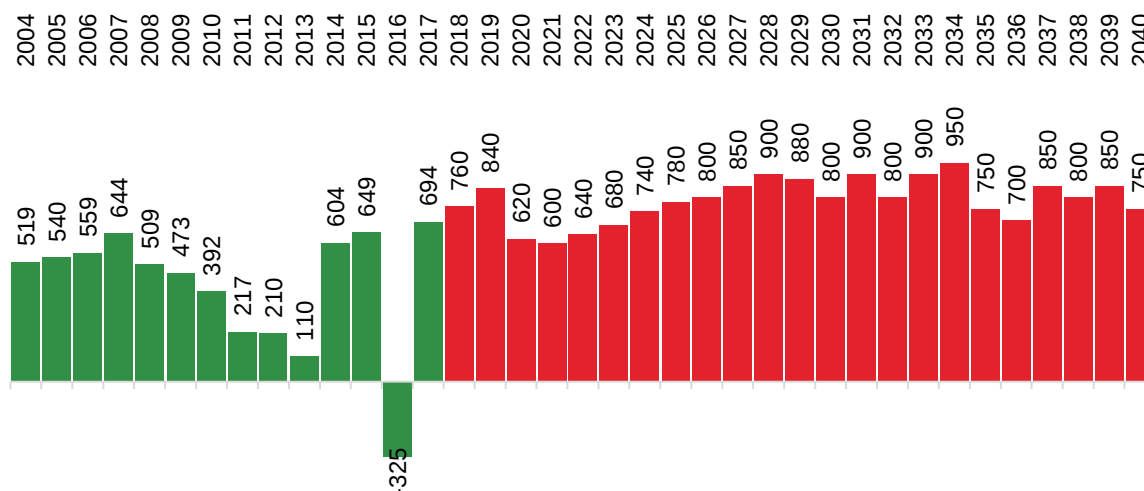
1.9. attēls: Izglītojamo skaita izmaiņas laika posmam 2018.-2028. g., krīzes scenārijs.
(Avots: CSP)

■ **Imigrācijas scenārijs**

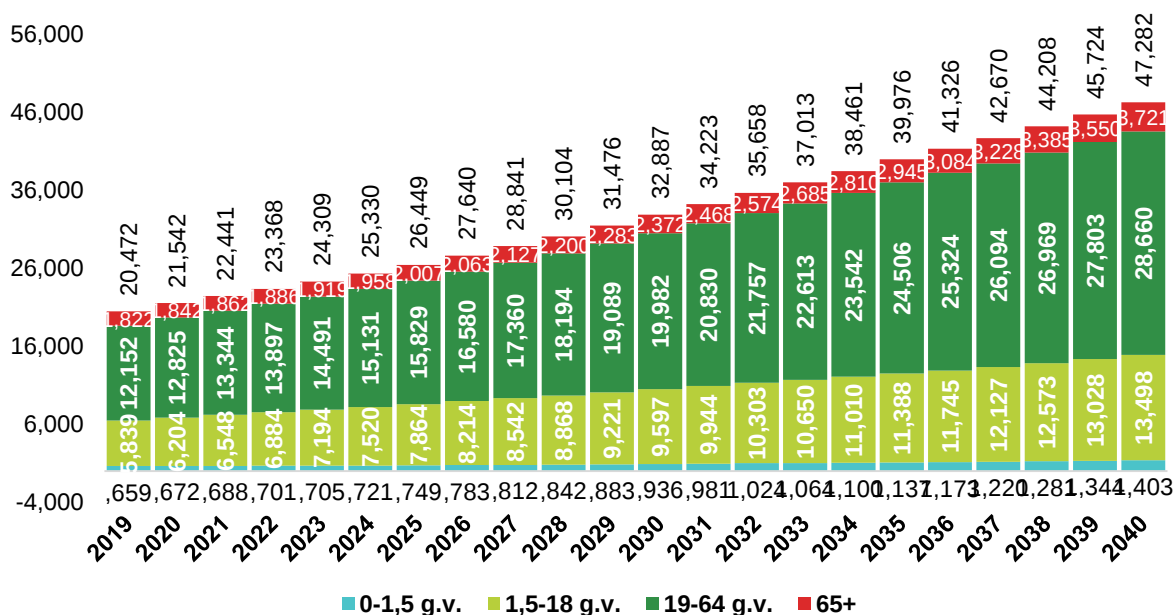
Imigrācijas scenārijā tiek pieņemts, ka Mārupes novadā iedzīvotāju skaits strauji pieaug, pateicoties liela skaita ienācēju. Šāds scenārijs ir iespējams situācijā, ja, pirmkārt, Latvijā tiek īstenota atvērta imigrācijas politika un valsts ir pietiekami pievilcīga liela skaita iebraucēju un, otrkārt, ja Mārupes novada pašvaldība pieļauj plašu intensīvas dzīvojamās apbūves teritoriju attīstību.

4510. attēls: Migrācijas saldo nākotnes prognoze Mārupes novadam, imigrācijas scenārijs.
(Avots: CSP)

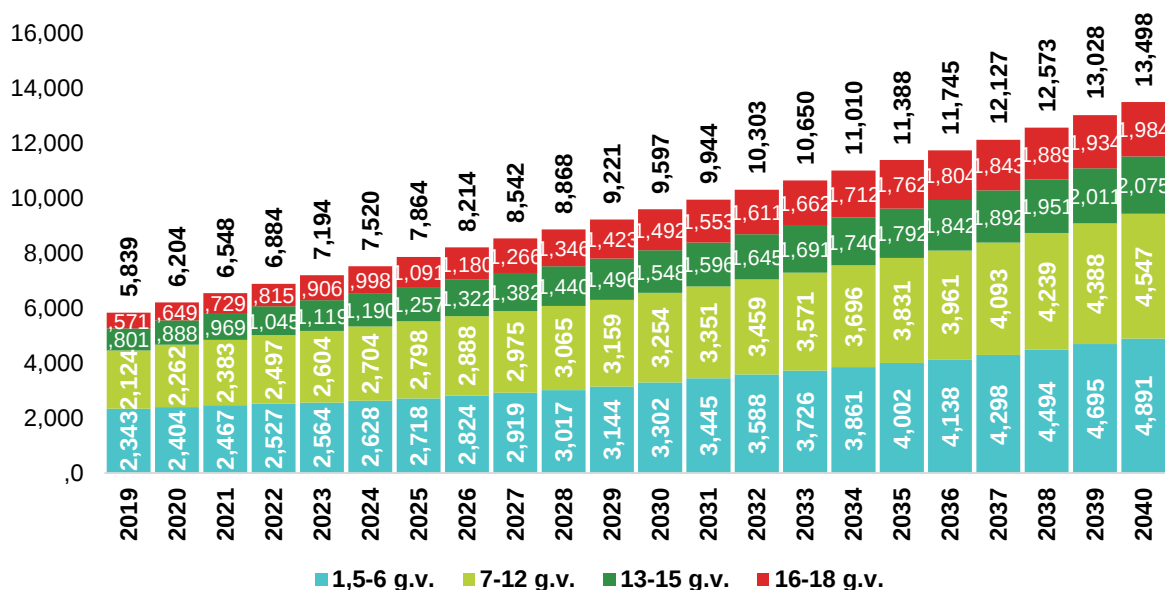
Šādā situācijā iedzīvotāju skaits novadā pieaug ļoti strauji visās vecuma grupās, bet jo īpaši jaundzimušo un darbaspējīgā vecuma grupās. Iedzīvotāju skaits novadā šī scenārija ietvaros dubultosies ap 2036. gadu, 16 gadu laikā. Salīdzinājumam: tagadējais Mārupes novada iedzīvotāju skaits dubultojās 18 gadu laikā: no 2000. līdz 2018. gadam.

4611. attēls: Iedzīvotāju skaita nākotnes prognoze (pa vecuma grupām) Mārupes novadam, imigrācijas scenārijs.
(Avots: CSP)

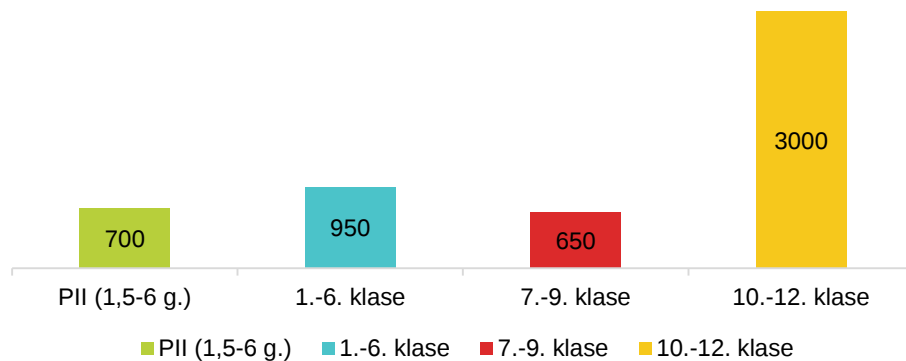
Imigrācijas scenārijā izglītojamo skaits visās vecuma grupās pieaugs straujāk, nekā bāzes varianta gadījumā.

47. attēls: Bērnu un jauniešu skaita nākotnes prognoze (pa izglītības vecuma grupām) Mārupes novadam, imigrācijas scenārijs.
(Avots: CSP)

Imigrācijas scenārijā pirmsskolas izglītības iestādēs pieprasījums dubultosies ap 2039. gadu, 1.-6. klašu grupās – ap 2038. gadu, 7.-9. klašu grupās ap 2031. gadu un vidusskolas klašu grupās – jau ap 2026. gadu.

48. attēls: Izglītojamo skaita pieaugums laika posmam 2018.-2028. g., imigrācijas scenārijs.
(Avots: CSP)

DEMOGRĀFISKĀ SITUĀCIJA UN PROGNOZES BABĪTES NOVADĀ

Demogrāfiskā situācija Babītes novadā ir līdzīga Mārupes novada demogrāfiskajai situācijai: arī šeit vecuma piramidā izteiktāk dominē 30-44 gadus veci cilvēki un 0-9 gadus veci bērni. Tomēr šajā novadā ir nedaudz lielāks senioru īpatsvars, kā arī mazāk izteikts iedzīvotāju skaita sarukums 15-24 gadu vecuma grupā.

1.14. attēls: Iedzīvotāju vecuma struktūra Babītes novadā, 2018. gads.
(Avots: CSP)

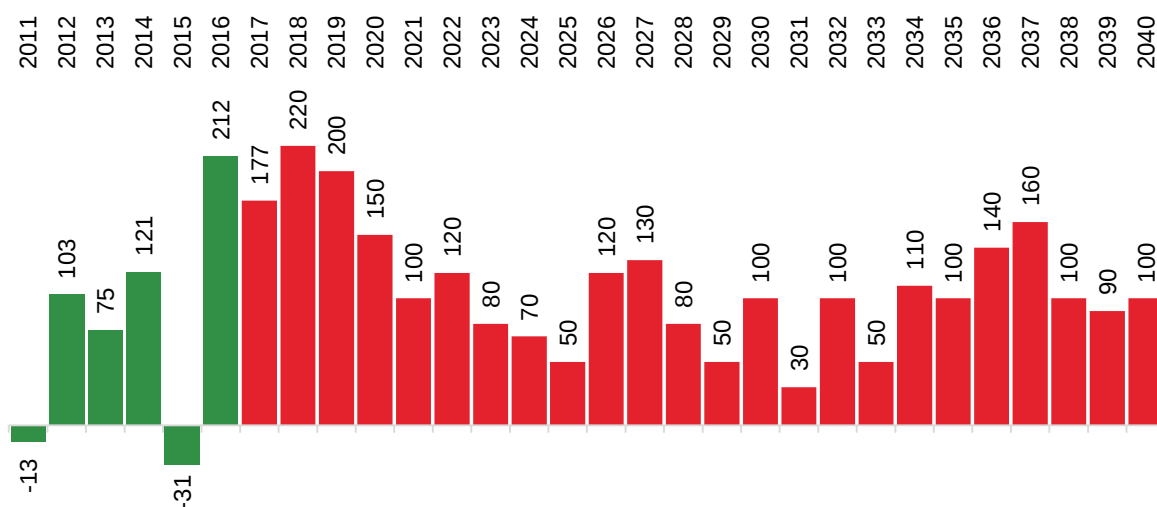

Līdzīgi, kā Mārupes novadā, arī Babītes novadā migrācijas saldo pārsvarā ir pozitīvs, divus gadus pat pārsniedzot Mārupes novada rezultātus. Kopumā pozitīvais migrācijas saldo novadā tomēr ir 2-3 reizes mazāks, nekā Mārupes novadā.

■ Bāzes scenārijs

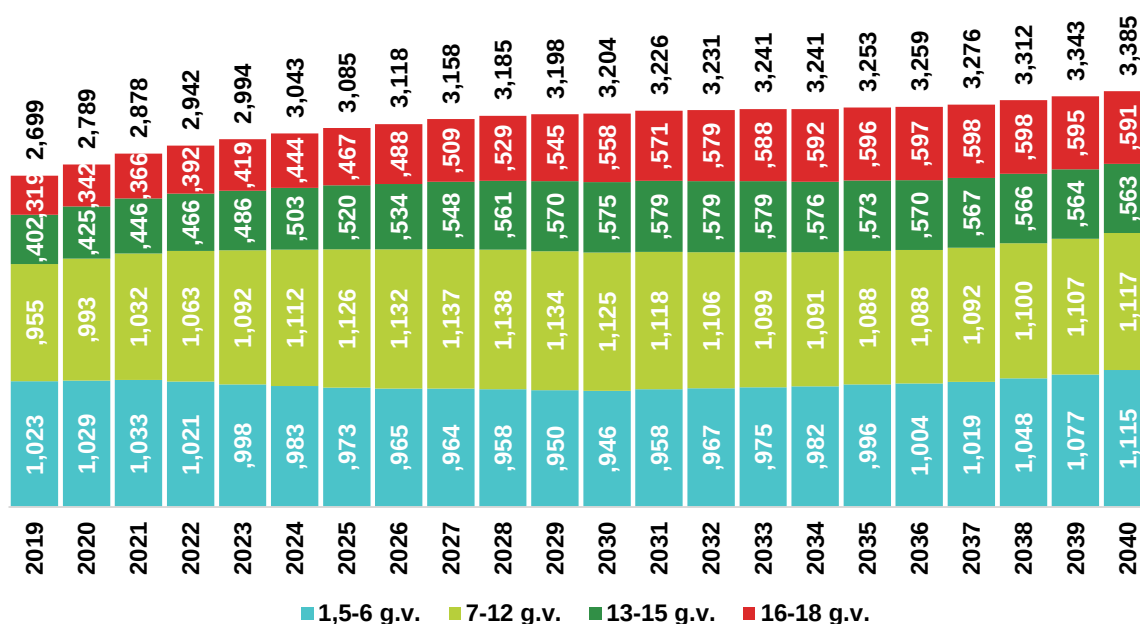
Līdzīgi kā Mārupes pašvaldībā, arī Babītes novada demogrāfijas prognožu bāzes scenārijā tiek pieņemts, ka turpmākais migrācijas saldo ir pozitīvs – pēc vairākus gadus ilga optimuma ap 2020. gadu migrācija samazinās, taču turpina būt pozitīva.

1. 15. attēls: **Migrācijas saldo nākotnes prognoze Babītes novadam, bāzes scenārijs.**
(Avots: CSP)

Šādā scenārijā pirmsskolas izglītības iestāžu vecuma bērnu skaits novadā līdz 2030. gadam nedaudz (-55 bērni; 6-8%) samazinās un tad pakāpeniski pieaug, tagadējo līmeni atgūstot tikai ap 2038.gadu. 1.-6. klašu izglītojamo skaits novadā līdz 2028. gadam mēreni pieaug par aptuveni 180 bērniem, pēc tam stabilizējas. 7.-9. klašu izglītojamo skaits līdz 2029. gadam pieaug par aptuveni 170 bērniem, bet pēc tam stabilizējas. Vidusskolas vecuma bērnu skaits līdz 2026. gadam samērā strauji pieaug par aptuveni 150 izglītojamiem, pēc tam pieaugums kļūst lēnāks un stabilizējas. Vidusskolēnu skaits pieaug ievērojami lēnāk, nekā Mārupes novadā.

1.16. attēls: **Bērnu un jauniešu skaita nākotnes prognoze (pa izglītības vecuma grupām) Babītes novadam, bāzes scenārijs.**
(Avots: CSP)

■ Krīzes scenārijs

Arī krīzes scenārija pieņēmumi ir līdzīgi kā Mārupes novada prognozēm. Šajā scenārijā iedzīvotāju skaits novadā stabilizējas, sasniedzot ~10800 un paliek gandrīz nemainīgs līdz 2040. gadam. Aptuveni par trešo daļu krītas jaundzimušo skaits, pakāpeniski sarūk izglītojamo skaits, stabilizējas un tad lēni pieaug darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju un senioru skaits. Pirmsskolas izglītības iestāžu vecumam atbilstošo bērnu skaits līdz 2033. gadam krītas teju 2 reizes un tad sāk lēnām pieaugt. 1.-6. klašu izglītojamo vecumam atbilstošo bērnu skaits līdz 2024. gadam pieaug par aptuveni 110 izglītojamiem un tad sāk pakāpeniski sarukt. 7.-9. klašu izglītojamo skaits

turpina pieaugt līdz 2029. gadam, palielinoties par aptuveni 130 bērniem, bet tad strauji sarūk. Vidusskolas vecuma bērnu skaits turpina pieaugt līdz 2032. gadam, palielinoties par aptuveni 230 bērniem. Pēc tam arī tas sāk sarukt.

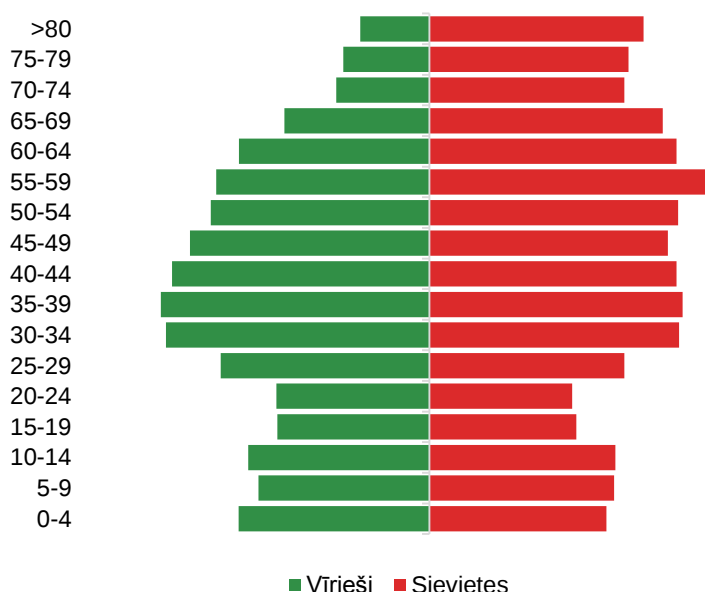
■ Imigrācijas scenārijs

Imigrācijas scenārija ietvaros novada iedzīvotāju skaits līdz 2040. gadam pieaug no 10350 līdz 17633. Raksturīgi, ka pat pie lielas imigrācijas jaundzimušo skaits novadā nepieaug līdz 2026. gadam, toties pēc tam pieaug strauji. Pirmsskolas un skolas vecuma audzēkņu skaits novadā šī scenārija ietvaros ik gadu pieaug aptuveni par 100. Strauji pieaug darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaits, gandrīz dubultojoties, savukārt senioru skaits pieaug tikai nebūtiski. Pirmsskolas vecuma izglītojamo skaits šī scenārija ietvaros saglabājas stabils līdz aptuveni 2025. gadam un tad sāk aizvien straujāk pieaugt, līdz 2040. gadam pieaugot par aptuveni 700. 1.-6. klasēm atbilstoša vecuma bērnu skaits novadā ik gadu stabili pieaug par 40-50 bērniem. 7.-9. klašu vecumam atbilstoša vecuma bērnu skaits ik gadu pieaug par 20 – 30 bērniem, līdz 2040. gadam gandrīz dubultojoties. Vidusskolas vecuma jauniešu skaits dubultojas ap 2034. gadu; tas ik gadu pieaug par 30-40.

DEMOGRĀFISKĀ SITUĀCIJA UN PROGNOZES OLAINES NOVADĀ

Olaines novadā demogrāfiskā situācija ir atšķirīga no situācijas Mārupes un Babītes novados un ir līdzīgāka situācijai Latvijā kopumā. No šī novada aizbrauc vairāk cilvēku, nekā tajā ierodas. Iedzīvotāju vecuma struktūra Olaines novadā līdzinās Latvijas iedzīvotāju vecuma struktūrai – lielākais skaits iedzīvotāju ir vecākās darbspējas iedzīvotāju grupā, pie kam novadā ir salīdzinoši vairāk senioru – sieviešu. Lai arī bērnu skaits novadā ir nedaudz pieaudzis, salīdzinot ar 15-24 gadus vecu jauniešu skaitu, šo bērnu skaits nākotnē neļaus atražot pašreizējo novada iedzīvotāju skaitu pie nosacījuma, ka novadā nesākas apjomīga imigrācija.

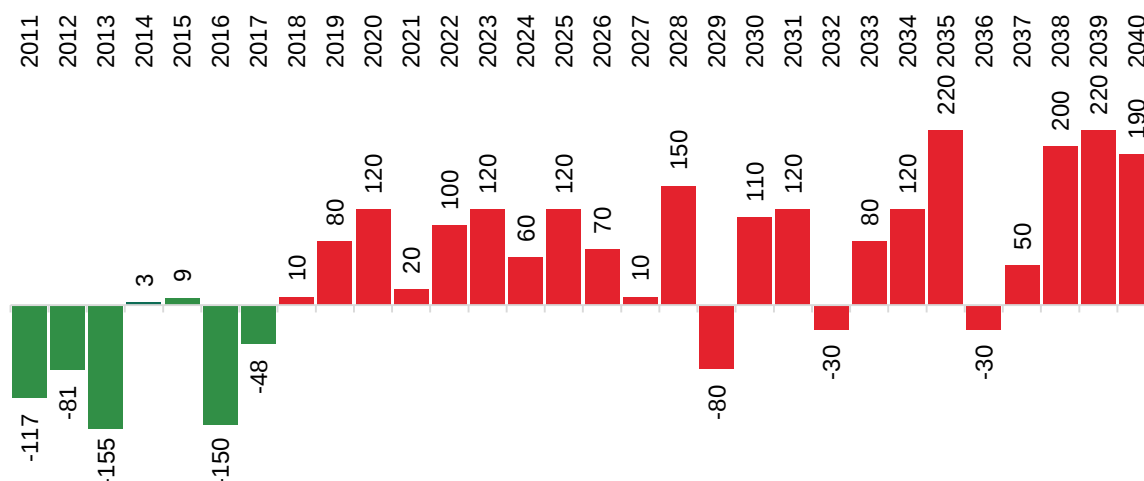
1.17. attēls: **iedzīvotāju vecuma struktūra Olaines novadā, 2018. gads.**
(Avots: CSP)

■ Bāzes scenārijs

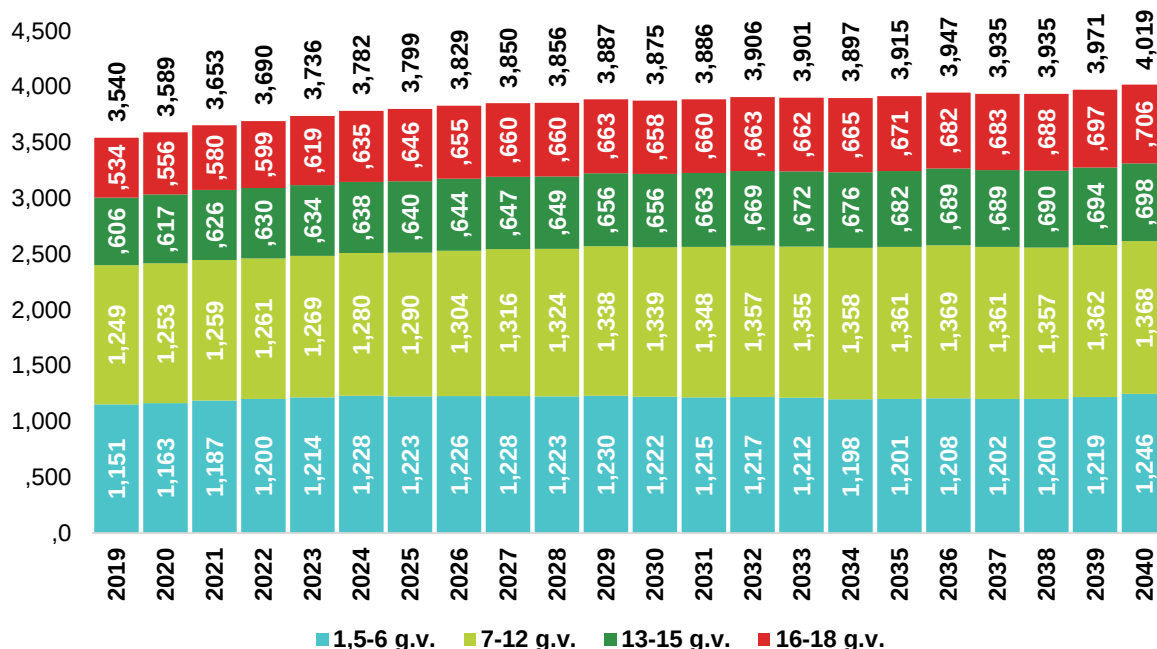
Bāzes scenārijā tiek pieņemts, ka Olaines novadā straujāk attīstās mājokļu būvniecība tiešā Rīgas tuvumā (Medemciems, Gaismas u.c. Rīgas tuvumā esoši ciemi) un apstājas iedzīvotāju aizplūšana no Olaines un Jaunolaines, pateicoties relatīvi zemākām mājokļa izmaksām un labas kvalitātes infrastruktūrai. Līdz ar to, līdzšinējais negatīvais migrācijas saldo novadā kļūst pārsvarā pozitīvs.

1.18.. attēls: Migrācijas saldo nākotnes prognoze Olaines novadam, bāzes scenārijs.
(Avots: CSP)

Bāzes scenārijā iedzīvotāju skaits novadā stabilizējas (ap 19300 iedzīvotāji) un ap 2027. gadu sāk nedaudz kristies, 2034. gadā samazinoties līdz 18831 iedzīvotājam. Pakāpeniski mainās iedzīvotāju vecuma struktūra: lēni pieaug jaundzimušo un bērnu skaits, nedaudz krītas darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju skaits, stabilizējas un pēc tam pakāpeniski sarūk senioru skaits. Pirmsskolas vecuma bērnu skaits novadā īpaši nemainās. Sākotnēji tas stabilizējas tagadējā līmenī un pēc tam, sākot no 2023. gada, lēni sāk pieaugt. 1.-6. klašu vecumam atbilstošu bērnu skaits, tomēr šī skaita izmaiņas ir samērā nebūtiskas. Arī 7.-9. klašu vecumam atbilstošu bērnu skaits būtiski nemainās – tas ik gadu pieaug par 5 – 8 bērniem. Nedaudz straujāk pieaug vidusskolas vecuma jauniešu skaits, tomēr arī šajā vecuma grupā pieaugums nav tik būtisks, kā Mārupes un Babītes novados.

1.18. attēls: Bērnu un jauniešu skaita nākotnes prognoze (pa izglītības vecuma grupām) Olaines novadam, bāzes scenārijs.
(Avots: CSP)

▪ Krīzes scenārijs

Krīzes scenārija gadījumā novadā iedzīvotāju aizplūšana turpinās līdz aptuveni 2027. gadam, tad situācija stabilizējas un migrācijas saldo tuvojas nullei. Krīzes scenārijā novada iedzīvotāju skaits ik gadu kritīsies no tagadējiem 19409 iedzīvotājiem (2018. gads) līdz 15118 iedzīvotājiem 2040. gadā. Skaits kritīsies visās vecuma grupās, lai gan kritums mazāk ietekmēs senioru skaitu, straujākais kritums būs jaundzimušo skaitam.

Krīzes scenārija rezultātā pirmsskolas vecuma bērnu skaits ik gadu krītas, līdz 2040. gadam samazinoties aptuveni divas reizes. Aptuveni tikpat strauji krītas 1.-6. klašu vecumam atbilstošo bērnu skaits: līdz 2024. gadam kritums būtu nebūtisks un tad kļūtu aizvien straujāks. 7.-9. klašu vecuma bērnu skaits līdz 2028. gadam saglabāsies tagadējā līmenī un tad aizvien straujāk sāks krities. Vidusskolas vecuma jauniešu skaits pieaug līdz 2028. gadam un tad sāk samazināties, samazinoties zem tagadējā vidusskolnieku skaita 2039. gadā.

▪ Imigrācijas scenārijs

Imigrācijas scenārija ietvaros novadā pakāpeniski pieaugs novadā ienākošo iedzīvotāju skaits, ap 2023. gadu tas stabilizēsies un pēc tam nedaudz kritīsies. Ik gadu novadā ienāks vidēji par 100-150 iedzīvotājiem vairāk, nekā to atstās. Šī scenārija ietvaros novadā iedzīvotāju skaits pieaugs. Sākotnēji, līdz 2022. gadam, iedzīvotāju skaits nedaudz kritīsies, bet tad tas sāks pieaugt, 2040. gadā sasniedzot 21793 iedzīvotājus. Salīdzinoši nelabvēlīgās iedzīvotāju vecuma struktūras dēļ Olaines novadā pat salīdzinoši liela imigrācija dos mazāku efektu, nekā Mārupes vai Babītes novados. Visstraujāk augs jaundzimušo skaits, bērnu un jauniešu skaits līdz 2022. gadam saglabāsies līdzšinējā līmenī un tad sāks pieaugt. Darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaits turpinās samazināties līdz 2023. gadam un tad pakāpeniski palielināsies. Senioru skaits stabilizēsies un perioda beigās pat nedaudz kritīsies.

2. pielikums: Informācija par pašvaldības un privāto izglītības iestāžu juridisko statusu, akreditācijas termiņiem un izglītības programmām

Izglītības posms	N. p. k.	Iestādes nosaukums	Juridiskais statuss	Faktiskā adrese (kur tiek sniegts pakalpojums)	Akreditācijas termiņš	Īstenotās programmas 2018./2019. m.g.	Izglītojamo skaits 2018./2019. m.g.
1	2	3	4	5	6	7	8
Pašvaldības PII	1.	Pirmsskolas izglītības iestāde "Lienīte"	Pastiprinātās pārvaldes iestāde	Amatas iela 2, Mārupe, Mārupes nov., LV – 2167; Pērses iela 16A, Mārupe, Mārupes nov., LV - 2167	N/D	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111)	248
	2.	Pirmsskolas izglītības iestāde "Zeltrīti"	Pastiprinātās pārvaldes iestāde	Gaujas iela 41, Mārupe, Mārupes nov., LV-2167	N/D	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111)	280
	3.	Pirmsskolas izglītības iestāde "Mārzemīte"	Pastiprinātās pārvaldes iestāde	Rožu iela 35, Mārupe, Mārupes novads, LV-2167	N/D	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111)	288
Privātās PII	4.	Privātā pirmsskolas izglītības iestāde "Mazulītis Rū"	Komerccabiedrības struktūrvienība	Zeltrītu iela 26, Mārupe, Mārupes novads, LV – 2167	05.2019.	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111) Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (01015511) Mazākumtautību speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (01015521)	166
	5.	Bērnu un jaunatnes radošo spēju attīstības centrs "Namiņš"	Komerccabiedrības struktūrvienība	Mežkalnu iela 11, Mārupe, Mārupes novads, LV-2167	N/D	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111) Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (01015911)	86
	6.	Privātā pirmsskolas izglītības iestāde "Zelta Rasa"	Komerccabiedrības struktūrvienība	Lielā iela 19 k-1, Mārupe, Mārupes novads, LV-2167	N/D	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111) Mazākumtautību vispārējās pirmsskolas izglītības programma (01011121)	120
	7.	Privātā pirmsskolas izglītības iestāde "m'Kripiņiņš"	Komerccabiedrības struktūrvienība	Māras iela 14, Mārupe, Mārupes novads, LV-2167	N/D	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111) Mazākumtautību vispārējās pirmsskolas izglītības programma (01011121)	80
	8.	Ģimenes izglītības centrs "Balodītis"	Komerccabiedrības struktūrvienība	Penkules iela 91, Mārupe, Mārupes novads, LV – 2167		Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111) Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (01015511) Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (01015611) Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (01015811)	20

Izglītības posms	N. p. k.	Iestādes nosaukums	Juridiskais statuss	Faktiskā adrese (kur tiek sniegts pakalpojums)	Akreditācijas termiņš	Īstenotās programmas 2018./2019. m.g.	Izglītojamo skaits 2018./2019. m.g.
1	2	3	4	5	6	7	8
	9.	Pamatskola "Brīvā Māras skola"	Biedrības struktūrvienība	"Draugi", Mārupes novads, LV-2166	Iestādes akreditācija – 19.05.2020	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111) Pamatizglītības humanitārā un sociālā virziena programma (21012111)	47 – pirmsskola 50 – pamatskola
VII	10.	Mārupes vidusskola	Pastiprinātās pārvaldes iestāde	Kantora iela 97, Mārupe, Mārupes nov., LV - 2167	Iestādes akreditācija – 12.02.2023	Pamatizglītības programma (21011111) Pamatizglītības humanitārā un sociālā virziena programma (21012111) Pamatizglītības otrā posma (7.-9.klase) matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (23013111) Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31011011) Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011) Vispārējās vidējās izglītības profesionāli orientētā virziena programma (31014011)	1240
	11.	Mārupes pamatskola	Pastiprinātās pārvaldes iestāde	Viskalnu iela 7, Tīraine, Mārupes novads, LV – 2167	Iestādes akreditācija – 28.05.2020	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111) Pamatizglītības programma (21011111) Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611) Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811)	108 – pirmsskola 523 - pamatskola
	12.	Jaunmārupes pamatskola	Pastiprinātās pārvaldes iestāde	Mazcenu aleja 4a, Jaunmārupe, Mārupes novads, LV – 2167	Iestādes akreditācija – 18.12.2022	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (kods – 01011111) Pamatizglītības programma (21011111)	163 – pirmsskola 776 - pamatskola
	13.	Mārupes novada Skultes sākumskola	Pastiprinātās pārvaldes iestāde	Skultes iela 25, Skulte, Mārupes novads, LV-2108	Iestādes akreditācija – 06.01.2020	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (01011111) Mazākumtautību vispārējās pirmsskolas izglītības programma (01011121) Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (01015511) Mazākumtautību speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (01015521) Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (01015611) Mazākumtautību speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (01015621) Pamatizglītības pirmā posma (1.-6.klase) programma (11011111) Pamatizglītības 1.posma (1.-6.klase) mazākumtautību programma (11011121) Speciālās pamatizglītības pirmā posma (1.-4.klase) programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (11015511)	93 – pirmsskola 41 - sākumskola

Izglītības posms	N. p. k.	Iestādes nosaukums	Juridiskais statuss	Faktiskā adrese (kur tiek sniegts pakalpojums)	Akreditācijas termiņš	Īstenotās programmas 2018./2019. m.g.	Izglītojamo skaits 2018./2019. m.g.
1	2	3	4	5	6	7	8
						Speciālās pamatizglītības pirmā posma (1.-6.klase) mazākumtautību programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (11015521) Speciālās pamatizglītības pirmā posma (1.-6.klase) programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (11015611) Speciālās pamatizglītības pirmā posma (1.-4.klase) mazākumtautību programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (11015621) Speciālās pamatizglītības pirmā posma (1.-6.klase) programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (11015811) Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (01015811)	
Profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādes	14.	Mārupes Mūzikas un mākslas skola	Pastiprinātās pārvaldes iestāde	Mazcenu aleja 39, Jaunmārupe, Mārupes novads, LV-2167	Iestādes akreditācija – 28.04.2025		N/D

3. pielikums: Privāto PII raksturojums

Ģimenes izglītības centrs “Balodītis”	Novietojums: Mārupe	Izglītojamo skaits: 20	Vietu skaits: 20	Pedagogu skaits: 3
Pieeja	- Uzņem bērnus no 3 g.v.; jaukta vecuma pirmsskolas grupa. ~1/3 bērnu no Mārupes novada, pārējie no Rīgas pilsētas, Babītes novada. - Nodrošina aprūpi un izglītību ar cieņpilnu attieksmi pret bērna individualitāti, ievērojot “kopveseluma” pieeju. - Veido ciešu partnerību ar izglītojamā ģimeni. - Mājas videi pietuvināta atmosfēra un iekārtojums (nav institucionāla mācību vide). - Pedagoģiski rosinoša vide un dabas klātbūtne (dārzs, mežs, mājdzīvnieki).			
Iekļaujošā izglītība	- Iekļauj bērnus ar speciālām vajadzībām. - Personāla sastāvā ir speciālais pedagogs; logopēds – nepilnā noslodzē. - Ir sadarbības līgumi ar fizioterapeitu, u.c. speciālistiem pēc nepieciešamības.			
Citi pakalpojumi	- Piedāvā pedagogu tālākizglītību par individuālas pieejas īstenošanu, iekļaujošo izglītību un apmācības vecākiem par bērnu audzināšanu, u.tml. - Sniedz konsultatīvu atbalstu bērniem ar speciālām vajadzībām, to vecākiem, citām izglītības iestādēm. - Piedalās un vada apmācības izglītības konferencēs.			
Attīstības ieceres	- Izskata iespējas paplašināt pirmsskolas izglītības vai bērnu “pieskatīšanas” pakalpojumus. - Vēlas piedāvāt izglītojošas apmācības PII pedagogiem un atbalsta personālam par iekļaujošo izglītību. - Vēlas attīstīt konsultatīvu atbalstu iekļaujošajā izglītībā, vadīt iekļaušanas gadījumus, sniegt agrīnu atbalstu ģimenēm, kuras audzina bērnus ar speciālām vajadzībām. - Tālākā nākotnē apsver iespējas veidot sākumskolu, īstenojot individuālu pieeju un iekļaujošo izglītību.			
Attīstības šķēršļi	Galvenais ierobežojošais faktors – telpu trūkums; trūkst finanšu resursi telpu iegādei Mārupes novadā, tāpēc meklē telpu īres iespējas pakalpojuma paplašināšanai.			

“Mazulītis Rū”	Novietojums: Mārupe	Izglītojamo skaits: 166	Vietu skaits: 190	Pedagogu skaits: N/D
Pieeja	- Uzņem bērnus no 1,5 g.v.; grupas dalītumā pēc vecuma. 76% bērnu no Mārupes novada, pārējie no Rīgas pilsētas, Ķekavas, Babītes, Jūrmalas un Olaines novadiem. - Veselīga uztura mācības, Montessori nodarbības; PII vide izstrādāta Ekoskolas idejas ietvaros. - Papildus pakalpojumi bērniem – fizioterapija, svešvalodas, veselību veicinošs sports. - Ir licencētas speciālās izglītības programmas; šobrīd nav izglītojamo ar speciālām vajadzībām.			
Interese izglītība	- Interese izglītība: mūzika, krievu valoda, angļu valoda, sporta nodarbības, dažādu stilu dejas. - Interese izglītības nodarbības darbdienā pēcpusdienās ir pieejamas visiem interesentiem (ne tikai izglītības iestādes bērniem).			
Personāls	Logopēds, speciālais pedagogs un psihologs tiek piesaistīti pēc nepieciešamības (nav štatā).			
Citi pakalpojumi	“Atvērtas” nodarbības vakaros visiem interesentiem (bērniem, pieaugušajiem): joga pieaugušajiem un bērniem (atsevišķi), Bēbīšu skola ar vecākiem. - Pasākumi: lāpu gājieni, sporta svētki, koncerti, ekskursijas uz muzejiem, zooloģisko dārzu, u. c.			
Attīstības ieceres	- Ir rinda, taču plāno samazināt uzņemto bērnu skaitu līdz 140, jo tas ir optimāli pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanai. - Šobrīd tiek būvēta jauna ēka ar max. izglītojamo skaitu 160; pakalpojums tiks pārcelts uz jaunajām telpām.			
Attīstības šķēršļi	- Vāji attīstīta transporta infrastruktūra (reti kursē autobuss, nav braukšanas maksas atvieglojumi pedagogiem). - Ierobežotas dzīvesvietas iespējas apgrūtina darbinieku piesaisti (augstas īres cenas salīdzinājumā ar pedagogu atalgojumu).			

	▪ Apgrūtinātas paplašināšanās iespējas infrastruktūras dēļ (Mārupē trūkst telpu, kas atbilst sanitārajām u.c. PII pakalpojuma sniegšanas prasībām). ▪ Nestabila pašvaldības PII iepirkuma kārtība, kuras nosacījumi nav privāto pakalpojumu sniedzēju interesēs, jo nedod iespēju ilgtermiņā plānot iepirkto vietu skaitu. Priekšlikums pašvaldības PII iepirkumā iekļaut PII grupiņu, nevis vietas konkrētiem bērniem (Zviedrijas prakse).
--	--

“Zelta rasa”	Novietojums: Mārupe	Izglītojamo skaits: 120	Vietu skaits: 120	Pedagogu skaits: 8
Pieeja	▪ Uzņem bērnus no 1,5 g.v.; dažas jauktas vecuma grupas, dažas – daļējā pieeja pēc vecuma. ▪ 90% bērnu no Mārupes novada, pārējie no Pierīgas reģiona, t.sk. Babītes novada. ▪ Pastiprināta uzmanība tiek pievērsta bērna drošības sajūtai, it īpaši silītes vecuma bērniem. ▪ Individuāla pieeja katram izglītojamam – katrs pedagogs pārzina izglītojamā situāciju un spēj to nokomunicēt vecākam. ▪ Pusdienlaikā tiek organizētas pedagogu sapulces, lai pārrunātu nozīmīgākos jautājumus.			
Interesu izglītība	▪ Interesu izglītība: angļu valoda, dziedāšanas skoliņa, akrobātika, ritmika, keramika, sporta dejas, džudo. ▪ Interesu izglītība tiek nodrošināta tikai izglītības iestādes bērniem.			
Personāls	▪ Logopēds, speciālais pedagogs un psihologs tiek piesaistīti pēc nepieciešamības (nav štatā).			
Citi pakalpojumi	▪ Tiek organizētas ārpus II aktivitātes: Olimpiskā diena Mārupē, koku stādīšanas pasākums Uzvaras parkā, ekskursijas ārpus II uz muzejiem, pārgājieni, u. c. ▪ Nodrošina pašvaldības PII pakalpojumus iepirkuma kārtā. Pašvaldības izglītojamie: 55% no kopējā izglītojamo skaita.			
Attīstības ieceres un vajadzības	▪ Pilnveidot rotaļu laukumu, ieviešot mīkstināto segumu; ▪ Uzbūvēt nojumes, izglītojamo vajadzībām; ▪ Labiekārtot (turpināt) PPIL teritoriju.			
Attīstības šķēršļi	▪ Transporta infrastruktūras trūkums (reti kursē autobuss un nav biļešu iegādes atvieglojumi pedagogiem); ▪ Speciālistu, pedagogu trūkums; ▪ Mainīgs izglītojamo sastāvs, ko nosaka pašvaldības PII pakalpojumu pieejamība.			

“m’Kripiņas”	Novietojums: Mārupe	Izglītojamo skaits: 80	Vietu skaits: 92	Pedagogu skaits: 6
Pieeja	▪ Uzņem bērnus no 1,5 g.v.; pirmsskolas grupas ir daļējā pieeja pēc vecuma. ▪ 84% bērnu no Mārupes novada, pārējie no Rīgas pilsētas, Salaspils, Babītes, Olaines novadiem. ▪ Vairāk kā 50% izglītojamo ir bilingvāli (piem., no Uzbekistānas, Tadžikistānas); izglītojamiem tiek nodrošināta individuāla pieeja, lai veicinātu adoptēšanas latviskā vidē. ▪ Kvalificēts personāls, kas ir pieredzējis darbā ar krievvalodīgiem un bilingvāliem bērniem. ▪ Mājīga vide un vecākiem jau pazīstami profesionāļi.			
Interesu izglītība	▪ Interesu izglītība: angļu valoda, sporta dejas ar bērniem no 1,5 gada vecuma, džudo. ▪ Interesu izglītība tiek piedāvāta visiem interesentiem (ne tikai iestādes bērniem).			
Personāls	▪ Logopēds, speciālais pedagogs, psihologs un logopēdi tiek piesaistīti pēc nepieciešamības (nav štatā). Sadarbība ar pašvaldības PII “Mārzemīte” logopēdu.			
Citi pakalpojumi	▪ Ekskursijas Mārupes novadā; ▪ Vecāku iesaiste ekskursiju un pasākumu organizēšanā ārpus PPIL.			
Attīstības ieceres	▪ Paplašināt infrastruktūru, būvējot piebūvi, izbūvēt aktu zāli. ▪ Labiekārtot rotaļu laukumu (t. sk. ieviešot mīkstos segumus)			
Attīstības šķēršļi	▪ Autostāvvietu trūkums pedagogu vajadzībām (šobrīd tiek risināts ar Mārupes novada pašvaldības iesaisti). ▪ Profesionāla personāla trūkums (piem., 6 mēnešus atvērta pedagoga vakance, ko nevar aizpildīt).			

"Namiņš"	Novietojums: Mārupe	Izglītojamo skaits: 86	Vietu skaits: 86	Pedagogu skaits: 14
Pieeja	- Uzņem bērnus no 1,5 g.v.; pirmsskolas grupas ir organizētas pēc vecuma. 95% bērnu no Mārupes novada, 5% no Babītes novada un Rīgas (Bieriņiem). - Ir licencētas speciālās PII programmas, taču šobrīd nav izglītojamo ar speciālām vajadzībām. - Sensorās attīstības pieeja. - Droša vide (video novērošana, ieejas čipi). - Profesionāli pedagogi un attīstīta komunikācija ar vecākiem. - Radoša pieeja interešu izglītības nodrošināšanā.			
Interesu izglītība	- Interesu izglītība: dejas; angļu valodas pulciņš; vizuālās mākslas pulciņš; burtu skoliņa; mūzikas studija; estētikas skoliņa (1.g. bērniem kopā ar vecākiem); audiologopēdija. - Interesu izglītība tiek piedāvāta visiem interesentiem (ne tikai iestādes bērniem).			
Personāls	- Štatā ir audiologopēds, speciālais pedagogs. - Visi pedagogi ir apguvuši speciālās pedagoģijas apmācības.			
Citi pakalpojumi	- Papildus pakalpojumi: mūzikas terapija, runas attīstības nodarbības, vokālās nodarbības, mūzikas instrumentu spēle. - Muzikāli pasākumi, dalība TV raidījumā "Kas Te, Es Te", baznīcas konkursi, u.c.			
Attīstības ieceres	- Katru gadu papildinās materiālie resursi, metodiskie materiāli. - Atjaunoti zaļumi, ziedi izglītības iestādes teritorijā.			
Attīstības šķēršļi	- Vecāku vēlme noklusēt bērnu diagnozes kavē bērnu attīstību. - Dzīves vietu trūkums pedagogiem darba tuvumā. - Pedagogu trūkums. - Nepietiekami attīstīta sabiedriskā transporta infrastruktūra.			

Pamatskola un PII "Brīvā Māras skola"	Novietojums: Jaunmārupe	Izglītojamo skaits: 97	Vietu skaits: 120	Pedagogu skaits: 11
Pieeja	- Uzņem bērnus no 1,5 g.v.; jaukta vecuma grupas, taču nodarbībās bērni tiek dalīti pēc vecuma. 90% bērnu no Mārupes novada, pārējie no Babītes, Ķekavas novada un Rīgas pilsētas. - Kultūras mantojuma, vērtību un paražu nodošana bērniem. - Brīvdabas pedagoģija, kas balstīta dabas ciklos; daļa nodarbību (PII t. sk.) tiek īstenotas brīvā dabā. - Tiek izmantota pasaku analogija pedagoģijas metodēs – pasakas kā pamats audzināšanai. - Mājīga vide un mazs bērnu skaits, kas nodrošina individuālu pieeju un rada drošu vidi. - Piemērota vide bērniem, kuriem ir negatīva pieredze ar skolēnu skaita ziņā lielām klasēm.			
Interesu izglītība	- Interesu izglītība: robotika, Lego robotika, keramika, bērnu sporta studija, mākslas studija, angļu valoda, bērnu zumba, bērnu sporta studija, tautas dejas. - Interesu izglītība tiek nodrošināta ne tikai skolas skolēniem.			
Personāls	- Logopēds un psihologs tiek piesaistīts pēc nepieciešamības. - Visi pedagogi apgūst speciālo pedagoģiju; atsevišķi – logopēdiju.			
Citi pakalpojumi un aktivitātes	- Nodarbības pieaugušajiem par veselīgu dzīvesveidu, bērnu audzināšanu, u.c. - Pārgājieni, ekskursijas, kas veltītas dabas izzināšanai, ekskursijas uz uzņēmumiem, muzejiem, bibliotēkām, teātriem, kino, u.c. - Tirdziņš (matemātisko un uzņēmējspēju attīstīšanai).			
Attīstības ieceres un vajadzības	- Ieviest atbalsta personālu štatā (speciālais pedagogs, psihologs-pedagoga palīgs). - Pakāpeniski palielināt izglītojamo skaitu līdz 120.			
Attīstības šķēršļi	- Atsevišķos gadījumos zems vecāku maksātspējas līmenis. - Vāji attīstīta sabiedriskā transporta infrastruktūra. - Dārga un sarežģīta infrastruktūras paplašināšana. - Pedagogu trūkums.			

4. pielikums. Mārupes novadā deklarēto izglītojamo visbiežāk apmeklētās izglītības iestādes citās pašvaldībās

Izglītības iestāde	Mācību gads				
	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.
Rīgas Angļu ģimnāzija	104	105	97	102	84
Āgenskalna Valsts ģimnāzija	66	70	78	68	64
Rīgas 95. vidusskola	64	65	66	65	58
Rīgas Valsts 1. ģimnāzija	44	42	44	46	52
Rīgas 34. vidusskola	36	41	48	51	47
Rīgas Zolitūdes ģimnāzija	30	38	47	45	47
Rīgas 61. vidusskola	44	53	49	46	47
Rīgas Valsts 3. ģimnāzija	44	41	34	37	35
Privātā vidusskola "Patnis"	32	32	37	42	33
Babītes vidusskola	29	31	29	28	33
Rīgas Valsts 2. ģimnāzija	31	32	33	34	30
PIKC "Nacionālā Mākslu vidusskola"	0	0	1	34	30
Rīgas Pārdaugavas pamatskola	10	12	24	28	28
Rīgas 53. vidusskola	17	20	22	29	27
Rīgas 13. vidusskola	19	21	21	22	25
Rīgas Ostvalda vidusskola	12	21	21	18	21
Rīgas 40. vidusskola	16	18	22	18	21
Rīgas Katoļu ģimnāzija	10	8	11	12	21
Rīgas Valsts vācu ģimnāzija	21	19	21	21	21
Privātā sākumskola "DOMDARIS"	0	16	18	21	21
Rīgas Valdorfskola	14	17	20	19	19
Rīgas Valda Zālīša sākumskola	7	12	11	19	18
Rīgas Franču licejs	10	8	11	16	17

Izglītības iestāde	Mācību gads				
	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.
Rīgas 94. vidusskola	20	21	19	19	16
Rīgas vispārīgglītojošā privātā vidusskola "Evrīka"	14	22	17	14	16
Rīgas 1. vidusskola	2	6	7	6	16
Rīgas 1. Tālmācības vidusskola	5	8	8	18	16
Rīgas 14. vakara (maiņu) vidusskola	21	15	11	13	15
Rīgas Starptautiskā skola	5	10	13	14	15
Ziemeļvalstu ģimnāzija	12	11	11	16	14
Rīgas 10. vidusskola	9	8	11	14	14
Tālmācības vidusskola "Rīgas Komerckola"	2	4	6	9	14
Rīgas Mūzikas internātvīdusskola	8	11	13	13	13
Latvijas Starptautiskā skola	6	8	10	11	13
Rīgas Centra humanitārā vidusskola	10	14	15	13	12
Privātskola "Latreia"	7	8	10	11	11
O.Kalpaka Rīgas Tautas daiļamatu pamatskola	10	9	8	11	11
Rīgas Tālmācības vidusskola	12	10	6	13	11